

0101y_az_Y2017_Qiyabi_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 0101y Aqrar iqtisadiyyat

1 Aqrar sferada özəlləşdirməyə dair dövlət proqramının həyata keçirilməsində əsas məqsəd nədir?

- xidmət sahələrinin inkişafı
- sahibkarlığın üstün inkişafı
- çayçılığın inkişafı
- istehsalın həcmının artırılması
- dövlət təsərrüfatlarının inkişafı

2 Aqrar sferada taxılçılığın inkişafı üçün hansı tədbirlərin həyata keçirilməsi önəmlidir?

- taxılın məhsuldarlığının azaldılması
- əkinlərdə taxılın xüsusi çəkisinin 60 %-ə çatdırılması
- əkin sahəsinin azaldılması
- dəmyə əkinçiliyə keçilməsi
- meşə massivlərinin salınması

3 Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi elminin predmetini nə təşkil edir?

- sahibkarlıq fəaliyyəti
- iqtisadi islahatlar
- obyektiv iqtisadi qanunlar
- torpaq islahatı
- istehsalın proqnozlaşdırılması

4 Aqrar sfera respublika iqtisadiyyatının hansı sahəsini özündə birləşdirir?

- meşə təsərrüfatını
- kənd və meşə təsərrüfatı, emalı, xidmət
- ictimai münasibətləri
- təsərrüfatçılıq formalarını
- yalnız kənd təsərrüfatını

5 Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsinin metodoloji əsaslarını nə təşkil edir?

- iqtisadi hadisələr və proseslər, başqa hadisələr və proseslərlə birgə, əlaqəli şəkildə məhsuldar qüvvələrin, istehsal münasibətlərinin inkişaf səviyyəsi ilə bağlı, daim inkişaf vəziyyətində, kəmiyyət dəyişikliklərindən keyfiyyət dəyişikliklərinə keçid baxımını
- aqrar sahədə məhsuldar qüvvələrin sürətlə inkişafını təmin edən bilən iqtisadi mexanizminin ahəngdar işinin və buna təminat verən biləcək təşkilat quruluşunu yaratmaq yolunun nəzəri və əsaslandırılmış məsələlərini
- xalq təsərrüfatı kompleksinin çox böyük və vacib bir sahəsinin iqtisadi inkişaf qanunauyğunluqlarını, aqrar sfera üzrə formalaşan iqtisadi münasibətləri və hər bir ölkənin iqtisadi-sosial inkişafında bu sahənin yeri və rolu
- iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin hərtərəfli inkişafını
- xalq təsərrüfatı kompleksinin çox böyük və vacib bir sahəsinin iqtisadi inkişaf qanunauyğunluqlarını, aqrar sfera üzrə formalaşan iqtisadi münasibətləri və hər bir ölkənin iqtisadi-sosial inkişafında bu sahənin yeri və rolunu

6 Aqrar iqtisadiyyat qarşısında hansı vəzifələr durur?

- ölkə əhalisinin ərzaq və ekoloji təminatını həyata keçirmək
- kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı və emalı üçün zəruri sayılan infrastrukturunu yaratmaq
- xarici investisiyaların aqrar bölmənin sahələrinə cəlb edilməsi
- yerlərdə mövcud potensialdan səmərəli istifadə etmək, emal müəssisələrini xammal regionlarına yaxşılaşdırmaq yolu ilə məşğulluq probleminin yaxşılaşdırılması
- bunların hamısı

7 Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi elminin tədqiqat obyektini nədir?

- fərdi sahibkarlar, ailə, kəndli (fermer) təsərrüfatları, kənd təsərrüfatı istehsal kooperativləri, səhmdar cəmiyyətləri və s.
bunların hamısı
dövlət müəssisələri, bələdiyyənin nəzdində olan torpaqlar, onlardan istifadənin qaydaları və s.
sosial-iqtisadi inkişaf, qanunvericilik aktları və s.
istehsal-istehlak əlaqələri

8 Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi fənninin neçə əsas öyrənilmə metodları var?

- 6
- 9
- 5
- 10
- 8

9 Aqrar sferada sahibkarların fəaliyyətini stimullaşdırmaq məqsədilə 23 yanvar 2007-ci ildə hansı sərəncam qəbul olunmuşdur?

- Aqrar islahatlar haqqında
- Kənd təsərrüfatı istehsalçılarının torpaq vergisi istisna olmaqla, qalan vergilərdən azad olunması
- Sahibkarlıq haqqında
- Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarına dövlət dəstəyi haqqında
- Torpaq islahatı haqqında

10 Aqrar sfera nə sahəsidir?

- istehsal
- infrastruktur
- satış
- tədarük
- istehlak

11 Bazar iqtisadiyyatına keçidlə əlaqədar aqrar sferanın qarşısında duran vəzifələrə nələr aid edilir?

- suvarma sistemlərinin yaxşılaşdırılması
- çayçılığın inkişafı
- irriqasiya işlərinin aparılması
- torpaqların melorasiyası
- əkin sahəsinin 2,0 milyon ha çətdirilməsi

12 Aqrar sferada istehsal ehtiyatına nələr daxildir?

- torpaq fondu
- bunların hamısı
- su fondu
- əmək ehtiyatları
- meşə fondu

13 Aqrar sferada deduksiya metodundan hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- əmək balansının tərtibində
- hadisələrin xüsusi cəhətlərinin öyrənilməsində
- hadisələrin bir-biri ilə bağlılığının öyrənilməsində
- səmərəliliyin yüksəldilməsində
- məşğulluğun təmin edilməsində

14 Aqrar bölmədə induksiya metodu vasitəsi ilə nə öyrənilir?

- problemlərin işlənməsini

- iqtisadi məsələlərin həll edilməsini
- hadisələrin bütövlükdə öyrənilməsi
- sosial məsələlərin həll edilməsini
- hadisələrin aşkarlanmasını

15 Aqrar sferada statistik məlumatların işlənməsi və ümumiləşdirilməsi nə ilə nəticələnir?

- təhlildən istifadəyə edilməsi ilə
- problemin öyrənilməsi ilə
- iqtisadi müqayisə ilə
- nəticənin təhlil yolu ilə
- qrafik üsulunun qurulması ilə

16 Aqrar sferada statistik metod hansı formada təzahür edir?

- müşahidə formasında
- gəlirlərin bölgüsündə
- istehsalın təşkilində
- məlumatların işlənməsində
- qərarların qəbulunda

17 Aqrar sferanın öyrənilməsində normativ metoddan istifadənin məqsədi nədir?

- proqnozların işlənməsi
- istehsala xidmət
- şoranlaşmanın qarşısını almaq
- təbii münbitliyi qorumaq
- iqtisadi münbitliyi artırmaq

18 ÜDM-da aqrar sferanın xüsusi çəkisi neçə faizi təşkil edir?

- 3,5 %-dən çox hissəsini
- 46,5 %-dən çoxunu
- 19,7 %-ə qədərini
- 13,3 %-dən çoxunu
- 5,7 %-ə qədərini

19 Ərzaq təminatı ilə bağlı risklərin idarə olunması sahəsində hansı tədbirlərin görülməsi lazımdır?

- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində İSO standartlarına uyğun keyfiyyətin idarə edilməsi sistemlərinin tətbiqi üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq təhlükəsizliyi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq NASSR (Təhlükəli amillərin təhlili və kritik nöqtələrə nəzarət) sisteminə keçid üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla milli standartların hazırlanması və tətbiqi
- iqtisadiyyatın sahəvi və regional baxımdan tarazlı inkişafının təmin edilməsi; real sektorun inkişafına stimullaşdırıcı təsir göstərən pul və fiskal siyasətin həyata keçirilməsi; ərzaq istehsalının artırılmasının həvəsləndirilməsinə yönəldilmiş vergi siyasətinin həyata keçirilməsi
- kənd təsərrüfatı və ərzaq məhsulları istehsalı sahəsində birliklərin, assosiasiyaların, kooperativlərin yaradılmasının dəstəklənməsi; biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması, bazara çıxış imkanlarının genişləndirilməsi; haqlı rəqabət mühitinin inkişaf etdirilməsi, inhisarçı təsərrüfat subyektləri tərəfindən sui-istifadə hallarının qarşısının alınması
- fəvqəladə vəziyyətə hazırlıqla bağlı ərzaq ehtiyatlarının yaradılmasına dair qanunvericilik bazasının hazırlanması; əsas ərzaq məhsulları üzrə dövlət ehtiyatının yaradılması və idarə edilməsi; fəvqəladə halların qarşısının alınması məqsədilə çevik mexanizmin yaradılması
- fermerlərə subsidiyaların verilməsi, onların texnika, gübrə və kimyəvi vasitələrlə təminatının yaxşılaşdırılması
- tədbirlərinin davam etdirilməsi; kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı və emalı müəssisələrinə ayrılan güzəştli kreditlərin həcmının artırılması;

20 Ümumdünya Ticarət Təşkilatının tələbləri nəzərə alınmaqla, daxili ərzaq bazarının haqsız rəqabətdən qorunması ilə bağlı müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi; inflyasiyanın idarə olunan səviyyədə saxlanılması ilə bağlı qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi; ekoloji tarazlığın və biomüxtəlifliyin qorunması istiqamətində

siyasətin davam etdirilməsi; torpaq və sudan istifadənin səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı tədbirlərin davam etdirilməsi və s. dövlət siyasəti istiqamətlərinin hansı sahəsinə aid edilir?

əhalinin təhlükəsiz və keyfiyyətli ərzaq məhsulları ilə təmin edilməsi
 ərzaq təminatı ilə bağlı risklərin idarə olunması
 sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması və ərzaq təminatı sisteminin institusional inkişafı
 bunların heç birinə

- dayanıqlı ərzaq təminatının əldə olunması

21 FAO-nun məlumatlarına əsasən ərzaq istehsalının illik artımı: 1950-1985-ci illərdə - 30 milyon ton; 1985-1995-ci illərdə - 12 milyon ton; 2030-cu ilədək - ?

5 milyon ton səviyyəsində olacaq
 ● 9 milyon ton səviyyəsində olacaq
 20 milyon ton səviyyəsində olacaq
 13 milyon ton səviyyəsində olacaq
 10 milyon ton səviyyəsində olacaq

22 Azərbaycanın aqrar bölməsinin davamlı inkişafı istiqamətləri aşağıdakı hansı məsələlərinin həllini tələb edir: 1.torpaq və su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmini; 2.kənd təsərrüfatında suvarma və meliorasiya təminatının bərpası; 3.aqrar bölmənin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi; 4.aqrar bölmənin xammal istehsalı və emalı sahələrinin əlaqəli inkişafının dəstəklənməsi

2, 3, 4

4

3,1,4

1, 2

- 1, 2, 3, 4

23 Aran iqtisadi rayonunda kənd təsərrüfatının əsas ixtisaslaşma sahələri hansılardır?

- üzümçülük, quru subtropik meyvəçilik, pambıqçılıq, taxılçılıq, bostançılıq
 pambıqçılıq, kartofçuluq, quru subtropik meyvəçilik, fəraş tərəvəzçilik, bostançılıq
 fəraş tərəvəzçilik, meyvəçilik, bostançılıq, üzümçülük, pambıqçılıq
 maldarlıq, pambıqçılıq, quru subtropik meyvəçilik, fəraş tərəvəzçilik, kartofçuluq
 taxılçılıq, maldarlıq, tütünçülük, pambıqçılıq, üzümçülük

24 Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı neçə iqtisadi rayon üzrə tərtib edilmişdir?

8

- 10

9

11

7

25 Kənd təsərrüfatına yararlı torpaqların neçə faizi əkinə yararlı sahələrdir?

.27

- .39

.5

.4

.45

26 2015-ci ilədək dayanıqlı ərzaq təminatının əldə olunması sahəsində dövlət siyasətinin istiqamətləri aşağıda qeyd edilən addımların hansılarından ibarət olacaqdır? 1.iqtisadiyyatın sahəvi və regional baxımdan tarazlı inkişafının təmin edilməsi; 2.ərzaq təminatı sahəsində risklərin idarə olunmasını təmin etmək; 3.ərzaq istehsalının artırılmasının həvəsləndirilməsinə yönəldilmiş vergi siyasətinin həyata keçirilməsi; 4.torpaq və

sudan istifadənin səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı tədbirlərin davam etdirilməsi; 5.Dövlət Taxıl Fondunun yaradılması və səmərəli idarə olunması

- 1, 2, 3
- 1, 3, 4
- 1, 3, 5
- 2, 3, 4
- 3, 4, 5

27 Respublikanın ikinci tütünçülük rayonu hansıdır?

- Lənkəran
- Naxçıvan
- Şəki-Zaqatala
- Abşeron
- Aran

28 Aqrar sferada istehsal olunan 1 kq üzümdə nə qədər kalori var?

- 2000-dən çox kalori
- 700-1200 kalori
- 250-300 kalori
- 390-500 kalori
- 1500-2000 kalori

29 Aqrar bölmənin hansı sahələrində istehsalın artımında dinamiklik müşahidə edilir?

- meyvə və giləmeyvə istehsalında
- kartof istehsalında
- bunların hamısında
- tərəvəz istehsalında
- ət və süd istehsalında

30 Respublikanın aqrar sferasının hansı sahələrində istehsal tələbatı ödəyir?

- üzümçülük, taxılçılıq
- tərəvəzçilik, kartofçuluq
- pambıqçılıq, üzümçülük
- heyvandarlıq, tərəvəzçilik
- kartofçuluq, pambıqçılıq

31 Aqrar sferada qeyri ərzaq məhsullarına hansı məhsullar daxildir?

- soyudulmuş qida məhsulları
- qidalanmada istifadə olunmayan məhsullar
- emal olunmuş meyvə-tərəvəz
- konservləşdirilmiş ət məhsulları
- meyvə və giləmeyvə məhsulları

32 Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi elminin predmeti nəyi öyrənir?

- bu sahəsinin inkişafının spesifik xüsusiyyətlərini və qanunauyğunluqlarını
- iqtisadi qanunların konkret fəaliyyətini
- bunların hamısı
- bunların heç birini
- iqtisadi qanunların təsir mexanizmini

33 Aşağıdakı təriflərin hansı düzdür?

Ekspərimental metod – xüsusi dən ümumiyə doğru, ayrı-ayrı hadisələrin tədqiqindən ümumi nəticə çıxarılmasına doğru gedir

nduksiya üsulu istehsalın təşkil məsələlərinin öyrənilməsində tətbiq olunur

Statistik metodun köməyi ilə təhlil edilmiş hadisələr ümumiləşdirilir və bunun əsasında öyrənilən məsələ haqqında tam bilik hasil olur

- Monoqrafiya metodu vasitəsi ilə ayrı-ayrı mütərəqqi iş üsulları ümumiləşdirilir
- Sintez - iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə etmək üçün tətbiq edilir

34 Azərbaycan Respublikasında əhalinin ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatına dair Dövlət Proqramının qarşısında hansı məsələlər prioritet istiqamət kimi qoyulmuşdur?

əhalini təhlükəsiz və keyfiyyətli ərzaq məhsulları ilə təmin etmək

ərzaq məhsulları istehsalını artırmaq

ərzaq təminatı sisteminin institusional inkişafını həyata keçirmək və sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması

- bunların hamısı
- ərzaq təminatı sahəsində risklərin idarə olunmasının təmin etmək

35 Aqrar sfera hansı ehtiyacları ödəyir?

heyvandarlığın yemə olan tələbatını

- ərzaq məhsullarına və bir sıra sənaye sahələrinin xammala olan tələbatı
- əkinçilikdə gübrələrə, toxumlara, yanacaq-sürtkü materiallarına olan tələbatı
- istehsalda xidmət sahələrinə olan ehtiyacı
- qida məhsullarına tələbatı

36 Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi kursu nəyi öyrənir?

iqtisadi inkişaf qanunauyğunluqlarını

- bunların hamısını
- istehsal-istehlak əlaqələrini
- ölkənin iqtisadi-sosial inkişafında bu sahənin yeri və rolunu
- aqrar sfera üzrə formalaşan iqtisadi münasibətləri

37 Aqrar sferada özəlləşdirməyə dair dövlət proqramının həyata keçirilməsində əsas məqsəd nədir?

istehsalın həcmnin artırılması

xidmət sahələrinin inkişafı

dövlət təsərrüfatlarının inkişafı

çayçılığın inkişafı

- sahibkarlığın üstün inkişafı

38 Aqrar sferada taxılçılığın inkişafı üçün hansı tədbirlərin həyata keçirilməsi önəmlidir?

- əkinlərdə taxılın xüsusi çəkisinin 60 %-ə çatdırılması
- əkin sahəsinin azaldılması
- dəmyə əkinçiliyə keçilməsi
- meşə massivlərinin salınması
- taxılın məhsuldarlığının azaldılması

39 Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi elminin predmetini nə təşkil edir?

iqtisadi islahatlar

- obyektiv iqtisadi qanunlar
- istehsalın proqnozlaşdırılması
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- torpaq islahatı

40 Aqrar sfera respublika iqtisadiyyatının hansı sahəsini özündə birləşdirir?

təsərrüfatçılıq formalarını

ictimai münasibətləri

- kənd və meşə təsərrüfatı, emalı, xidmət meşə təsərrüfatını yalnız kənd təsərrüfatını

41 Aqrar sferada müşahidənin aparılması nə ilə nəticələnir?

istehsalın ekstensiv inkişafı

məlumatların işlənməsi

məlumatların sistemləşdirilməsi

- məlumatların işlənməsi və sistemləşdirilməsi istehsalın təmərküzləşməsi

42 Aqrar sferada təhlil metodundan hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- optimal variantın seçilməsi ətraf mühitin mühafizəsi suvarma sisteminin yaxşılaşdırılması istehsala xidmətin təşkili məhsul artımının təmin edilməsi

43 İqtisadiyyatın dayanaqlı sahəsi hansıdır?

ticarət

- kənd təsərrüfatı meşə təsərrüfatı sənaye tikinti

44 Aqrar sferanın əsas məqsədi nədir?

ətraf mühitin mühafizəsi

torpağın eroziyadan qorunması

ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsal

- ərzaq təhlükəsizliyinin təmini torpaqdan istifadənin yaxşılaşdırılması

45 Respublikada miqyasına görə ən geniş vüsət tapmış sahibkarlıq fəaliyyəti?

iri

orta

korporativ

- kiçik fərdi

46 Aqrar sahədə sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişafında dövlət hansı əsas funksiyaları yerinə yetirir?

dövlətin prioritet strateji maraqlarının təmin edilməsi, məhsul istehsalının artım dinamikasının gözlənilməsi, məhsulların tədarükü, daşınması, emal, satışı, saxlanması proseslərinin düzgün əlaqələndirilməsi

- təşkilati-hüquqi, nəzarət, koordinasiya, makroiqtisadi tənzimlənmə, sahibkarlıq fəaliyyətinin stimullaşdırılması sahibkarlıq fəaliyyətinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi, xüsusi mülkiyyətə və sahibkarlığa əsaslanan müxtəlif təsərrüfatçılıq formalarının inkişafı, məhsul istehsalçıları ilə məhsul istehlakçıları arasındakı iqtisadi əlaqə və münasibətlərin səmərəli qurulması hər bir regionda mövcud sərvətlərdən, istehsal ehtiyatlarından, maliyyə vəsaitindən səmərəli istifadəyə nail olunması, əhəlinin məşğulluğunun artırılması, işsizliyin azaldılması iqtisadi mexanizmin təkmilləşdirilməsi, maliyyə-kredit, vergi, sosial sığortanın səmərəli qurulması, istehsala xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, istehsalın stimullaşdırılması amillərindən səmərəli istifadə olunması, aqrar bazarın fəaliyyətinin genişləndirilməsi

47 Dövlətin müasir aqrar siyasəti nəyə xidmət edir?

iqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılmasına

ərzaq istehsalı zəncirinin bütün mərhələlərində müvafiq sahələr üzrə keyfiyyət nəzarət sisteminin və mexanizminin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsinə

- aqrar bazarın düzgün formalaşmasına və səmərəli fəaliyyət göstərməsinə yönəldilməklə yanaşı, həm də aqrar sferanın istehsal-iqtisadi fəaliyyətinin, təsərrüfat-maliyyə nəticələrinin yaxşılaşdırılmasına, bu sahədə mövcud olan nöqsanların aradan qaldırılmasına, daha mütərəqqi fəaliyyət formalarından istifadə olunmasına fəvqəladə vəziyyətə hazırlıqla bağlı ərzaq ehtiyatlarının yaradılmasına dair qanunvericilik bazasının hazırlanması; əsas ərzaq məhsulları üzrə dövlət ehtiyatının yaradılması və idarə edilməsi; fəvqəladə halların qarşısının alınması məqsədilə çevik mexanizmin yaradılmasına
- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində İSO standartlarına uyğun keyfiyyətin idarə edilməsi sistemlərinin tətbiqi üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq təhlükəsizliyi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq NASSR (Təhlükəli amillərin təhlili və kritik nöqtələrə nəzarət) sisteminə keçid üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla milli standartların hazırlanması və tətbiqinə

48 Sahibkarlıq fəaliyyətinin spesifik xüsusiyyətlərinə nələr daxildir?

elmi-texniki tərəqqinin ən yeni nailiyyətlərinin davamlı olaraq istehsala tətbiqi

- bunların hamısı
- iqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsinin hüquqi, iqtisadi və təşkilati baxımdan dövlət tərəfindən müdafiə olunması
- istehsal potensialından və onun tərkib elementlərindən səmərəli istifadə edilməsi

49 2002-2008-ci illərdə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən verilən 271,4 milyon manat güzəştli kreditin nə qədəri kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı və emala yönəldilmişdir?

200 milyon manatdan çoxu

- 147 milyon manatı
- 85-95 milyon manatı
- 115-120 milyon manatı
- 130 milyon manatı

50 Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyətinin növləri hansılardır?

istehsalın ixtisaslaşması

dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsi

- kiçik, orta, iri sahibkarlıq
- təsərrüfatçılıq formaları
- əməyin təşkili formaları

51 Aqrar islahatlar nəticəsində respublikada hansı təsərrüfatçılıq formaları fəaliyyət göstərir?

kiçik müəssisələr, kollektiv müəssisələr

dövlət müəssisələri, kəndli (fermer) təsərrüfatları

ailə təsərrüfatları, istehsal kooperativləri

- bunların hamısı
- səhmdar cəmiyyətləri

52 Sahibkarlığa əsaslanan kəndli-fermer təsərrüfatlarının sayı hansı regionlarda çoxluq təşkil edir?

Lənkəran, Abşeron, Dağlıq Şirvan

- Aran, Şəki-Zaqatala, Lənkəran
- Gəncə-Qazax, Abşeron, Dağlıq Şirvan
- Abşeron, Naxçıvan, Quba-Xaçmaz
- Şəki-Zaqatala, Naxçıvan, Dağlıq Şirvan

53 Dövlətin aqrar siyasəti nədən asılı olaraq həyata keçirilir?

sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması və ərzaq təminatı sisteminin institusional inkişafından iqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması

- iqtisadi sistemlərin tipindən və formasından, ölkənin iqtisadiyyatının və xüsusilə aqrar sferanın inkişafının mövcud vəziyyətindən
elmi-texniki tərəqqinin ən yeni nailiyyətlərinin davamlı olaraq istehsala tətbiqindən
istehsal potensialından və onun tərkib elementlərindən səmərəli istifadə edilməsindən

54 Sahibkarlıq fəaliyyətinin obyektinə nə daxildir?

səhmdar cəmiyyətləri

- bazara təklif edilən və istehlak edilən bütün mal və əmtəələr
firmalar, şirkətlər və digər hüquqi şəxslər
fiziki şəxslər
kəndli (fermer) təsərrüfatları

55 Aqrar sferada aparılan siyasət nəyi təmin etməlidir?

əhalinin təminatının pisləşməsi

- yerli istehsalçılara üstünlük verilməsi
istehsalın tempinin aşağı salınması
ərzaq məhsulları istehsalının azalması
köhnə texnologiyanın tətbiqi

56 Aqrar sferada sahibkarlığın inkişafının sosial-iqtisadi əhəmiyyəti nədədir?

çoxnövlü təsərrüfatların yaradılmasında
intensiv inkişafın təmin edilməsində

- əhalinin maddi təminatının pisləşməsində
maddi nemətlər bolluğunun yaradılmasında
istehsalın artımında

57 Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyət imkanlarına görə hansı istiqamətlərə ayrılır?

məsləhət sahibkarlığı

- istehsal sahibkarlığı
xidmət sahibkarlığı
maliyyə sahibkarlığı
ticarət sahibkarlığı

58 Azərbaycanda XX əsrin əvvəllərində aqrar sferanın hansı sahəsi inkişaf etmişdir?

taxılçılıq

- pambıqçılıq
çayçılıq
tərəvəzçilik
maldarlıq

59 Sahibkarlığın əsas formaları:

kiçik müəssisələr, kollektiv müəssisələr, səhmdar cəmiyyətləri
səhmdar cəmiyyətləri

- dövlət müəssisələri, kəndli (fermer) təsərrüfatları
fərdi, kollektiv, korporativ
ailə təsərrüfatları, istehsal kooperativləri

60 Dövlətin aqrar siyasətinin müvəffəqiyyəti:

ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 40-50%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli əmtəə istehsalçıların 60%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq

- ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 70-80%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli ömtəə istehsalçıların 90%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq
- ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 60-70%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli ömtəə istehsalçıların 80%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq
- ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 80-90%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli ömtəə istehsalçıların 100%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq
- ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 50-60%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli ömtəə istehsalçıların 70%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq

61 İqtisadiyyatda sahibkarlıq fəaliyyətinin əsas prinsiplərinə nə şamil edilir?

İqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması

- iqtisadi müstəqillik və sərbəst istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti həyata keçirmək imkanları, fəaliyyətin nəticələrinə görə məsuliyyət, innovasiyaların reallaşdırılması imkanları, maksimum mənfəət əldə etmək məqsədi
- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində İSO standartlarına uyğun keyfiyyətin idarə edilməsi sistemlərinin tətbiqi üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq təhlükəsizliyi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq NASSR (Təhlükəli amillərin təhlili və kritik nöqtələrə nəzarət) sisteminə keçid üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla milli standartların hazırlanması və tətbiqi
- elmi-texniki tərəqqinin ən yeni nailiyyətlərinin davamlı olaraq istehsala tətbiqi, sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsinin hüquqi, iqtisadi və təşkilati baxımdan dövlət tərəfindən müdafiə olunması
- iqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması, istehsal potensialından və onun tərkib elementlərindən səmərəli istifadə edilməsi

62 Sahibkarlıq fəaliyyətinin başlıca məqsədi nədir?

- maksimum mənfəət əldə etmək
- bunların heç biri
- istehsala kömək edən sahələri inkişaf etdirmək
- əhalini istehlak məhsulları ilə təmin etmək
- strateji növ məhsulların istehsalını təmin etmək

63 Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında Qanun neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 1997
- 1995
- 1992
- 2001
- 2000

64 Aqrar sferada çay tikanından tam istifadə ölkəyə nə verə bilər?

- tullantı məhsulları
- xəstəliklərin müalicəsi üçün yağ
- yerli yanacaq üçün odun
- zəhərli maddələr
- torpağın münbitliyi üçün üzvi gübrə

65 Aqrar sferada fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektinin neçəsi kənd təsərrüfatı ilə məşğul olur?

- 9500-dən çoxu
- 4500-5000-ə qədəri
- 3500-4000-ə qədəri
- 2500-3000-ə qədəri
- 2000-2500-ə qədəri

66 Aqrar sferada kiçik və orta sahibkarlıq hansı üstünlüklərə malikdir?

- iqtisadiyyatın lazımı çevikliyinə
- rəqabət mühitinin yaradılmasına

şəxsi marağın artırılmasına
istehsalın kooperativləşməsinə
istehsalın ixtisaslaşmasına

67 Aqrar sferada sahibkarlığın üçüncü inkişaf mərhələsi hansı dövrü əhatə edir?

- 2002-2010-cu ilə olan dövrü
2000-2002-ci illəri
1996-2000-ci illəri
1993-1996-cı illəri
1993-cü ilə qədər olan dövrü

68 Aqrar sferada sahibkarlığın ikinci inkişaf mərhələsi hansı illəri əhatə edir?

- 2002-2005-ci illəri
1990-1993-cü illəri
1993-2002-ci illəri
2008-2010-cu illəri
2005-2008-ci illəri

69 Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra sahibkarlığın inkişaf mərhələsi hansı dövrü əhatə edir?

- 1990-1993-cü illəri
1940-1950-ci illəri
1970-1990-cı illəri
1960-1970-ci illəri
1950-1960-cı illəri

70 Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi kursu:

- xalq təsərrüfatı kompleksinin çox böyük və vacib bir sahəsinin iqtisadi inkişaf qanunauyğunluqlarını, aqrar sfera üzrə formalaşan iqtisadi münasibətləri və hər bir ölkənin iqtisadi-sosial inkişafında bu sahənin yeri və rolunu öyrənir
iqtisadi hadisələr və proseslər, başqa hadisələr və proseslərlə birgə, əlaqəli şəkildə məhsuldar qüvvələrin, istehsal münasibətlərinin inkişaf səviyyəsi ilə bağlı, daim inkişaf vəziyyətində, kəmiyyət dəyişikliklərindən keyfiyyət dəyişikliklərinə keçid baxımından tədqiq edir
iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə edir
latın sözü olub, torpaq münasibətləri, torpaqla əlaqədar istehsal sahələri və bu sahələr üzrə formalaşan istehsal münasibətlərini əhatə edir
aqrar sahədə məhsuldar qüvvələrin sürətlə inkişafını təmin edə bilən iqtisadi mexanizminin ahəngdar işinin və buna təminat verə biləcək təşkilat quruluşunu yaratmaq yolunun nəzəri və əsaslandırılmış məsələlərini özündə əks etdirir

71 Meliorasiya və irriqasiya tədbirləri aparmaqla respublikada mövcud olan əkin sahəsi neçə milyon hektara çatdırılmalıdır?

- 3,0 mln. hektara
1,0 mln. hektara
2,0 mln. hektara
1,5 mln. hektara
2,5 mln. hektara

72 Aqrar sferada eksperimental metodundan hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- təhlil edilmiş hadisələri ümumiləşdirmək üçün
iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə etmək üçün
tədqiq olunan proses modelləşdirilir
nəzəriyyənin təcrübədə sınaqdan keçirilməsi, onun dəqiqləşdirilməsi üçün
ayrı-ayrı mütərəqqi iş üsulları ümumiləşdirilir

73 Aqrar sektorda istehsal olunan ümumi məhsulun neçə faizi fərdi sahibkarlıq, ailə, kəndli və ev təsərrüfatlarının payına düşür?

- 85%
- 90%-ə qədəri
- 94%-dən çox
- 80%
- 92%-ə qədəri

74 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aqrar sferanın qarşısında duran əsas vəzifələr hansıdır?

- bunların hamısı
  - yerlərdə mövcud potensialdan istifadə
  - xarici investisiyaların cəlb edilməsi
  - emalın xammal ərazilərinə yaxşılaşdırılması
  - ölkə əhalisinin ərzaq və ekoloji təminatı

75 Aqrar sferada monoqrafiya metodu hansı məqsədlərə xidmət edir?

- proses modelləşdirilməsinə
- texnologiyanın məhsuldarlığa təsirinə
  - həyata keçirilən tədbirlərə
  - istehsalın təşkili prinsiplərinə
  - iqtisadi artımın təmin edilməsinə

76 Aqrar sferada statistik metod hansı məqsədlərə xidmət edir?

- məlumatların sistemləşdirilməsinə
- müşahidələrin aparılmasına
- qrafik üsulundan istifadəyə
- məlumatların işlənməsinə
- hadisələrin inkişafının xarakterizə edilməsinə

77 Aqrar sferada balans metodundan hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- istehsalı stimullaşdırmaq
- melorasiya işinin aparılması
- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsala xərcləri azaltmaq
- əmtəələrə tələbatın müəyyən etmək

78 Aqrar sferanın iqtisadiyyatı nə deməkdir?

- istehsalın ixtisaslaşmasıdır
- iqtisadi qanunlardır
- istehsalın əsasıdır
- ictimai münasibətlərin məcmusudur
- iqtisadi əlaqədir

79 Aqrar sferanın obyektiv əsasını nə təşkil edir?

- əmək bölgüsünün dərinləşməsi
  - əmək məhsuldarlığı
  - məhsulların maya dəyəri
  - əmək haqqı
  - istehsalın təşkili

80 Yeyinti sənaye müəssisələrinin xammal ehtiyaclarının necə faizi aqrar sfera hesabına ödənilir?

- 55,6 %-dən çoxu
- 60,0 %-dən çoxu
- 40,0 %-ə qədər
- 35,6 %-ə qədər
- 80,0 %-dən çoxu

81 Daimi ərzaq təhlükəsizliyi aşağıdakı hansı səbəblərdən baş verə bilər?

Kənd təsərrüfatının inkişafı üçün əlverişli olmayan hava şəraiti (quraqlıq, dolu, sel, tufan və s.) baş verdikdə Qiymətlər qalxdıqda, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti aşağı olduqda

Müxtəlif səbəblərdən ərzaq qıtlığı yarandıqda

- Kənd təsərrüfatı və emal sənayesi zəif inkişaf etdikdə, xarici ticarət əlaqələri zamanı satmağa, dəyişməyə milli kənd təsərrüfatı məhsulu olmadıqda
- Ölkənin ərzaq təminatı xarici bazardan asılı olduqda beynəlxalq səviyyədə hər hansı qaynar vəziyyət, böhran, ticarət müharibəsi, embarqo, sanksiya qoyulması və s.

82 Dünyada ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsində hansı təşkilat aparıcı rola malikdir?

MDB

BMT

NATO

- FAO

Avropa İttifaqı

83 Avropada aqrar məhsulların ikinci ən böyük istehsalçısı hansı ölkədir?

İtaliya

İngiltərə

Fransa

- Almaniya

Belçika

84 Ölkənin dənli bitkilərin məhsulları ilə təminatmə səviyyəsi neçə faiz təşkil etmişdir?

80,0 %-ə qədər

59,6 % səviyyəsində

56,7 %-dən çox

- 63.3 % səviyyəsində

76,5-77,9 % arasında

85 Ümumdünya ərzaq şurası hazırladığı sənəddə dörd problem nədir?

kimyəvi maddələrdən istifadə

qlobal istiləşmə

iqlim dəyişiklikləri

- ətraf mühitin çirklənməsi

okeanların çirklənməsi

86 Ümumdünya ərzaq şurası hazırladığı sənəddə hansı problemə diqqətin artırılmasını ön plana çəkmişdir?

su təchizatının yaxşılaşdırılması

tərəvəzin əkin sahəsinin genişləndirilməsi

taxılın əkin sahəsinin artırılması

- taxılın əkin sahəsinin azalması

torpaqların münbitliyinin artırılmasını

87 Ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı dünya alimlərinin dördüncü göstəricisi nədən ibarətdir?

torpaqların eroziyası ilə mübarizə

ekoloji tarazlığın pozulması

- yer səthinin çirkləndirilməsi
- çirklənmənin qarşısının alınması
- ehtiyatlarda səmərəli istifadə

88 Ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi ilə bağlı ikinci göstərici hansıdır?

- investisiyaların cəlb edilməsi
- əkin sahələrinin 2 dəfə artırılması
- məhsullara xərclərin artırılması
- məhsuldarlığın 3 dəfə artırılması
- suyarma əkinçiliyinin genişləndirilməsi

89 Dünya ərzaq təhlükəsizliyinə dair qəbul olunmuş beşinci amil nədir?

- məskunlaşmanın yaxşılaşması
- əhalinin miqrasiyası
- qloballaşma problemi
- məskunlaşma mühitinin pisləşməsi
- içməli suyun tükənməsi

90 Ərzaq təhlükəsizliyinə dair qəbul edilmiş problemin ikinci amili hansıdır?

- istehsalın tənzimlənməsi
- istehsalın səviyyəsinin artırılması
- əhali artımının məhdudlaşdırılması
- əhalinin sürətli artımı
- xəstəlik və müharibələr

91 Tomas Robert Maltus nəzəriyyəsinə görə ərzaq təhlükəsizliyini təmin etmək üçün hansı amillər əsas götürülür?

- aqrar sahənin ekstensiv inkişafı
- urbanizasiya
- əhalinin kəskin artımı
- xəstəliklər, müharibələr
- ətraf mühitin mühafizəsi

92 Azərbaycanda ərzaq proqramı neçənci ildən həyata keçirilir?

- 1995-ci ildən
- 1993-cü ildən
- 1996-cı ildən
- 2000-ci ildən
- 1994-cü ildən

93 Əhalinin ərzaq təhlükəsizliyinə daxil olan üçüncü ünsür hansıdır?

- istehsalın zəif tənzimlənməsi
- ərzağın qidalıq səviyyəsinin aşağı düşməsi
- ərzağın qidalıq səviyyəsi norması
- ərzağın analoji qidalandırıcı tərkibi
- keyfiyyətsiz məhsul istehsalı

94 Əhalinin ərzaq təhlükəsizliyinə daxil olan ikinci ünsür hansıdır?

- taxıla tələbatın azalması
- ərzaq bolluğunun yaradılması
- cəmiyyətdə ərzaq çatışmamazlığı
- ailələrin ərzağı əldə edə bilməsi

istehsalın həcmının artırılması

95 Aqrar istehsal məfhumu nəyi özündə əks etdirir?

istehsalın tənzimlənməsini

istehsalın səviyyəsini

torpağın meliorasiyasını

- növlər üzrə məhsul istehsalını
- istehsalın təmərküzləşməsini

96 Ərzaq təhlükəsizliyi və tam qidalanmanı xarakterizə edən mövcudluq aspekti nədir?

ev təsərrüfatlarının gəlir və xərclərinin, inflyasiyanın və gəlirlərlə bağlı olaraq ərzaq və digər zəruri məhsulların qiymətlərinin monitorinqi

ərzaq məhsulları kəmiyyət və keyfiyyətə mövcud olduqda və əldə etmək imkanına malik olduğu hallarda ailə (ev təsərrüfatı) hansı məhsullardan istifadə edilməsinin məqsədəuyğunluğu seçimini edir ailənin (ev təsərrüfatının) və onların hər üzvünün tam qidalanması məqsədilə tələb edilən ərzaq məhsulları əldə etmək üçün kifayət qədər resurslara malik olmasını nəzərdə tutur

- keyfiyyət və kəmiyyət baxımından yeməyə yararlı və sağlamlıq üçün təhlükəsiz olan ərzaq məhsullarının fiziki mövcudluğunu nəzərdə tutur
- ərzaq məhsullarının istehlak səviyyəsindəki dəyişikliklərin, səhiyyə xidmətləri ilə ölçülən əhalinin qidalanma vəziyyətinin öyrənilməsi

97 Ərzaq təhlükəsizliyi və tam qidalanmanı xarakterizə edən aspektlər:

bunların heç biri

ekoloji təhlükəsizlik, istehsal və bazar infrastrukturunun inkişafı

istehsal, istehlak, ərzaq məhsulları ilə təmin etmə səviyyəsi

- mövcudluq, əldə etmək imkanları, istifadə (istehlak) – sosial-iqtisadi və bioloji əhalinin minimal gəlir səviyyəsinin aşağı olması, ərzaq idxalından asılılıq səviyyəsi

98 Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyini çətinləşdirən xarici amillər hansılardır?

istehsalçılardan istehlakçılara qədərki mərhələdə ərzaq məhsulları itkilərinə yol verilməsi; əhalinin minimal gəlir səviyyəsinin aşağı olması və s.

ərzaq məhsulları istehsal edən sahələrdə disproporsiyaların mövcudluğu; kənd təsərrüfatı xammalı əsasında işləyən emal sənaye müəssisələrinin inhisarçılığı və s.

əkin sahələrinin strukturu və heyvandarlığın yemlə təmin edilmə səviyyəsinin aşağı olması; aqrar sektorun istehsal potensialından istifadənin aşağı olması; istehsal və bazar infrastrukturunun zəif olması və s.

- ölkənin ərzaq idxalından və istehsal amillərindən asılılıq səviyyəsi; ölkənin idxal etdiyi qida məhsullarına dünya bazar qiymət konyukturunun təsiri və s.
- iqtisadiyyatın idarə edilməsinin təşkilati strukturunun bazar prinsiplərinə adaptasiya edilməməsi; ərzaq məhsulları istehsal edən sahələrin maliyyə vəziyyətinin ağırlığı və s.

99 Potensial ərzaq qıtlığının yaranma səbəbləri:

Xarici ticarət əlaqələri zamanı satmağa, dəyişməyə milli kənd təsərrüfatı məhsulu olmadıqda və s.

Kənd təsərrüfatının inkişafı üçün əlverişli olmayan hava şəraiti (quraqlıq, dolu, sel, tufan və s.) baş verdikdə Müxtəlif səbəblərdən ərzaq qıtlıq yaranıqda (o cümlədən kənd təsərrüfatında məhsuldarlıq aşağı düşdükdə, yanacaq-enerji resurslarının qiymətinin qalxması və s.)

- Ölkənin ərzaq təminatı xarici bazardan asılı olduqda beynəlxalq səviyyədə hər hansı qaynar vəziyyət, böhran, ticarət müharibəsi, embarqo, sanksiya qoyulması və s.
- İnflyasiya baş verdikdə, işsizliklə əlaqədar əhalinin gəlirləri aşağı düşdükdə

100 Ərzaq təhlükəsizliyi hansı formada baş verir?

regional, dövlət, potensial

daimi, müvəqqəti, dövlət

potensial, dövlət

- daimi, müvəqqəti, potensial
- regional, dövlət

101 İnkişaf etmiş Avropa ölkələrində kooperativlər əsasən hansı istiqamətdə təşkil olunur və fəaliyyət göstərir?

- bunların heç biri
- İstehsalçıların maddi-texniki təchizatı
- Kənd təsərrüfatı məhsullarının alınması, emal edilməsi və satılması
- bunların hamısı
- İstehsalçılara təsərrüfat xidməti

102 Ölkədə ərzaq və yeyinti məhsullarının istehsalının səviyyəsi; qida məhsullarının istehsalının iqtisadi cəhətdən sərfəliliyi; qida məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi; ölkə əhalisinin alıcılıq qabiliyyəti; əhalinin gəlirləri və əmək haqqının orta aylıq səviyyəsi; dövlətin ərzaq resursları. Bu faktorlar nəyi şərtləndirir?

- milli marağın təmin edilməsini
- ərzaq təhlükəsizliyinin əsas təminat məsələlərini
- ərzaq təhlükəsizliyinə təsir göstərən kompleks daxili və xarici amilləri
- ölkənin milli ərzaq müstəqilliyinin təmin edilməsini
- dövlət siyasətinin istiqamətlərini

103 Ərzaq yönümlü ət və süd məhsullarına tələbatın neçə faizi idxaldan asılı olmuşdur?

- 31,9 %-dən yüksək
- 0,2 – 2,3 % səviyyəsində
- 39,1 - 44,3 % səviyyəsində
- 7,8 - 11,7 % səviyyəsində
- 4,7 – 22,5 % səviyyəsində

104 Meyvə və giləmeyvə məhsulları ilə özünü təmin etmə səviyyəsi neçə faiz təşkil edir?

- 130,0 % səviyyəsindən aşağı
- 90,0 %-dən çox
- 80-90 % arasında
- 161,4 % səviyyəsində
- 120-130 % səviyyəsində

105 Ümumdünya ərzaq şurası hazırladığı sənəddə beş problem nədən ibarətdir?

- əmək haqqının səviyyəsi
- məhsuldarlığın aşağı düşməsi
- infrastrukturun azlığı
- məhsuldarlığın artması
- xərclərin artım tempi

106 Ümumdünya ərzaq şurası neçənci ildə yaradılmışdır?

- 1980-ci ildə
- 1970-ci ildə
- 1965-ci ildə
- 1974-cü ildə
- 1972-ci ildə

107 Ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı Dünyanın gələcəyini öyrənən cəmiyyət neçənci ildə yaradılmışdır?

- 2005-ci ildə
- 1968-ci ildə
- 1971-ci ildə
- 1996-cı ildə
- 1998-ci ildə

108 Ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı Romada BMT-nin Ümumdünya ərzaq konfransı neçənci ildə keçirilib?

- 2002-ci ildə
- 1968-ci ildə
- 1972-ci ildə
- 1974-cü ildə
- 1996-cı ildə

109 Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyi nə ilə bağlıdır?

- torpaqların eroziyası ilə
- istehsalın təşkili prinsipi ilə
- ərzaq bolluğu ilə
- ərzaq çatışmaması təhlükəsi ilə
- aqrar sferanın inkişaf səviyyəsi ilə

110 Milli səviyyədə qeyri ərzaq təhlükəsizliyi nədir?

- iqtisadiyyatda inhisarçılıq
- əmtəə istehsalçılarının qorunmaması
- etibarlı bazarın olması
- etibarlı bazarın olmaması
- ərzaq çatışmamazlığı

111 Aqrar sferada geniş təkrar istehsalın iki metodu hansılardır?

- istehsalın stimullaşdırılması
- ekstensiv və intensiv inkişaf
- torpağın özəlləşdirilməsi
- əmlakın özəlləşdirilməsi
- ətraf mühitin mühafizəsi

112 Aqrar sferanın 5-ci xüsusiyyəti nəyi özündə əks etdirir?

- məşğulluq səviyyəsini
- sahibkarlığın formalaşmasını
- işçi qüvvəsi axınını
- əməyin təşkili formalarını
- işçi qüvvəsinin təkrar istehsalını

113 Aqrar sferada istehsal xüsusiyyətinin mahiyyəti nədədir?

- istehsalın təşkili
- ətraf mühitlə bağlılığı
- mövsümü xarakterli olması
- suyarma şəraitindən asılılığı
- külək eroziyasından asılılığı

114 Aqrar iqtisadiyyat məfhumu nəyi özündə birləşdirir?

- təbiətdən istifadəni
- torpaqla bağlı münasibətləri
- istehsalın təşkilini
- torpağın çirklənməsini
- torpağın rekultivasiyasını

115 Ərzaq təhlükəsizliyi və tam qidalanmanı xarakterizə edən istifadə (istehlak) aspekti nədir?

ərzaq məhsullarının istehlak səviyyəsindəki dəyişikliklərin, səhiyyə xidmətləri ilə ölçülən əhəlinin qidalanma vəziyyətinin öyrənilməsi

- ərzaq məhsulları kəmiyyət və keyfiyyətə mövcud olduqda və əldə etmək imkanına malik olduğu hallarda ailə (ev təsərrüfatı) hansı məhsullardan istifadə edilməsinin məqsədəuyğunluğu seçimini edir
keyfiyyət və kəmiyyət baxımından yeməyə yararlı və sağlamlıq üçün təhlükəsiz olan ərzaq məhsullarının fiziki mövcudluğunu nəzərdə tutur
ev təsərrüfatlarının gəlir və xərclərinin, inflyasiyanın və gəlirlərlə bağlı olaraq ərzaq və digər zəruri məhsulların qiymətlərinin monitorinqi
ailənin (ev təsərrüfatının) və onların hər üzvünün tam qidalanması məqsədilə tələb edilən ərzaq məhsulları əldə etmək üçün kifayət qədər resurslara malik olmasını nəzərdə tutur

116 İqtisadi qanunlara görə ölkədə istehlak olunan ərzaq məhsullarının neçə faizindən çoxu xarici ölkələrdən gətirilərsə, həmin ölkənin ərzaq təminatı təhlükəli sayılır?

- .35
- .25
- .3
- .45
- .5

117 Ərzaq təhlükəsizliyi və tam qidalanmanı xarakterizə edən məsələlər neçə aspektdə qruplaşdırılır?

- 2
- 4
- 3
- 6
- 5

118 Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinə təsir göstərən əsas daxili amillərə nə aid edilir?

- ölkənin ərzaq idxalından və istehsal amillərindən asılılıq səviyyəsi; ölkənin idxal etdiyi qida məhsullarına dünya bazar qiymət konyukturunun təsiri və s.
- əkin sahələrinin strukturu və heyvandarlığın yemlə təmin edilmə səviyyəsinin aşağı olması; aqrar sektorun istehsal potensialından istifadənin aşağı olması; istehsal və bazar infrastrukturunun zəif olması və s.
- bunların hamısı
- qida məhsulları istehsal edən strateji əhəmiyyətli obyektlərin əcnəbi investorların mülkiyyətinə keçməsi; əsas istehsal fondlarının köhnəlmə səviyyəsinin yüksəkliyi
- coğrafi mövqedən asılı olaraq qonşu ölkələrdən daxil olan su ehtiyatlarından asılılıq; xarici ölkələrlə ərzaq ticarətinin əlverişsiz şərtləri və s.

119 Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının intensivləşdirmə səviyyəsinə görə hansı ölkə Avropada birinci yeri tutur?

- Fransa
- İtaliya
- Almaniya
- Belçika
- İngiltərə

120 Azərbaycan Respublikasının ərzaq təhlükəsizliyi Proqramı nə vaxt təsdiq olunmuşdur?

- 2009-cu ildə
- 2001-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 2004-cü ildə
- 2008-ci ildə

121 Ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı tədqiq edilməsi nəzərdə tutulan üçüncü göstərici nədir?

- qıtlığa və aclığa qarşı birgə mübarizə
- ətraf mühitin çirklənməsinin qarşısının alınması
- əldə edilən ehtiyatların 200 dəfə artırılması
- təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə

əhali artımının tənziqlənməsi

122 Roma klubunda nəzərdə tutulmuş 5 qlobal problemin tədqiq edilməsi üçün müəlliflər dörd ümumiləşdirilmiş göstəriciyə əsaslanmışdır. Onlardan birinci göstərici nəyə əsaslanır?

- meşə massivlərindən istifadəyə
- dünyanın potensial əkin sahəsinə
- oceanların ehtiyatlarına
- istehsal səviyyəsinin yüksəldilməsinə
- sənayenin üstün inkişafına

123 Roma Klubu nda qəbul olunmuş dördüncü amil nədən ibarətdir?

- əhali artımının tənziqlənməsi
- təbii ehtiyatların tükənməsi
- ətraf mühitin mühafizəsi
- ərzaq bolluğunun yaradılması
- əkin sahələrindən səmərəli istifadə

124 Roma Klubu nun qəbul olunmuş proqnozlarında üçüncü amilin məğzi nədən ibarətdir?

- təbii fəlakətlərin qarşısının alınması
- yeni texnologiyanın tətbiqi
- aclıq və ərzaq çatışmamazlığı
- ərzaq bolluğunun yaradılması
- ocean məhsullarından istifadə

125 Dünyanın ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində 5 qlobal problem nəzərdə tutulmuşdur. Birinci problem hansı amilləri özündə birləşdirir?

- əkin sahələrinin genişləndirilməsi
- sürətli sənayeləşmə
- intensiv inkişaf
- ekstensiv inkişaf
- emal sənaye sahələrinin inkişafı

126 Dünyanın ərzaq təhlükəsizliyinə dair Roma Klubunda Artım həddi araşdırmalarda hansı amil əsas götürülüb?

- torpaqlardan təyinatına görə istifadə
- 130 ilə cəmiyyətin inkişafının proqnozlaşdırılması
- ərzaq məhsulları istehsalı artımı
- əhali artımının tənziqlənməsi
- cəmiyyətin inkişafında meyllər

127 Ailə səviyyəsində ərzaq təhlükəsizliyi nədir?

- istehsalın səviyyəsi
- gəlirlərin kifayət qədər olmaması
- gəlirlərin çox olması
- ailənin tərkibinin çoxluğu
- ailədə baş verən dəyişikliklər

128 Əhalinin ərzaq təhlükəsizliyi anlayışına daxil olan ünsürlər hansılardır?

- işçi qüvvəsinin təkrar istehsalı
- keyfiyyətli ərzaq məhsulunun mövcudluğu
- keyfiyyətsiz məhsul istehsalı
- istehsalın səviyyəsinin aşağı salınması

ərzaq məhsulları çatışmamazlığı

129 Bir məfhum kimi ərzaq təhlükəsizliyi nədir?

- məhsul istehsalının artımı
- cəmiyyətin fiziki mövcudluğunun qorunması
- aqrar sferanın inkişafı
- yeni texnologiyaların tətbiqi
- səmərəliliyin aşağı düşməsi

130 Ümumdünya ərzaq təhlükəsizliyi haqqında Roma deklarasiyası nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 2002-ci ildə
- 1995-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 2001-ci ildə
- 1996-cı ildə

131 Dünya təcrübəsində ölkənin hansı həcmdə taxıl ehtiyatı təhlükəsiz hesab edilir?

- ölkə əhalisinin illik istehlakının 21-22% həcmində taxıl ehtiyatının mövcudluğu
- ölkə əhalisinin illik istehlakının 20-22% həcmində taxıl ehtiyatının mövcudluğu
- ölkə əhalisinin illik istehlakının 17-20% həcmində taxıl ehtiyatının mövcudluğu
- ölkə əhalisinin illik istehlakının 15-16% həcmində taxıl ehtiyatının mövcudluğu
- ölkə əhalisinin illik istehlakının 18-19% həcmində taxıl ehtiyatının mövcudluğu

132 Aqrolizinq ASC nə vaxt yaradılmışdır?

- 2005-ci ildə
- 2004-cü ildə
- 2006-cı ildə
- 2009-cu ildə
- 2007-ci ildə

133 Respublikanın aqrar sferasının hansı sahələrində istehsal tələbatı ödəyir?

- pambıqçılıq, üzümçülük
- üzümçülük, taxılçılıq
- tərəvəzçilik, kartofçuluq
- kartofçuluq, pambıqçılıq
- heyvandarlıq, tərəvəzçilik

134 Tarladan süfrəyədək prinsipi nə deməkdir?

- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində İSO standartlarına uyğun keyfiyyətin idarə edilməsi sistemlərinin tətbiqi üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması
- ərzaq istehsalı zəncirinin bütün mərhələlərində müvafiq sahələr üzrə keyfiyyət nəzarət sisteminin və mexanizminin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi
- əsas ərzaq məhsulları üzrə dövlət ehtiyatının yaradılması və idarə edilməsi
- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla milli standartların hazırlanması və tətbiqi
- ərzaq təhlükəsizliyi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq NASSR (Təhlükəli amillərin təhlili və kritik nöqtələrə nəzarət) sisteminə keçid üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması

135 Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində aşağıdakı hansı islahatlar həyata keçirilmişdir: 1. bazar iqtisadiyyatı prinsiplərinə uyğun olan qanunvericilik bazası yaradılmış 2. torpaq islahatları həyata keçirilmiş 3. 1999-cu ildən etibarən, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıları torpaq vergisi istisna olmaqla, bütün vergilərdən azad edilmiş

bunların heç biri

- bunların hamısı

1, 2

2, 3

136 Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunda kənd təsərrüfatının əsas ixtisaslaşma sahələri hansılardır?

çayçılıq, kartofçuluq, taxılçılıq
maldarlıq, pambıqçılıq, üzümçülük
meyvə-tərəvəzçilik, kartofçuluq, üzümçülük
meyvəçilik, tütünçülük, fəraş tətəvəzçilik

- kartofçuluq, üzümçülük, taxılçılıq

137 Kənd təsərrüfatı istehsalçılarının hər birinin, orta hesabla nə qədər torpaq sahəsi var?

- 1.92 ha

1.85 ha

1.7 ha

2.15 ha

2.0 ha

138 Respublikada iqtisadi aktiv əhəlinin neçə faizi aqrar sahədə çalışır?

33 %

27 %

- 39 %

40 %

25 %

139 Aqrar sferada qeyri-ərzaq məhsullarına hansı məhsullar daxildir?

konservləşdirilmiş ət məhsulları

emal olunmuş meyvə-tərəvəz

meyvə və giləmeyvə məhsulları

- qidalanmada istifadə olunmayan məhsullar

soyudulmuş qida məhsulları

140 Aqrar sferada ərzaq məhsullarına hansılar aid edilir?

- bütün qida məhsulları

emal edilmiş məhsullar

pambıq məhsulu

tütün, barama məhsulları

qeyri-ərzaq məhsulları

141 Aqrar sferada özəl qurumların yaranması nəticəsində neçə ailə fiziki şəxs kimi fəaliyyətə başlamışdır?

565 min nəfərdən az

250 min nəfərdən çox

350 min nəfərdən çox

450 min nəfərə qədər

- 843 min nəfərdən çox

142 Aqrar sferada 2008-ci ildə iqtisadi artım neçə faiz təşkil etmişdir?

- 10,0 %-ə qədər

20-25 %-ə qədər

3-5 %-ə qədər

6-8 %-ə qədər

0,5 %-dən çox

143 Aqrar sferanın məhsullarının ilkin emalı nədir?

keyfiyyətli məhsul istehsalıdır

- məhsulların şirəsinin alınması
- məhsulların tədarüküdür
- məhsulların qablaşdırılmasıdır
- maya dəyərinin aşağı salınmasıdır

144 Verginin fiskal funksiyası nədir?

vergi güzəştlərinin vasitəsilə sosial infrastruktur obyektlərinin saxlanması; bəzi hüquqi və fiziki şəxslərin vergilərdən azad olunması

büdcə ilə büdcədaxili sistemin arasındakı əlaqələrin tənzimlənməsi

vergi güzəştlərinin və sanksiyalarının köməyi ilə texniki proseslərin, kapital qoyuluşları və istehsalın maliyyələşdirilməsinə dair sualların həll olunması

- gəlirlərin bir hissəsinin müəyyən olunmuş məqsədlər üçün büdcəyə verilməsi
- verginin köməyi ilə milli gəlirin yenidən bölüşdürülməsi

145 Uzunmüddətli kreditlər hansı müddətə qədər verilir?

4 – 5 ilə qədər

1 ilə qədər

2 – 3 ilə qədər

- 5 ildən çox
- 1 ildən 3 ilə qədər

146 Bank krediti nədir?

satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilən kredit kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı fərqli yanaşması ortamüddətli kreditin növlərindən biridir

- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsi
- kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı fərqli yanaşması

147 Kreditin ödənilməsi nəyi əks etdirir?

kreditləşmə üçün resursların real olmasını

satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilməsini

kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı differensial yanaşmasını

- ssuda faizi bir tərəfdən borc alanın kreditdən istifadəyə görə ödənişini, əldə edilən mənfəətdən çıxılmanı, digər tərəfdən bank-kreditorun gəlirini
- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsini

148 Biznes-planın əsas vəzifələrinə nə aid edilir?

fond bazarında firmanın səhmlərinin müvəffəqiyyətlə reallaşmasını təmin etmək; layihənin yaradılmasının zəruriliyinin təşkilati-maliyyə cəhətdən əsaslandırılması; birgə istehsal fəaliyyəti həyata keçirmək üçün tərəf-müqabillərin, o cümlədən xarici subyektlərin kapitalının müəssisəyə cəlb edilməsi və s.

firma fəaliyyətində risk səviyyəsinin aşağı salınması tədbirlərinin işlənilməsi; firmanın əlverişli imicinin (nüfuzunun) formalaşdırılması; firmanın bankrotluq və böhran vəziyyətinin xəbərdarlığı və s.

firmanın inkişaf strategiyasının və onun fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətlərinin işlənilib hazırlanması; yeni məhsulların (xidmətlərin) yaradılması layihələrinin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi və s.

- arzu edilən nəticələrə nail olmağın reallıq səviyyəsinin əsaslandırılması; mövcud fəaliyyətin yeniləşdirilməsi və ya yeni fəaliyyət yaradılmasının məqsəduyğunluğunu əlaqədar subyektlərə inandırmaq; xarici bazara çıxış və investisiyaların firmaya cəlb edilməsi və s.
- layihənin həyata keçirilməsinə investisiyanın cəlb edilməsi; dövlət bölməsi müəssisələrinin (eləcə də qismən özəl müəssisələrin) layihələrinin dövlət planlarına salınmasını təmin etmək və mərkəzləşdirilmiş mənbədən vəsait almaq üçün onun əsaslandırılması; bankdan kredit almaq və s.

149 Müəssisənin strategiyası məhsulun çeşidlərinin dəyişdirilməsidirsə, biznes-planın məqsədi nə olmalıdır?

məhsul istehsalını müəyyən həddə çatdırmaq, yaxud məlum dəfə artırmaq

xalis mənfəəti artırmaq və məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək

müəssisənin bazara çıxardığı məhsulun bazardakı xüsusi çəkisini məlum həddə çatdırmaq, yaxud məlum dəfə artırmaq

- yeni növ məhsul istehsalının mənimsənilməsi müddətinin aşağı salınması, artım tempinin sürətləndirilməsi və yeni bazar seqmentinə çıxmaq
- servis xidmətlərinin və təsadüfi xidmətlərin xüsusi çəkisinin artırılması

150 Aqrar sferada fəaliyyət göstərən müəssisənin biznes-planının, onun konkret fəaliyyətinin geniş təhlili əsasında işlənib hazırlanması üçün o nəyi əhatə etməlidir?

iqtisadi məsələlərin həll edilməsi üçün konkret maliyyə, texniki-iqtisadi və təşkilati mexanizmin öyrənilməsi

yeni növ məhsul istehsalının mənimsənilməsi

məlum əmtəə istehsalının konkret layihəsinin hazırlanması

- bunların hamısını
- yaxud xidmətlərin göstərilməsi

151 Strateji planlaşdırma hansı məqsədi özündə əks etdirir?

tədqiq olunan prosesin modelləşdirilməsini

iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə edilməsini

məqsədlərin formalaşdırılması, prioritetlərin, onların əldə edilməsi vasitələrinin və metodlarının müəyyən edilməsi prosesini

- müəssisə fəaliyyətinin müxtəlif tərəflərinin inkişafı meyllərini müəyyən etmək, onun fəaliyyəti üçün ən əlverişli şəraitin hazırlanması və seçilməsini
- müəssisənin strateji məqsədlərinin əldə edilməsi planlarının hazırlanmasını

152 Transfert qiymətlər hansı qiymətlərə deyilir?

ilkın sövdələrdə başlanğıc qiymət kimi tətbiq edilir və onları güzəştlər və əlavələr vasitəsilə nizamlamaq olar sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarına qiymətlərin paritet nisbətini təmin etmək üçün, eləcə də vergilərin qoyulması ilə bağlı olan xərclərin ödənilməsi, kreditlər üzrə faizlərin verilməsi və digər ödənişlər üçün tətbiq edilən qiymətlər

dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəmək üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsulları aldığı qiymətlər

- beynəlxalq birliklər, firmalar və transmilli korporasiyalar çərçivəsində məhsulların və xidmətlərin tədarükü müqabilində hesablama apararkən tətbiq edilən qiymət növüdür
- kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə edilən qiymətlər

153 Dünya qiymətləri hansı qiymətlərə deyilir?

məhsulun həcmnin, əmtəə dövriyyəsinin və digər müqayisə edilən göstəricilərin dinamikasını ölçmək üçün istifadə edilən qiymətlər

beynəlxalq birliklər, firmalar və transmilli korporasiyalar çərçivəsində məhsulların və xidmətlərin tədarükü müqabilində hesablama apararkən tətbiq edilən qiymət növüdür

keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir

- kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə edilən qiymətlər
- bilavasitə bazarda reallaşan qiymətlər

154 Müqayisəli qiymətlər hansı qiymətlərə deyilir?

bilavasitə bazarda reallaşan qiymətlər

sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarına qiymətlərin paritet nisbətini təmin etmək üçün, eləcə də vergilərin qoyulması ilə bağlı olan xərclərin ödənilməsi, kreditlər üzrə faizlərin verilməsi və digər ödənişlər üçün tətbiq edilən qiymətlər

dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəmək üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsulları aldığı qiymətlər

- məhsulun həcmnin, əmtəə dövriyyəsinin və digər müqayisə edilən göstəricilərin dinamikasını ölçmək üçün istifadə edilən qiymətlər

keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələlərə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir

155 Sərbəst qiymət hansı qiymətdir?

- bilavasitə bazarda reallaşan məhsulun həcminin, əmtəə dövriyyəsinin və digər müqayisə edilən göstəricilərin dinamikasını ölçmək üçün istifadə edilən qiymətdir
- kənd təsərrüfatı məhsulunun alıcıya satılan son qiymətidir
- dövlət tərəfindən tənzimlənən
- kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə olunur

156 İqtisadi mexanizmin tərkibinə nə aid edilir?

- bunların heç biri
- istehsalın stimullaşdırılması, ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, balansların tərtibi, lizinq və s.
- gömrük sistemi, maliyyə-kredit münasibətləri, infrastruktur və s.
- qiymətin əmələgəlməsi, maliyyələşdirmə, kreditləşdirmə, vergi qoyma, istehsalın stimullaşdırılması, müqavilə münasibətləri və s.
- maliyyələşdirmə, kreditləşdirmə, infrastruktur və s.

157 Aqrar sferada uzun müddətli kredit hansı məqsədlər üçün alınır?

- yolların çəkilməsinə
- satışın təşkilinə
- istehsala məsrəflərin aşağı salınmasına
- strateji məqsədlərə
- texniki təmirin aparılmasına

158 Aqrar sferanın müəssisələrində qısa müddətli kredit hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- xarici əlaqələrin genişləndirilməsinə
- infrastrukturun yaradılmasına
- kadr hazırlığına
- cari işlərin yerinə yetirilməsinə
- istehsal sahələrinin genişləndirilməsinə

159 Aqrar sferanın müəssisə və təşkilatlarına kredit hansı mənbələrdən ayrıla bilər?

- xüsusi kredit təşkilatlarından
- kommersiya banklarından
- dövlət bankından
- bunların hamısından
- xarici banklardan

160 Aqrar sferada müəssisələrin maliyyələşməsinin başlıca mənbəyi nədir?

- xarici və daxili investisiyalar
- əldə edilən pul gəliri
- dövlət vəsaiti
- əldə edilən mənfəət
- ümumi məhsulun dəyəri

161 Aqrar sferada maliyyə münasibətləri istehsalın hansı mərhələsində daha fəal çıxış edir?

- təchizat sistemində
- məhsulların tədarükündə
- məhsulların satışında
- gəlirlərin bölgüsündə
- tədavül sferasında

162 Aqrar sferada istehsalın inkişafına iqtisadi mexanizmin hansı amili bilavasitə təsir göstərir?

- sığorta işinin təkmilləşdirilməsi
- istehsalın təşkili formaları
- mənəvi həvəsləndirmə
- maliyyə-kredit mexanizmi
- təsərrüfatçılıq formaları

163 Aqrar sferada qiymətin uçot və ölçü funksiyası ilə nə müəyyən olunur?

- maya dəyərinin səviyyəsi
- satış qiymətlərinin səviyyəsi
- rentabellik səviyyəsi
- dəyər göstəriciləri
- istehsala məsrəflərin səviyyəsi

164 Aqrar sferada tərtib olunan biznes planları nədir?

- iqtisadi artımdır
- çoxnövlü təsərrüfatların yaradılmasıdır
- istehsalın təşkilidir
- sahibkarın əsas iş planıdır
- istehsalın təmərküzləşməsidir

165 Aqrar sferada tənzimləyici mexanizmdən biri və marketing fəaliyyətinin istiqamətləndiricisi nədir?

- əmək sərfi
- vergi münasibətləri
- əmtəlik məhsul
- qiymət mexanizmi
- istehsal xərcləri

166 Müəssisələrin, təşkilatların, vətəndaşların müvəqqəti azad pul vəsaitlərinin tələb olunan ölçü və müəyyən edilmiş qaydada müəssisə və təşkilatlarına verilməsi nədir?

- sığorta
- maliyyə köməyi
- pul yardımı
- kredit
- vergi

167 Aqrar sferada maliyyələşmə, kreditləşmə, vergi, qiymət və s. nəyin fəallaşmasına təsir göstərən başlıca amillərdir?

- istehsalın təmərküzləşməsinə
- istehsalın intensivləşməsinə
- istehsalın ixtisaslaşmasına
- istehsalçıların maraqlarına
- istehsalın təşkilinə

168 Maliyyə lizinqi nədir?

- beynəlxalq iqtisadi münasibətlər sahəsində ssuda kapitalının hərəkətini təmsil edir
- satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilən kredit
- daşınmaz əmlakın girov qoyulması və borc ödənilənə kimi, girov qoyulmuş əmlakın icarədarın mülkiyyəti hesab edilməsi
- ortamüddətli kreditin növlərindən biridir, əmlakın amortizasiya müddətinə bağlanır
- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsi

169 Ortamüddətli kreditlər hansı müddətə qədər verilir?

- 10 ildən çox
- 7 – 8 ilə qədər
- 1 ilə qədər
- 1 - 5 ilə qədər
- 9 – 10 ilə qədər

170 Kommersiya krediti nədir?

- bunların heç biri
- uzunmüddətli kreditin növlərindən biridir
- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsi
- satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilən kredit gəlirlərin bir hissəsinin müəyyən olunmuş məqsədlər üçün büdcəyə verilməsi

171 Biznes-planının firmaxarici funksiyalarına nə aid edilir?

- firma fəaliyyətində risk səviyyəsinin aşağı salınması tədbirlərinin işlənilməsi; firmanın əlverişli imicinin (nüfuzunun) formalaşdırılması; firmanın bankrotluq və böhran vəziyyətinin xəbərdarlığı və s.
- firmadaxili elmi-texniki, istehsal-kommersiya potensiallarının qiymətləndirilməsi və firmadaxili ehtiyatların aşkar edilməsi; yeni avadanlıqların və yeni texnologiyaların alınması üzrə tədbirlərin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi və s.
- firmanın inkişaf strategiyasının və onun fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətlərinin işlənilib hazırlanması; yeni məhsulların (xidmətlərin) yaradılması layihələrinin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi və s.
- layihənin həyata keçirilməsinə investisiyanın cəlb edilməsi; dövlət bölməsi müəssisələrinin (eləcə də qismən özəl müəssisələrin) layihələrinin dövlət planlarına salınmasını təmin etmək və mərkəzləşdirilmiş mənbədən vəsait almaq üçün onun əsaslandırılması; bankdan kredit almaq və s.
- yeni kadrların firmaya cəlb edilməsi üçün seçilməsi və firma işçilərinin ixtisaslarının artırılması; firmanın maliyyə vəziyyətinin gedişinə nəzarət və s.

172 Müəssisənin strategiyası istehsal həcmünün yüksək tempə artımıdırsa, biznes-planın məqsədi nə olmalıdır?

- Məhsul istehsalını müəyyən həddə çatdırmaq, yaxud məlum dərəcə artırmaq
- Müəssisənin bazara çıxardığı məhsulun bazaradakı xüsusi çəkisini məlum həddə çatdırmaq, yaxud məlum dərəcə artırmaq
- Yeni məhsul istehsalının artım tempinin sürətləndirilməsi
- Xalis mənfəəti artırmaq, məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək, servis xidmətlərinin və təsadüfi xidmətlərin xüsusi çəkisinin artırılması
- Yeni bazar segmentinə çıxmaq və əvvəllər istehsal edilən məhsulları tədricən istehsaldan çıxarmaq

173 Biznes planı nədir?

- müəssisə fəaliyyətinin strategiyasını müəyyən edən sənəddir
- məhsul istehsal edən və xidmət göstərən yeni müəssisələrin, yaxud da fəaliyyətdə olan köhnəsinin modernləşdirilməsinə yönəldilmiş əsaslı tikintinin həyata keçirilməsini, texnologiyanın mənimsənilməsini, avadanlıqların alınması, kadrların hazırlanması və ixtisaslarının artırılması tədbirlərini özündə birləşdirən kompleks plan
- müəssisənin gələcək kompleks inkişafı planı nəzərdə tutulur
- bunların hamısı
- müəssisənin keçmiş, indiki və gələcək fəaliyyətinin qısa yazılmış şərhidir

174 Bazar iqtisadiyyatında proqnozlaşdırma nədir?

- istehsalın təşkili məsələlərinin öyrənilməsi
- tədqiq olunan prosesin modelləşdirilməsi
- məqsədlərin formalaşdırılması, prioritetlərin, onların əldə edilməsi vasitələrinin və metodlarının müəyyən edilməsi prosesidir
- müəssisənin strateji məqsədlərinin əldə edilməsi planlarının hazırlanmasıdır
- ayrı-ayrı mütərəqqi iş üsullarının ümumiləşdirilməsi

175 Sorğu qiymətləri hansı qiymətlərə deyilir?

beynəlxalq birliklər, firmalar və transmilli korporasiyalar çərçivəsində məhsulların və xidmətlərin tədarükü müqabilində hesablama apararkən tətbiq edilən qiymət növüdür
sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarına qiymətlərin paritet nisbətini təmin etmək üçün, eləcə də vergilərin qoyulması ilə bağlı olan xərclərin ödənilməsi, kreditlər üzrə faizlərin verilməsi və digər ödənişlər üçün tətbiq edilən qiymətlər

- ilkin sövdələrdə başlanğıc qiymət kimi tətbiq edilir və onları güzəştlər və əlavələr vasitəsilə nizamlamaq olar
  - keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir
- dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəmək üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsulları aldığı qiymətlər

176 Məqsədli qiymətlər hansı qiymətlərə deyilir?

kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə edilən qiymətlər
ilkin sövdələrdə başlanğıc qiymət kimi tətbiq edilir və onları güzəştlər və əlavələr vasitəsilə nizamlamaq olar
məhsulun həcmnin, əmtəə dövriyyəsinin və digər müqayisə edilən göstəricilərin dinamikasını ölçmək üçün istifadə edilən qiymətlər

- sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarına qiymətlərin paritet nisbətini təmin etmək üçün, eləcə də vergilərin qoyulması ilə bağlı olan xərclərin ödənilməsi, kreditlər üzrə faizlərin verilməsi və digər ödənişlər üçün tətbiq edilən qiymətlər
- keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir

177 Marketing fəaliyyətinin əsas istiqamətləndiricisi nədir?

müqavilə münasibətləri
kredit
vergi sistemi

- qiymət
- istehsalın stimullaşdırılması

178 Aqrar sferada regional quruluş nəyə imkan verir?

torpaqların yaxşılaşdırılmasına
əməyin məhsuldarlığına
sahələrin ixtisaslaşmasına

- sahənin intensiv inkişafına
- sahələrin ekstensiv inkişafına

179 Aqrar sferada regional quruluş hansı məqsədlərə xidmət edir?

infrastrukturun yaradılmasına
məhsulların maya dəyərinin artırılmasına
əmək məhsuldarlığının yüksəlməsinə

- ərazi əlamətinə görə istehsalın yerləşdirilməsinə
- xidmət işinin təşkilinə

180 Aqrar sferada müəssisə və təşkilatlara uzun müddətli kreditlər neçə ilə verilir?

müddətsiz
3-5 il müddətinə

- 5 ildən çox müddətə
- qeyri müəyyən vaxta
3-4 ildən çox müddətə

181 Aqrar sferanın müəssisə və təşkilatlarına orta müddətli kreditlər hansı müddətə verilir?

güzəştli
3-6 il müddətinə

3 il müddətinə

- 1-5 ilə qədər müddətə müddətsiz

182 Aqrar sferanın müəssisə və təşkilatlarında maliyyə-kredit fəaliyyətinin əsasını nə təşkil edir?

əmək məhsuldarlığının səviyyəsi
pul gəlirlərinin azalması
məhsul istehsalının artması

- əmtəə-pul münasibətləri
rentabellik səviyyəsi

183 Aqrar sferanın müəssisə və təşkilatlarının kreditə ehtiyacları nə vaxt yaranır?

əmək haqqının verilməsi zamanı
texnikanın təmiri zamanı
satışın təşkili zamanı

- ona ehtiyac yarandığı zaman
maddi marağın ödənilməsi zamanı

184 Aqrar sferada kreditin əsas növü hansıdır?

məhdud müddətli
güzəştli
müddətsiz

- qısa, orta və uzun müddətli
müddətli

185 Aqrar sferada kreditin əsas əlaməti nədir?

vətəndaşlara ölçüsüz verilməsi
pul vəsaiti fondlarının yaradılması
geri qaytarılmamaq şərti

- qaytarılmaq şərti və pullu olması
pulsuz olması

186 Aqrar sferada qiymətin tənzimləyici funksiyası nə ilə müəyyən olunur?

rentabellik səviyyəsi

- tələb və təklifin tarazlığı
istehsalın həcmi
əmtəlik məhsulun miqdarı
keyfiyyətin səviyyəsi

187 Aqrar sferada qiymətin stimullaşdırılması funksiyası ilə nə müəyyən edilir?

material xərclərinin səviyyəsi
təchizatın artırılması
tədarükün stimullaşdırılması
maya dəyərinin artımı

- istehsalın stimullaşdırılması

188 Bazar münasibətləri şəraitində iqtisadi mexanizmin qiymət, maliyyə-kredit, vergi sistemi vasitəsilə nə təmin edilir?

istehsalın intensivləşməsi
istehsalın ixtisaslaşması
gəlirlərin tarazlaşdırılması
istehsalın istiqaməti

- gəlirlərin tarazlaşdırılması

istehsalın təmərküzləşdirilməsi

189 İqtisadi münasibətlərin prinsip və metodları nəyin təsiri ilə formalaşır?

istehsalın artımı

- bazar iqtisadiyyatının qanunları
bazar münasibətlərinin zəifləməsi
qanunların sıxlığı
satışın təşkili

190 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi mexanizmin tərkib hissəsinə daxil deyil?

müqavilə münasibətləri

- istehsalın strukturu
qiymət mexanizmi
maliyyə-kredit
vergi, stimullaşdırma

191 Aqrar sferada maliyyə münasibətləri iqtisadi marağın təmin edilməsinə yönəldilən hansı münasibət kimi çıxış edir?

təchizat

- bölgü
satış
tədarük
tədavül

192 Aqrar sferada məhsul istehsalının artımına, keyfiyyətin yaxşılaşmasına, istehsalın son nəticəsinin yüksəlməsinə kompleksə daxil olan bütün müəssisələrin marağının artmasına nə ilə nail olunur?

mexanikləşmənin yüksəlməsi ilə

- qiymətin səviyyəsi və strukturu ilə
əldə edilən pul gəliri ilə
istehsal xərcinin artımı ilə
istehsalın strukturunun dəyişməsi ilə

193 Məlgöndərmə müqaviləsi nəyə deyilir?

dövlətin və bələdiyyələrin fəaliyyətinin maliyyə təminatı məqsədi ilə vergi ödəyicilərinin mülkiyyətində olan pul vəsaitlərinin özgəninkiləşdirilməsi şəklində dövlət büdcəsinə və yerli büdcələrə köçürülən məcburi, fərdi, əvəzsiz ödənişdir

- məlgöndərmə (hazırlayan) müəssisənin alıcı müəssisəyə, yaxud təşkilata müəyyən müddətə razılaşdırılmış çeşiddə, kəmiyyət və keyfiyyətdə məlgöndərməyi öhdəsinə götürməsi haqqında onların arasında bağlanan sənəddir bunların heç biri
satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilməsidir
inanılmış şəxs (vəkil) girov qoyulmuş əmlakın mülkiyyət hüququ əldə edir və bərgötürən şəxs borcu ödəyə bilmədiyi halda o, həmin əmlakı borcu ödəməkdən ötrü satmaq hüququna malik olur

194 İpoteka krediti nədir?

banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsi
satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilən kredit
kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı fərqli yanaşması

- daşınmaz əmlakın girov qoyulması və borc ödənilənə kimi, girov qoyulmuş əmlakın icarədarın mülkiyyəti hesab edilməsi
ortamüddətli kreditin növlərindən biridir

195 Qısamüddətli kreditlər hansı müddətə qədər verilir?

10 ildən çox

- 1 ilə qədər
- 5 – 6 ilə qədər
- 7 – 8 ilə qədər
- 9 – 10 ilə qədər

196 Kreditin differensial xarakteri nə deməkdir?

kreditləşmə üçün resursların real olması

banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsi

- kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı fərqli yanaşması
- kreditin müqavilədə müəyyən edilmiş vaxtda qaytarılması
satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilməsi

197 Kreditin təmin olunması nə deməkdir?

ortamüddətli kreditin növlərindən biridir

- kreditləşmə üçün resursların real olmasından ibarətdir
- kreditin müqavilədə müəyyən edilmiş vaxtda qaytarılmasını əks etdirir
satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilməsi
banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsini əks etdirir

198 Strateji planlaşdırmanın başlıca vəzifəsi nədir?

müəssisə fəaliyyətinin müxtəlif tərəflərinin inkişafı meyllərini müəyyən etmək, onun fəaliyyəti üçün ən əlverişli şəraitin hazırlanması və seçilməsi

- müəssisənin son maliyyə və bazar məqsədlərindən asılı olaraq kapital qoyuluşları strategiyasını, strukturunu, həcmi və istiqamətlərini hazırlanması
- məqsədlərin formalaşdırılması, prioritetlərin, onların əldə edilməsi vasitələrinin və metodlarının müəyyən edilməsi
müəssisənin strateji məqsədlərinin əldə edilməsi planlarının hazırlanmasını
istehsalın təşkili məsələlərinin öyrənilməsi

199 Bazar iqtisadiyyatında planlaşdırma nədir?

tədqiq olunan prosesin modelləşdirilməsi

ayrı-ayrı mütərəqqi iş üsullarının ümumiləşdirilməsi

iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə etmək üçün tətbiq edilir

- məqsədlərin formalaşdırılması, prioritetlərin, onların əldə edilməsi vasitələrinin və metodlarının müəyyən edilməsi prosesidir
- istehsalın təşkili məsələlərinin öyrənilməsi

200 Tədarük qiymətləri hansı qiymətlərə deyilir?

- dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəmək üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsulları aldığı qiymətlər
- kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə edilən qiymətlər
keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir
bilavasitə bazarda reallaşan qiymətlər
kənd təsərrüfatı məhsulunun alıcıya satılan son qiymətidir

201 Tənzimlənən qiymət hansı qiymətdir?

kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə olunur

ilkın sövdələrdə başlanğıc qiymət kimi tətbiq edilir

bu qiymətlərə dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəməkdən üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsullarını alır

- dövlət tərəfindən tənzimlənən
- keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir

202 Aqrar sferada sosial quruluş vasitəsilə nə öyrənilir?

- sosial problemlər
- əhalinin təkrar istehsalı
- əhalinin həyat tərzini
- əhaliyə məişət xidməti
- doğum və ölümün nisbəti

203 Aqrar sferanın tərkibinə hansı sahələr daxildir?

- emal müəssisələri
- meşə təsərrüfatı
- kənd təsərrüfatı
- bunların hamısı
- tədarük və xidmət təşkilatları

204 Aqrar sferada funksional quruluş vasitəsilə nə öyrənilir?

- emalın təşkili prinsipləri
- istehsalın ixtisaslaşması
- istehsalın səviyyəsi
- məhsulların istifadə istiqamətləri
- istehsalın təmərküzləşməsi

205 Aqrar sferada qısa müddətli kredit hansı müddətlərə ayrılır?

- 1 ildən çox müddətə
- 5 il müddətinə
- 3 il müddətinə
- 1 il və daha az müddətə
- 3-5 il müddətinə

206 Aqrar sferada maliyyənin əsas funksiyası nədir?

- iqtisadi artımı təmin etməmək
- vergi ödəmələrinin aparılması
- təsərrüfatlara pulun verilməsi
- gəlir və yığılı formalaşdırmaq
- infrastrukturunu maliyyələşdirmək

207 Azad pul vəsaiti təkrar istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək üçün müəssisə və təşkilatlara hansı formada verilə bilər?

- yardım kimi
- vergiyə cəlb edilməsinə
- istehsalın maliyyələşməsinə
- kredit kimi
- sığorta işinə

208 Aqrar sferada satış və alış arasında münasibət aşağıdakı qiymətlərdən hansında öz əksini tapır?

- müqavilə, hesablaşma
- tənzimlənən, pərakəndə satış
- sərbəst və topdan satış
- bunların hamısı
- tədarük, müqayisəli

209 Aqrar sferada qiymətin neçə funksiyası fəaliyyət göstərir?

- 3 funksiyası
- 6 funksiyası

- 8 funksiyası
- 4 funksiyası
- 5 funksiyası

210 Aqrar sferada istehsal xərclərinin ödənilməsi və gəlirlərin səviyyəsi nədən asılıdır?

- vergi ödəmələrindən
- istehsalın azalmasından
- məhsul istehsalı artımından
- qiymətdən
- gəlirlərin artmasından

211 Aqrar sferada iqtisadi mexanizmi nədir?

- satışın formalaşmasıdır
- istehsal üsuludur
- iqtisadi vasitələrin məcmusudur
- nəzarətin əsasıdır
- tədarük sistemidir

212 Aqrar sferada islahatların inkişafı maliyyə-kredit münasibətlərinə necə təsir etmişdir?

- əhəmiyyəti aşağı düşmüşdür
- sistem ləğv olmuşdur
- təsiri olmamışdır
- münasibətlər yeniləşmişdir
- rolu azalmışdır

213 Aqrar sferada qiymətin bölüşdürmə funksiyası vasitəsi ilə əsasən nə yerinə yetirilir?

- maya dəyəri bölüşdürülür
- əmək haqqı bölüşdürülür
- istehsal xərci bölüşdürülür
- material resursları bölüşdürülür
- əmək sərfi bölüşdürülür

214 Bazar münasibətlərinin formalaşdığı şəraitdə iqtisadi mexanizmin qiymət, maliyyə, kredit, vergi və s. prosesləri nədir?

- ixtisaslaşdırmalardır
- təmərküzləşdirmələrdir
- istiqlamətlərdir
- tarazlaşdırmalardır
- intensivləşdirmələrdir

215 İqtisadi mexanizm aqrar sferanın inkişafı ilə əlaqədar nəyin nəzərə alınmasını təmin etməlidir?

- təchizat üsullarını
- torpaqların genişlənməsini
- kənd hazırlığını
- istehsalın bütün xüsusiyyətlərini
- tədarük sistemini

216 Aksiz vergisi hansı məhsullara qoyulur?

- heyvandarlıq məhsullarına
- taxıl və pambıq məhsullarına
- bütün kənd təsərrüfatı məhsullarına
- tütün məmulatı və spirtli içkilərə

yalnız sənaye məhsullarına

217 Vergiqoymanın prinsipləri:

vergilərin 1 dəfə qoyulması, vergi obyektı, verginin subyektı

vergiqoymanın universallaşdırılması, verginin ödənilmə müddəti, vergi güzəştı və s.

vergi obyektı, verginin subyektı, verginin ödənilmə müddəti, vergilərin hesablama üsulu və nizam-intizam

- ədalətlik, vergiqoymanın universallaşdırılması, vergilərin 1 dəfə qoyulması, sabillik və s. verginin ödənilmə müddəti, vergi güzəştlərinin istifadə edilməsində reallıq, vergilərin hesablama üsulu və nizam-intizam

218 2015-ci ilədək olan müddətdə dövlət siyasətinin hansı sahələrdə keçirilməsi nəzərdə tutulur?

Ərzaq təminatı ilə bağlı risklərin idarə olunması sahəsində

Dayanıqlı ərzaq təminatının əldə olunması sahəsində

- bunların hamısı
- Sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması və ərzaq təminatı sisteminin institusional inkişafı sahəsində əhalinin təhlükəsiz və keyfiyyətli ərzaq məhsulları ilə təmin edilməsi sahəsində

219 1995-1996-cı illər çərçivəsində aşağıdakı hansı qanunlar qəbul edilmişdir?

“Torpaq kadastrı haqqında”, "Sovxoz və kolxozların islahatı", “Sahibkarlıq haqqında”

- "Aqrar islahatların əsasları", "Sovxoz və kolxozların islahatı", "Torpaq islahatı haqqında" “Sahibkarlıq haqqında”, "Sovxoz və kolxozların islahatı", “Torpaq kadastrı haqqında” "Aqrar islahatların əsasları", "Torpaq islahatı haqqında", “Torpaq Kadastrı haqqında” "Torpaq islahatı haqqında", “Sahibkarlıq haqqında”, "Aqrar islahatların əsasları"

220 Respublikanın ikinci tütünçülük rayonu hansıdır?

Abşeron

Şəki-Zaqatala

Aran

Lənkəran

- Naxçıvan

221 Lənkəran iqtisadi rayonunda kənd təsərrüfatının strukturunda üstünlük nə təşkil edir?

taxılçılıq, meyvəçilik, kartofçuluq, tütünçülük

- fəraş tərəvəzçilik, çayçılıq, üzümçülük, taxılçılıq
- arıçılıq, meyvəçilik, çayçılıq, bostançılıq
qoyunçuluq, üzümçülük, kartofçuluq, çayçılıq
çayçılıq, arıçılıq, fəraş tərəvəzçilik, maldarlıq

222 Azərbaycanın ümumi torpaq fondunun nə qədəri kənd təsərrüfatına yararlı torpaqlardır?

- 4.3 mln hektarı
- 5.2 mln hektarı
4.8 mln hektarı
2.9 mln hektarı
3.5 mln hektarı

223 Kənd təsərrüfatı hansı əsas sahələrə ayrılır?

üzümçülük, qoyunçuluq

ətçilik, taxılçılıq

maldarlıq, quşçuluq

ətlik-südlük, taxılçılıq

- bitkiçilik, heyvandarlıq

224 Aqrar sferada məhsulların ixracı nədir?

- məhsulların emalı
- malların xaricdən ölkəyə gətirilməsi
- malların ölkə sərhəddindən çıxarılması
- əməyin təşkili forması
- istehsalın təşkili

225 Respublikada idxal əməliyyatlarında hansı məhsullara üstünlük verilir?

- əkin üçün elit bitki toxumlarına
- süd və süd məhsullarına
- konservləşdirilmiş məhsullara
- bunların hamısına
- cins damazlıq heyvanlara

226 Aqrar sferada istehsal olunan 1 kq üzümdə nə qədər kallori var?

- 390-500 kallori
- 250-300 kallori
- 2000-dən çox kallori
- 1500-2000 kallori
- 700-1200 kallori

227 Aqrar bölmənin hansı sahələrində istehsalın artımında dinamiklik müşahidə edilir?

- tərəvəz istehsalında
- kartof istehsalında
- bunların hamısında
- ət və süd istehsalında
- meyvə və giləmeyvə istehsalında

228 Aqrar sferada idarə olunan amillər hansıdır?

- günəşin radiasiyası
- külək və su erroziyası
- yağmurların miqdarı
- torpağın şoranlaşması
- sort, aqrotexnika, qida mühiti

229 Aqrar sferada potensial və həqiqi mümkün olan məhsuldarlığa təsir edən amillər hansıdır?

- torpağın meliorasiyası
- torpağın münbitliyi
- suvarma şəraiti
- torpaqların rekultivasiyası
- günəşin radiasiyası, istilik, yağmurlar

230 Aqrar sferada differensial vergi siyasəti nədir?

- gömrük rüsumlarının tətbiqi
- gəlirlərin tənzimlənməsi
- güzəştli vergi tətbiqi
- vergi tətbiqinin təkmilləşdirilməsi
- material xərclərinə qənaət

231 Aqrar sferanın sosial-iqtisadi mahiyyəti nədir?

- milli iqtisadiyyatın formalaşması
- istehsalın səviyyəsinin yüksəlməsi
- ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalı

ərzaq probleminin həlli

- cəmiyyətdə sabitliyin təmin edilməsi

232 Aqrar-sənaye kompleksində istehsal-iqtisadi əlaqə nədir?

Aqrar bölmənin sənaye əsaslarına keçirilməsi

Son məhsul istehsalı

- İstehsal və emal müəssisələrinin mənafehi gözlənilməklə son nəticənin yaxşılaşdırılması
- İstehsal prosesinin avtomatlaşdırılması
İstehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi

233 İntensivləşmənin iqtisadi səmərəlilik göstəricisi

Kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı

Aqrar sahədə istifadə olunan gübrə xərcləri

Sahə vahidinə düşən material xərcləri

- Sahə vahidinə düşən xalis gəlirin artımı və rentabellik
- Meliorasiya işlərinin məcmu

234 Kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü nədir?

İstehsalın iqtisadi mexanizmi

Yeni texnologiyaların tətbiqi

İstehlakçıların marağını təmin edən məhsul istehsalı

- Məhsulların itkisiz istehsalçıdan istehlakçıya çatdırılması
- Qiymətlərin təkmilləşdirilməsi

235 Aqrar-sənaye kompleksində son məhsul nədir?

İstehsala yeni texnologiyanın tətbiqi

İstehsal sahələrinin yerləşdirilməsi

İstehsala çəkilən material xərcləri

- İstehsal olunan ərzaq və istehlak mallarının dəyərinin cəmi
- Əməyin mühafizəsi

236 Avtomatlaşdırma məhvumunun mənası nədir?

Ekoloji tarazlığın pozulması

İrriqasiya işlərinin səmərəsinin yüksəldilməsi

Əl əməyinə üstünlük verilməsi

- Fiziki əmək tətbiq etmədən istehsalın aparılması
- Ekstensiv inkişafa üstünlük verilməsi

237 Bazar münasibətləri şəraitində aqrar sferanın aşağıdakı hansı sahəsi yenidən formalaşır?

əkinçilik sahəsi

meyvə bağları

üzüm plantasiyaları

- istehsal-iqtisadi əlaqələr
- heyvandarlıq sahəsi

238 Aparılan islahatlar nəticəsinə aşağıdakı amillərdən hansı özünü daha qabarıq şəkildə biruzə verir?

yeni əmək ödənişində

yeni işçi qüvvəsinin formalaşmasında

yeni torpaqları mənimsənilməsində

- yeni istehsal sahəsinin yaranmasında
- yeni suvarma üsullarında

239 Aqrar sferada istehsal dövrü nədir?

- iqtisadi artıma nail olunması
- yeni texnologiyanın tətbiqi
- emalın təşkili prinsipləri
- məhsul istehsalı prosesi
- istehsalın intensivləşməsi

240 Bazar münasibətləri şəraitində aqrar sahənin inkişafında hansı xüsusiyyətlər nəzərə alınmalıdır?

- struktur dəyişiklikləri
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi
- işçi qüvvəsindən istifadə
- istehsal dövrü ilə iş dövrünün uyğun gəlməməsi
- istehsalın təşkili formaları

241 Bazar iqtisadiyyatına keçid aqrar sferada nəyin sərbəstləşməsinin təmin etmişdir?

- xidmətdən istifadəni
- gəlirlərin formalaşmasını
- istehsala münasibəti
- istehsal iqtisadi əlaqələri
- mənfəətdən istifadəni

242 Bazar münasibətlərinə keçid aqrar sferada nəyin dəyişməsinə şərait yaradır?

- istehsalat xidmətin
- əmək haqqının
- istehsal sahələrinin
- mülkiyyət münasibətlərinin
- məhsulların emalının

243 Bazar iqtisadiyyatı aqrar sferada nəyin yeniləşməsinə şərait yaradır?

- istehsala xidmətin
- istehsalın təşkilinin
- əmək ödənişlərinin
- təsərrüfatçılıq formalarının
- məhsul istehsalının

244 Bazar iqtisadiyyatının təzahürü hansı amillər hesabına yaranır və formalaşır?

- sənayenin kənd təsərrüfatının ayrılması hesabına
- struktur dəyişiklikləri hesabına
- əməyin təşkili yeni forması hesabına
- ictimai əmək bölgüsü nəticəsində
- istehsalın ixtisaslaşması hesabına

245 Sahələr üzrə aqrar-sənaye kompleksləri nədir?

- Bazar iqtisadiyyatının inkişafı
- Sahələr üzrə xammal istehsalı, emalı, satışı ilə qarşılıqlı əlaqədə olan müəssisələrin birliyi
- Sahələr üzrə məhsul artımı
- Sahibkarlıq fəaliyyəti
- İstehsal texnologiyaların təkmilləşdirilməsi

246 İntensivlik səviyyəsinin göstəriciləri:

- Ətraf mühitin mühafizəsi

İstehsalın artım tempi

Məhsullara sərf edilən əmək xərcləri

- Sahə vahidinə düşən əsas fond və cari istehsal xərcləri
- Torpaqların zərərli duzdan təmizlənməsi

247 Aqrar sahədə ekstensiv inkişaf nədir?

Keyfiyyətin yaxşılaşdırılması

Mənfətin artırılması

Müəssisələrə sərmayə qoyuluşu

- İstehsal meydanı genişlənməsi hesabına məhsul artımı
- Məhsulların maya dəyərinin aşağı salınması

248 İslahatlar nəticəsində hansı mülkiyyət forması yarandı?

ailə mülkiyyəti

dövlət mülkiyyəti

kollektiv mülkiyyət

- xüsusi mülkiyyət
- qarışıq mülkiyyət

249 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aşağıdakı amillərin hansı dəyişir?

əməyin stimullaşdırılması

əmək məhsuldarlığı

əmək haqqı

- əməyin bölgüsü
- əməyin təşkili forması

250 Aqrar münasibət bir məfhum kimi nəyi özündə əks etdirir?

ərazi əlamətinə görə istehsalın yerləşdirilməsi

istehsalın təmərküzləşməsini

istehsalın təşkili formalarını

- istehsal münasibətlərin məcmusunu
- regionların sosial-iqtisadi inkişafını

251 Aqrar sferada həyata keçirilən islahatlar nəyin sürətlənməsinə şərait yaratmışdır?

məhsulların satışına

əmək ödənişlərinə

meliorasiya-irriqasiya işinə

- sosial-iqtisadi inkişafa
- məhsulların tədarükünə

252 Bazar iqtisadiyyatının tarixi əsasını nə təşkil edir?

əkinçiliyin inkişafı

diferensial renta

iqtisadi artım

- əmtəə təsərrüfatı
- gəlirlərin bölgüsü

253 Aqrar-sənaye kompleksinin sosial-iqtisadi əsasları nə təşkil edir?

Yeni bazar strukturlarının yaradılması

Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiyməti

İstehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi

- Xammal bazası, işçi qüvvəsi, məhsulların tələbatı ödəmə qabiliyyəti olması

İstehsala yeni texnologiyanın tətbiği

254 Aqrar sahədə intensiv inkişaf nədir?

- Müəssisələrarası əlaqələrin genişləndirilməsi
- Sahə vahidinə vəsait qoyuluşunun artımı və istehsalın keyfiyyətə yaxşılaşdırılması hesabına məhsul artımının təmin edilməsi
- İstehsalın səviyyəsinin aşağı düşməsi
- İstehsalın primitiv formada aparılması
- İstehsala məsrəflərin artımı

255 Kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı nədir?

- Xammaldan müxtəlif çeşiddə məhsul istehsalı və yüksək təminat
- İstehsalın səmərəliliyinin təmin edilməsi
- Sahələrin yerləşdirilməsi
- Məhsulların uzun müddətə saxlanması
- İxtisaslaşmanın dərinləşməsi

256 Aralıq məhsul nədir?

- Ümumi gəlir
- İstehsala çəkilən əmək məsrəfləri
- Aqrar sahədə əldə edilən gəlir
- Ümumi daxili məhsulun bir hissəsi
- İstehlakda istifadə olunan ümumi məhsulun bir hissəsi

257 Aqrar-sənaye müəssisələrində istehsal xidməti nəyi əhatə edir?

- Qarşılıqlı iqtisadi münasibətlər
- Yeni torpaq sahələrinin əkin dövrünə cəlb edilməsi
- Kompleks əmələ gətirən sahələrin məqsədyönlü fəaliyyətini
- İqtisadiyyatın sabitləşməsi
- Aqrar bölmənin böhrandan çıxması

258 İslahatlar nəticəsində kənddə aqrar münasibətlərin formalaşmasına şərait yaradan amillər hansıdır?

- meyvə-tərəvəz anbarları
- infrastrukturun təkmilləşdirilməsi
- istehsal vasitələri istehsalı
- bunların hamısı
- taxıl terminalları

259 Aqrar islahatın əsasları haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu neçənci ildə qəbul olunub?

- 1995-ci ildə
- 1990-cı ildə
- 1994-cü ildə
- 1992-ci ildə
- 1993-cü ildə

260 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində hansı sahələr formalaşır?

- sabit sahələr
- qeyri müəyyən sahələr
- nisbətən eyni sahələr
- müxtəlif istehsal sahələri
- kənd təsərrüfatı və xidmət

261 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aparılan islahatlar nəyin vüsət almasına səbəb olur?

mexanikləşmənin

- kooperasiyanın qismən mexanikləşmənin kompleks mexanikləşmənin avtomatlaşmanın

262 Bazarın iqtisadi fəaliyyətinin təşkilinin digər pillələrindən fərqləndirən səciyyəvi cəhətlər hansıdır?

- bunların hamısı əmtəə istehsalçılarının çoxluğu iştirakçılar üçün bərabər imkanın təmin edilməsi maddi, maliyyə, insan resursları bazara sərbəst daxil olmaq və çıxmaq

263 Aqrar sferada aparılan islahatlar nəyin dəyişməsinə təmin etmişdir?

- təmərküzləşməsinin mülkiyyət münasibətlərinin suvarma üsullarını istehsalın mexanikləşməsinə ixtisaslaşma səviyyəsinin

264 Bazar iqtisadiyyatı aqrar sferada nəyin aparılmasını sürətləndirmişdir?

- əməyin təşkilinin iqtisadi islahatların ətraf mühitin çirklənməsinin torpaqların şoranlaşmasının külək və su eroziyasının

265 Aqrar sferada bazar münasibətləri hansı formada fəaliyyət göstərir?

- ekstensiv inkişafa yol açır istehsalla istehlak arasında əlaqə tənzimləyici rol oynayır məhsul qıtlığı yaradır istehsalı sürətləndirir

266 FAO-nun məlumatlarına əsasən ərzaq istehsalının illik artımı: 1950-1985-ci illərdə - 30 milyon ton; 1985-1995-ci illərdə - 12 milyon ton; 2030-cu ilədək - ?

- 9 milyon ton səviyyəsində olacaq 5 milyon ton səviyyəsində olacaq 13 milyon ton səviyyəsində olacaq 10 milyon ton səviyyəsində olacaq 20 milyon ton səviyyəsində olacaq

267 Azərbaycanın aqrar bölməsinin davamlı inkişafı istiqamətləri aşağıdakı hansı məsələlərinin həllini tələb edir: 1.torpaq və su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmini; 2.kənd təsərrüfatında suvarma və meliorasiya təminatının bərpası; 3.aqrar bölmənin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi; 4.aqrar bölmənin xammal istehsalı və emalı sahələrinin əlaqəli inkişafının dəstəklənməsi

- 4 2, 3, 4 ● 1, 2, 3, 4 3,1,4 1, 2

268 Aran iqtisadi rayonunda kənd təsərrüfatının əsas ixtisaslaşma sahələri hansılardır?

- maldarlıq, pambıqçılıq, quru subtropik meyvəçilik, fəraş tərəvəzçilik, kartofçuluq
- taxılçılıq, maldarlıq, tütünçülük, pambıqçılıq, üzümçülük
- fəraş tərəvəzçilik, meyvəçilik, bostançılıq, üzümçülük, pambıqçılıq
- pambıqçılıq, kartofçuluq, quru subtropik meyvəçilik, fəraş tərəvəzçilik, bostançılıq
- üzümçülük, quru subtropik meyvəçilik, pambıqçılıq, taxılçılıq, bostançılıq

269 Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı neçə iqtisadi rayon üzrə tərtib edilmişdir?

- 9
- 8
- 7
- 11
- 10

270 Kənd təsərrüfatına yararlı torpaqların neçə faizi əkinə yararlı sahələrdir?

- 50 %
- 40 %
- 27 %
- 39 %
- 45 %

271 Torpağın mütləq münbitliyini nə təşkil edir?

- sahə vahidinə düşən əmək sərfi
- hər hektar əkin sahəsinə verilən mineral və üzvi gübrələrin miqdarı
- hər 100 ha torpaq sahəsinə düşən güc
- sahə vahidindən götürülən məhsulun miqdarı və yaxud da dəyər formasında əldə olunan gəlir
- ümumi sahədən yığılan məhsulun miqdarı

272 Kənd təsərrüfatında başlıca istehsal vasitəsi nədir?

- iş heyvanları
- su
- torpaq
- meşə
- texnika

273 Kənd təsərrüfatında istehsal olunan ərzaq məhsulları və onun emal sənayesi məhsulları ölkə əhalisinin istehlak şeylərinə olan tələbatının təxminən neçə faizini ödəyir?

- 70 %
- 75 %
- 65 %
- 60 %
- 55 %

274 Aqrar sferada müxtəlif çeşiddə və keyfiyyətdə məhsul istehsalı və emalı nəyə xidmət edir?

- məşğulluğun təmin edilməsinə
- struktur dəyişikliklərinə
- istehsala xidmətin yaxşılaşdırılmasına
- ixrac potensialının artırılmasına
- istehsalın təşkilinə

275 Aqrar sənaye məhsullarının ixracında hansı amillər nəzərə alınmalıdır?

- bunların hamısı

məhsulların rəqabətqabiliyyətliliyi
müəssisələrin mövcud inkişaf səviyyəsi
müəssisələrin maliyyə möhkəmliyi
buraxılan məhsulların çeşidi, keyfiyyəti

276 Aqrar sahədə ixtisaslaşma istiqamətindən asılı olaraq meyvə-tərəvəz istehsalı və emalı güclərinin çoxu hansı regiondadır?

- Şirvan zonasında
- Quba-Xaçmaz zonasında
- Naxçıvan Muxtar Respublikasında
- Qarabağ-Mil zonasında
- Gəncə-Qazax zonasında

277 Aqrar sahədə islahatların gedişinin sürətləndirilməsinə dair Prezident fərmanında nə kimi güzəştlər vermişdir?

- güzəştli kredit
- maliyyə yardımı
- istehsalın stimullaşdırılması
- istehsalın təşkili
- vergi güzəştləri

278 Ölkə əhalisinin gəlirlərinin neçə faizi aqrar sferada formalaşır?

- 20-25 %-ə qədər
- 80,0-dən azı
- 70,0-dən çoxu
- 50,0 %-ə qədər
- 30-35 %-ə qədər

279 Aqrar sferaya investisiya qoyuluşu 2000-2008-ci illər ərzində neçə dəfə artmışdır?

- 50-70 % arasında
- 30,5-40,5 dəfədən çox
- 5,1-6,5 dəfədən çox
- 2,5-3,0 dəfədən çox
- 50,0 dəfədən çox

280 Aqrar sferada struktur dəyişiklikləri nə deməkdir?

- istehsalın ixtisaslaşması
- istehsalın tələb-təklif əsasında təşkili
- əməyin təşkili
- istehsalın intensivləşməsi
- istehsalın təşkili

281 Aqrar sferada differensial kredit siyasəti nə deməkdir?

- istehsalın maliyyələşməsi
- lizinq xidmətinin təşkili
- fərqli kredit siyasəti
- vergi güzəştlərinin tətbiqi
- investisiyaların cəlb edilməsi

282 Aqrar sferada yüksək əmək tutumlu sahə nə deməkdir?

avtomatlaşdırma
istehsala marağın artırılması

əməyin stimullaşdırılması

- əl əməyinin üstünlük təşkil etməsi
kompleks mexanikləşmə

283 Aqrar münasibətlər nəyi özündə birləşdirir?

istehsalın təmərküzləşməsini

istehsala vəsait qoyuluşunu

- istehsal münasibətlərinin məcmusunu
torpaqlardan istifadə səviyyəsini
torpaqların irriqasiyasını

284 ASK sistemində inteqrasiya nə deməkdir?

xammal istehsalı

- xammal və emalın birləşməsi
satış kanallarının artması
emal sferasının genişlənməsi
son məhsul istehsalı

285 Regionlarda ASK-nin səmərəli fəaliyyət göstərməsinə təsir edən amil nədir?

məhsul istehsalının azalması

- əməkdən və işçi qüvvəsindən istifadə
mənfəətin əldə edilməməsi
əmək sərfinin azalması
əmtəlik məhsulun aşağı düşməsi

286 Birinci tarixi mərhələ özünü hansı sahədə biruzə verir?

aqrar sahənin tənəzzül dövrü

- əkinçiliyin üstünlük təşkil etdiyi dövr
sənayenin üstün inkişaf dövrü
xidmətin inkişaf dövrü
tikintinin üstün inkişaf dövrü

287 Çoxsahəli istehsal sistemi kimi ASK-nin məzmununu nə təşkil edir?

istehsalın səmərəliliyi

- inteqrasiya əlaqələri
iqtisadiyyatın tənzimlənməsi
müqavilə münasibətləri
ictimai əmək növü

288 ASK sistemində beşinci qrupa hansı sahələr daxildir?

xidmət sahələri

- maliyyə, kredit, bank
kənd təsərrüfatı
meşə təsərrüfatı
balıqçılıq təsərrüfatı

289 Aqrar-sənaye kompleksi sistemində dördüncü qrupa hansı sahələr daxildir?

aqrokimya xidməti

- tədavül sferası sahələri
maddi-texniki təchizat
nəqliyyat və rabitə
su təsərrüfatı sistemləri

290 Aqrar-sənaye kompleksi sistemində birinci qrup nəyi özündə birləşdirir?

- balıqçılıq təsərrüfatını
- kompleks əmələ gətirən özəyi
- xammal ehtiyatlarını
- suyarma sistemlərini
- meşə təsərrüfatını

291 Aqrar-sənaye kompleksində birinci qrupa hansı sahələr daxildir?

- meliorasiya-irriqasiya xidməti
- yalnız kənd təsərrüfatı
- tikinti sahəsi
- nəqliyyat və rabitə sahəsi
- kənd təsərrüfatı istehsalı və emalı

292 Aqrar-sənaye kompleksinin tədqiqat obyektini nə təşkil edir?

- meşə təsərrüfatı
- balıqçılıq təsərrüfatı
- xüsusi mülkiyyətli özəl qurumlar
- dövlət kənd təsərrüfatı müəssisələri
- istehsal kooperativləri

293 Aqrar-sənaye kompleksi sistemində inteqrasiya prosesi hansı yolla həyata keçirilir?

- istehsalın genişləndirilməsi
- sənaye ilə kənd təsərrüfatının qarşılıqlı əlaqəsi
- tədarük sisteminin ləğv edilməsi
- başqa kanalların çoxalması
- emal sahələrinin genişləndirilməsi

294 Regionlarda ASK-nin səmərəli fəaliyyətinə təsir edən amillər hansıdır?

- əmtəəlik məhsulun azalması
- əmək sərfinin azalması
- mənfəətin əldə edilməsi
- əmək ehtiyatları və işçi qüvvəsi
- məhsul istehsalının azalması

295 ASK-nin səmərəli fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün nəyin nəzərə alınması vacibdir?

- satış qiymətlərinin səviyyəsi
- təbii-iqlim şəraiti, iqtisadi artım
- əmək haqqının artırılması
- əhəlinin yaşayış səviyyəsi
- torpağın münbitliyinin azalması

296 Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı artdıqda tədarük, emal, daşınma sahəsində nə baş verir?

- onların fəaliyyəti dəyişmir
- onların fəaliyyəti genişlənir
- daha çox gəlir əldə edilir
- onların fəaliyyəti məhdudlaşır
- onların fəaliyyəti ləğv olunur

297 Aqrar-sənaye kompleksinin başlıca istehsal sahəsi nədir?

tədarük

- kənd təsərrüfatı və emal
təmir
tikinti
satış

298 ASK-nin inkişafının sürətləndirilməsi üçün aşağıdakı amillərin hansından istifadə edilməlidir?

- əmək haqqı fondundan
mövcud istehsal çoxalmasından
şoranlaşmanın çoxalmasından
torpaqların eroziyasından
əhalinin yerləşdirilməsindən

299 ASK inkişafı hansı sahələrin yüksəlməsinə xidmət edir?

- əmək haqqının artmasına
həyat səviyyəsinin yüksəlməsinə
torpaq sahələrinin artmasına
əkin sahələrinin genişlənməsinə
suyarılan sahələrin artırılmasına

300 İstehsal xidmət sahələri formalaşarkən hansı sahələr sərbəstliyini saxlayır?

- əkin sahələrinin genişlənməsini
istehsal-iqtisadi sərbəstliyini
pul gəlirlərinin aşağı salınmasını
infrastrukturun azalmasını
məhsulların daşınmasını

301 ASK formalaşarkən hansı xüsusiyyətin nəzərə alınması tələb olunur?

- texnikanın sahələr üzrə bölgüsü
mövcud texnikadan istifadə
torpağın əsas istehsal vasitəsi olması
əməkdən istifadə
işçilərin ixtisasını artırılması

302 ASK formalaşarkən ərazi-sahə quruluşu düzgün qurulmadan nə ilə bağlı məsələləri həll etmək mümkün deyil?

- məhsulun satışı
son məhsulun istehlakı
məhsulun saxlanması
mənfəətin azalması
məhsulun emalı

303 ASK-nin formalaşması və inkişafında ikinci mərhələ hansı dövrü əhatə edir?

- xidmət sahələrinin inkişafı
meşə təsərrüfatının inkişafı
kənd təsərrüfatının geri qalması
sənayenin intensiv inkişafı
emal sahəsinin inkişaf dövrü

304 ASK-nin formalaşması və inkişafında sənayecə inkişaf etmiş ölkələr neçə tarixi mərhələ keçmişlər?

- 5-7 tarixi mərhələ
1-2 tarixi mərhələ
10-11 tarixi mərhələ

2 tarixi mərhələ

- 3 tarixi mərhələ

305 Dördüncü qrupa daxil olan tədavül sferası sahələri ASK-də hansı funksiyanı yerinə yetirir?

məhsulların emalını həyata keçirir
istehlakçılarla əlaqə yaradır

- son məhsulu istehlakçılara çatdırır
xammalın emalını təşkil edir
pərakəndə satışı yerinə yetirir

306 ASK-ni iri istehsal sahəsi kimi neçə qrupa bölmək olar?

16-17 qrupa

- 5 qrupa
2-3 qrupa
3-4 qrupa
10-15 qrupa

307 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində ASK-nin və aqrar iqtisadiyyatın inkişafının əsas istiqamətini nə təşkil etməlidir?

xammal istehsalın azalması

- xammal istehsalı və emalı
itkilərin artması
rəqabətə davamsız məhsul istehsalı
ilkin emalın artırılması

308 Aqrar-sənaye kompleksi sistemində inteqrasiya nədir?

sahələrin ayrılması

- sahələrin birləşməsi, qovuşması
istehsalın ixtisaslaşması
istehsalın təmərküzləşməsi
gəlirlərin bölgüsü

309 ASK formalaşarkən nəyin düzgün nəzərə alınması vacibdir?

torpaq sahələrinin

- ərazi-sahə quruluşunun
əmtəlik məhsulun
əmək sərfinin
əmək ehtiyatlarının

310 ASK-da istehsal olunan ərzaq və qeyri ərzaq məhsulları istehlak şeylərinə tələbatın neçə faizini ödəyir?

45-50%-ə qədərini

74-75%-ə qədərini

40-45%-ə qədərini

85-90%-ə qədərini

- 70-71%-ə qədərini

311 Aqrar-sənaye kompleksinin formalaşması nəyin tənzimlənməsinə şərait yaradır?

əmək ehtiyatlarının

- istehsal-iqtisadi əlaqələrin
pul gəlirlərinin, mənfəətin
istehsal sahələrinin
əmək haqqının

312 ASK-nin formalaşması və inkişafı nəyə xidmət edir?

- xidmətlərin məhdudlaşmasına
- ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə
- əhəlinin artmasına
- resursların artmasına
- əkinlərin genişlənməsinə

313 Aqrar-sənaye kompleksində hansı sahələr birləşərək istehsala xidmət edir?

- nəqliyyat
- istehsal-xidmət
- bitkiçilik
- heyvandarlıq
- tikinti

314 ASK-nin regionlarda səmərəli fəaliyyət göstərməsi üçün aşağıdakılardan hamısının əhəmiyyəti böyükdür?

- əhəlinin yerləşdirilməsinin
- infrastrukturun
- əmək haqqının artmasının
- əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsinin
- rentabelliğin yüksəldilməsinin

315 ASK formalaşarkən ərazi-sahə quruluşunun düzgün qurulmaması nəticəsində nəyin yüksəlməsi mümkün deyil?

- əmək haqqının
- torpağın məhsuldarlığının
- iqtisadi səmərəliliyin
- texnikadan istifadənin
- iqtisadi əlaqələrin

316 ASK formalaşarkən ərazi-sahə strukturu düzgün qurulmadıqda nəyi həll etmək mümkün deyil?

- torpaqların mühafizəsini
- sahələrarası inkişaf problemlərini
- əməyin təşkilini
- müəssisələrarası ziddiyyətləri
- əmək mübahisələrini

317 Aqrar-sənaye kompleksinin formalaşması və inkişafında üçüncü mərhələnin rolu nədədir?

- istehsala xidmətin yaxşılaşdırılması
- əkinçiliyin sənaye istehsal tipinə çevrilməsi
- heyvandarlığın intensiv inkişafı
- aqrar sferaya investisiyaların cəlb edilməməsi
- maliyyə münasibətlərinin təkmilləşdirilməsi

318 Hazırda respublikada neçə kollektiv müəssisə fəaliyyət göstərir?

- 1916-dən çox
- 1119-dan çox
- 856-dən az
- 516-dən çox
- 400-dən çox

319 Aqrar sfera aqrar-sənaye kompleksini nə ilə təmin edir?

hazır məhsulla

- xammalla
istehsal vasitələri ilə
mineral gübrələrlə
istehsala xidmətlə

320 Aqrar-sənaye kompleksinin sosial-iqtisadi əsasını nə təşkil edir?

məhsulların rəqabətqabiliyyətli olması

- bunların hamısı
xammal bazası
işçi qüvvəsi
bazara nisbətən yaxınlığı

321 Yeyinti, yüngül sənaye sahələrinin neçə faizini aqrar-sənaye kompleksi ödəyir?

50-60%-ə qədərini

- 70-80%-ə qədərini
90-100%-ə qədərini
40-45%-ə qədərini
60-70%-ə qədərini

322 Respublikanın əmtəə dövriyyəsinin neçə faizi aqrar-sənaye kompleksinin payına düşür?

90-100%-ə qədər

25-30%-ə qədər

35-40%-ə qədər

85-90%-dən çoxu

- 70-75%-ə qədər

323 Aqrar-sənaye kompleksinin obyektinə hansı sahələr daxildir?

- istehsal-xidmət müəssisələri
mədəni-məişət obyektləri
sosial obyektlər
təmir təşkilatları
tikinti təşkilatları

324 Aqrar-sənaye kompleksi nədir?

- istehsal və xidmət sahələrinin birləşməsi
istehsalın təşkili
istehsalın maliyyələşməsi
əmtəlik məhsulun çoxalması
istehsalın həcmnin artması

325 Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyətini canlandırmaq məqsədilə hansı tədbirlər həyata keçirilməlidir

yerli resurslardan zəif istifadə

çoxukladlı iqtisadiyyatın zəifləməsi

bütün regionlar üçün eyni tövsiyələr vermək

- inkişaf istiqamətlərinə diqqətin artırılması
regional xüsusiyyətlərin nəzərə alınması

326 Fərdi sahibkarlığın üstün forması

səhmdar cəmiyyətləri

dövlət müəssisələri

kollektiv müəssisələr

- kəndli (fermer) təsərrüfatları
kiçik müəssisələr

327 Aqrar islahatlar nəticəsində respublikada hansı təsərrüfatçılıq formaları fəaliyyət göstərir?

dövlət müəssisələri, kəndli (fermer) təsərrüfatları
kiçik müəssisələr, kollektiv müəssisələr
səhmdar cəmiyyətləri
ailə təsərrüfatları, istehsal kooperativləri

- bunların hamısı

328 Sahibkarlığa əsaslanan kəndli-fermer təsərrüfatlarının sayı hansı regionlarda çoxluq təşkil edir?

Lənkəran, Abşeron, Dağlıq Şirvan
Gəncə-Qazax, Abşeron, Dağlıq Şirvan

- Aran, Şəki-Zaqatala, Lənkəran
Abşeron, Naxçıvan, Quba-Xaçmaz
Şəki-Zaqatala, Naxçıvan, Dağlıq Şirvan

329 Sahibkarlıq fəaliyyətinin obyektinə nə daxildir?

firmalar, şirkətlər və digər hüquqi şəxslər
səhmdar cəmiyyətləri
kəndli (fermer) təsərrüfatları
fiziki şəxslər

- bazara təklif edilən və istehlak edilən bütün mal və əmtəələr

330 Aqrar sahibkarlıq fəaliyyəti nəyi əhatə edir?

yalnız istehsalı
istehsalı və satışı
yalnız satışı

- istehsal, satış və bütün xidmət növlərini
satışı və xidmət növlərini

331 Aqrar sferada aparılan siyasət nəyi təmin etməlidir?

istehsalın tempinin aşağı salınması
əhalinin təminatının pisləşməsi
köhnə texnologiyanın tətbiqi
ərzaq məhsulları istehsalının azalması

- yerli istehsalçılara üstünlük verilməsi

332 Aqrar sferada sahibkarlığın inkişafının sosial-iqtisadi əhəmiyyəti nədədir?

əhalinin maddi təminatının pisləşməsində
istehsalın artımında

- maddi nemətlər bolluğunun yaradılmasında
çoxnövlü təsərrüfatların yaradılmasında
intensiv inkişafın təmin edilməsində

333 Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyət imkanlarına görə hansı istiqamətlərə ayrılır?

ticarət sahibkarlığı
məsləhət sahibkarlığı
xidmət sahibkarlığı
maliyyə sahibkarlığı

- istehsal sahibkarlığı

334 Azərbaycanda XX əsrin əvvəllərində aqrar sferanın hansı sahəsi inkişaf etmişdir?

- pambıqçılıq
çayçılıq
taxılçılıq
maldarlıq
tərəvəzçilik

335 Azərbaycanda ilk dəfə hansı nüfuzlu şəxs pambıq parça istehsalı üzrə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olub?

- Zeynalabdin Tağıyev
Nobel qardaşları
Musa Nağıyev
Mayılov qardaşları
Privalovlar

336 Aqrar sferaya daxil olan yüksək istehsal-iqtisadi nəticələrə nail olmaq üçün öz fəaliyyətini nəyə uyğunlaşdırmalıdır?

- istehsalın artırılmasına
qiymətlərin artırılmasına
əmək sərfinin artmasına
- kənd təsərrüfatının tələblərinə
maya dəyərinin aşağı salınmasına

337 Regionlarda aqrar sferanın ümumi fəaliyyətinə ona daxil olan sahələrin iştirakı necə təsir göstərir?

- istehsalın mexanikləşmə səviyyəsi ilə
əmtəlik məhsulun xüsusi çəkisi ilə
məhsulların maya dəyəri ilə
məhsullara sərf olunan əməklə
istehsala məsrəflərlə

338 Aqrar sferada və onun regionlarında istehsal olunan məhsulların neçə faizi təkrar istehsala yönəldilir?

- 75-80 %-ə qədəri
40-45 %-ə qədəri
- 55-60 %-ə qədəri
25-30 %-ə qədəri
30-40 %-ə qədəri

339 Respublikanın regionlarında aqrar sferanın quruluşunda baş verən dəyişiklik başqasına necə təsir göstərir?

- fəaliyyəti yüksəlir
fəaliyyəti pozulur
təsir etmir
fəaliyyəti genişlənir
fəaliyyəti səmərəli əlaqələnilir

340 Regionlarda məşğulluğun yaxşılaşdırılmasında aqrar sferanın hansı sahəsinin inkişafı daha önəmlidir?

- emal sahəsinin
yüksək əmək tutumlu sahələrin
əmək tutumu az olan sahələrin
taxılçılıq sahəsinin
yemçilik sahəsinin

341 Azərbaycan Respublikası Regionlarının sosial-iqtisadi inkişaf Dövlət Proqramı nın ikinci mərhələsi hansı illəri əhatə edir?

- 2010-2011-ci illər
- 2005-2007-ci illər
- 2009-2013-cü illər
- 2006-2009-cu illər
- 2012-2015-ci illər

342 Azərbaycan Respublikası Regionlarının sosial-iqtisadi inkişaf Dövlət Proqramı na dair qanunun birinci mərhələsi hansı illəri əhatə edir?

- 1995-2000-ci illəri
- 2000-2003-cü illəri
- 2015-2020-ci illəri
- 2004-2008-ci illəri
- 1993-1994-cü illəri

343 Regionlarda aqrar sferanın sahələrində geniş təkrar istehsalı təmin edən gəlirləri səviyyəsi necədir?

- gəlirlər öz xərcini ödəməyə çatır
- təkrar istehsalı tam təmin etmir
- təkrar istehsalı tam təmin edir
- normadan aşağı səviyyədədir
- istehsal əsasən zərərli başa gəlir

344 Regionlarda aqrar sahibkarlıqla məşğul olanların torpaq, işçi qüvvəsi, maliyyə vəsaitləri ilə təminatı necədir?

- normativlərə uyğun gəlmir
- normativlərə uyğun səviyyədədir
- orta səviyyədədir
- çox aşağıdır
- yüksək səviyyədədir

345 Hazırda regionlarda aqrar sferanın inkişafının müasir səviyyəsi qənaətbəxş hesab etmək olarmı?

- tələbatdan çox aşağıdır
- tələbata uyğundur
- qeyri-qənaət bəxşdir
- inkişaf səviyyəsi tələbatdan aşağıdır
- tələbatdan yüksəkdir

346 Azərbaycan Respublikasının Regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı na dair proqram nə vaxt təsdiq olunmuşdur (2002-2008-ci illər)?

- 22 fevral 2004-cü il
- 11 fevral 2004-cü il
- 20 yanvar 2004-cü il
- 20 mart 2004-cü il
- 15 may 2004-cü il

347 Regionların aqrar bölməsində torpaqlardan istifadənin səmərəliliyi hansı göstəricilərlə müəyyən edilir?

- natural göstəricilərlə
- dəyər göstəricisi ilə
- natura və dəyər göstəricisi ilə
- müxtəlif qiymətlərlə
- əmək tutumluluğu ilə

348 Regionlarda aqrar sferaya daxil olan sahələr onun fəaliyyətinə necə təsir göstərir?

- əlaqəli formada təsir edir
- müxtəlif formada təsir göstərir
- eyni formada təsir göstərir
- iştirak etməirlər
- əlaqəsiz formada təsir göstərir

349 Aqrar sferada xammaldan əldə edilən son məhsulun çoxalması nəyi əks etdirir?

- xammalın pis keyfiyyətdə olması
- xammal itkisinin azalmasını
- xammal istehsalının azalmasını
- keyfiyyətin yüksəlməsi və itkilərin azalması
- istehsala məsrəflərin yüksəlməsi

350 Əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasında aqrar sferanın inkişafının əhəmiyyəti nədədir?

- əmək haqqının aşağı salınmasında
- ərzaq məhsulları istehsalının azaldılmasında
- qeyri ərzaq məhsulları istehsalında
- ərzaq və gündəlik tələbat mallarının artımında
- istehsalın səviyyəsinin aşağı salınmasında

351 Regionlarda hansı təsərrüfat formalarının inkişafına üstünlük verilir?

- ailə və ev təsərrüfatlarına
- dövlət təsərrüfatlarına
- fərdi sahibkarlığa və kəndli təsərrüfatlarına
- kollektiv müəssisələrə
- istehsal kooperativlərinə

352 Aqrar sferaya daxil olan yüksək istehsal-iqtisadi nəticələrə nail olmaq üçün öz fəaliyyətini nəyə uyğunlaşdırmalıdır?

- istehsalın artırılmasına
- əmək sərfinin artmasına
- maya dəyərinin aşağı salınmasına
- qiymətlərin artırılmasına
- kənd təsərrüfatının tələblərinə

353 Azərbaycan Respublikasında resurs potensialına və ərazisinə görə ən böyük region hansıdır?

- Aran iqtisadi rayonu
- Lənkəran iqtisadi rayonu
- Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu
- Dağlıq-Şirvan iqtisadi rayonu
- Naxçıvan iqtisadi rayonu

354 Sosial-iqtisadi inkişafa dair qəbul olunmuş proqramda Azərbaycanın ərazisi neçə regiona bölünmüşdür?

- 15 iqtisadi regiona
- 10 iqtisadi regiona
- 7 iqtisadi regiona
- 12 iqtisadi regiona
- 6 iqtisadi regiona

355 Respublikanın regionlarında aqrar sferaya hansı sahələr daxildir?

emal müəssisələri
tikinti təşkilatları

- xammal istehsal edən müəssisələr
xidmət təşkilatları
təmir təşkilatları

356 Regionlarda aqrar sferanın sahələrində geniş təkrar istehsalı təmin edən gəlirləri səviyyəsi necədir?

təkrar istehsalı tam təmin edir
gəlirlər öz xərcini ödəməyə çatır
istehsal əsasən zərərli başa gəlir
normadan aşağı səviyyədədir

- təkrar istehsalı tam təmin etmir

357 Regionlarda aqrar sahibkarlıqla məşğul olanların torpaq, işçi qüvvəsi, maliyyə vəsaitləri ilə təminatı necədir?

- orta səviyyədədir
normativlərə uyğun səviyyədədir
normativlərə uyğun gəlmir
yüksək səviyyədədir
çox aşağıdır

358 Hazırda regionlarda aqrar sahibkarlığın inkişaf səviyyəsi necədir?

- aşağı səviyyədədir
orta səviyyəlidir
qeyri normaldır
yüksək səviyyədədir
inkişaf tempi yüksəkdir

359 Hazırda regionlarda aqrar sferanın inkişafının müasir səviyyəsi qənaətbəxş hesab etmək olarmı?

- inkişaf səviyyəsi tələbatdan aşağıdır
tələbatdan çox aşağıdır
tələbata uyğundur
qeyri-qənaət bəxşdir
tələbatdan yüksəkdir

360 Azərbaycan Respublikasının Regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı na dair proqram nə vaxt təsdiq olunmuşdur (2002-2008-ci illər)?

- 11 fevral 2004-cü il
22 fevral 2004-cü il
15 may 2004-cü il
20 yanvar 2004-cü il
20 mart 2004-cü il

361 Aqrar sferada sosial-iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi üçün ilk növbədə nəyə nail olunmalıdır?

- istehsala məsrəflərin azaldılmasına
istehsalın genişləndirilməsinə
pul gəlirlərinin artırılmasına
əmək sərfinin artırılmasına
maddi marağın yüksəldilməsinə

362 Respublikada ərazisinə və istehsal potensialına görə kiçik region hansıdır?

Abşeron iqtisadi rayonu

Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu

- Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu
- Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu
- Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu

363 Respublikada miqyasına görə ən geniş vüsət tapmış sahibkarlıq fəaliyyəti?

- kiçik korporativ
- fərdi
- orta
- iri

364 Ölkənin aqrar sektorunda əsas təsərrüfatçılıq formalarından biri hansıdır?

kollektiv müəssisələr

ailə təsərrüfatları

istehsal kooperativləri

- kəndli (fermer) təsərrüfatları
- səhmdar cəmiyyətləri

365 Sahibkarlıq hansı fəaliyyət növüdür?

bunların hamısı

təsərrüfat

- iqtisadi
- sosial
- bunların heç biri

366 Aqrar sferada sahibkarlıqla məşğul olan subyektlərin neçəsi emal sahəsində fəaliyyət göstərir? (

3500-4000-ə qədər

7500-ə qədər

- 6100-dən çox
- 3500-ə qədər
- 4500-dən çox

367 Respublikanın aqrar bölmələrində sahibkarlıqla neçə hüquqi şəxs məşğuldur?

1500-2000-dən çox

- 15660-dan çox
- 20000-20500-dən çox
- 4000-5500-dən çox
- 2500-3000-ə qədər

368 Aqrar sferada sahibkarlığın hansı forması daha geniş yayılıb?

Dövlət sahibkarlığı

iri sahibkarlıq

kollektiv sahibkarlıq

- fərdi sahibkarlıq
- sair sahibkarlıq

369 Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyətinin növləri hansılardır? (

- kiçik, orta, iri sahibkarlıq
- əməyin təşkili formaları
- istehsalın ixtisaslaşması
- təsərrüfatçılıq formaları

dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsi

370 ASK-da infrastruktur istehsal sahələrini xidmət işindən azad etməklə yanaşı diqqətin bilavasitə harada cəmləşməsinə şərait yaradır?

- istehsal prosesinə
əməyin təşkilinə
məhsul satışına
əmək haqqına
əmək sərfinə

371 ASK müəssisə və təşkilatlarının inkişaf səviyyəsi artdıqca və istehsalın həcmi genişləndikcə onların nəyə tələbatı daha da artır?

- müxtəlif növ xidmətlərə
istehsalın intensivləşməsinə
əmək ehtiyatına
əmək haqqına
əməyin təşkilinə

372 İstehsalın inkişafına tələb olunan xidmətin göstərilməsi məqsədi ilə qrup halında birləşərək fəaliyyət göstərən sahələr necə adlanır?

- köməkçi sahə
sosial sahə
- infrastruktura
istehsal sahələri
yardımçı sahə

373 Aqrar sferada ETT-nin inkişafı nəyə şərait yaradır?

- resurslardan səmərəsiz istifadəyə
enerji gücünün azalmasına
xərclərin artmasına
əmək məsrəflərinin çoxalmasına
- ehtiyatlardan səmərəli istifadəyə

374 Aqrar sferada ETT nədir?

- istehsala vəsait qoyuluşu
- elm və texnikanın inkişafı
istehsalın intensiv inkişafı
köhnə texnologiyanın tətbiq
əməyin stimullaşdırılması

375 Aqrar sferada daxili və xarici bazarlarda rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsalında investisiya nəyi təmin edir?

- istehsalın təmərküzləşməsi
istehsalın idarə edilməsi
- yeni növ texnika və texnologiyanın tətbiqi
lizinq xidmətindən istifadə
köhnə texnologiyadan istifadə

376 Aqrar sferada innovasiya nə deməkdir?

əmək vasitəsidir
texniki tərəqqidir
əsaslı vəsait qoyuluşudur

köhnə texnologiyanın tətbiqidir

- yaradıcılıq fəaliyyətinin nəticəsidir

377 Aqrar sferada innovasiya fəaliyyəti özünü hansı formada biruzə verir?

- elmi-texniki tərəqqinin əsas tərəfi kimi
inkişafın əsas hissəsi kimi
istehsala xərclərin artması kimi
ixtisaslaşmanın dərinləşməsi kimi
əsas fondlardan istifadə

378 Aqrar sferada innovasiya əsasən nə ilə xarakterizə olunur?

- elmi-texniki tərəqqinin (ETT) əsas tərəfi kimi
yeni istehsal növləri kimi
iqtisadiyyatın inkişafı kimi
- iqtisadiyyata qoyulan vəsaitin nəticəsi ilə
cəmiyyətin inkişafı ilə

379 ASK-da infrastruktur istehsal sahələrini xidmət işindən azad etməklə yanaşı diqqətin bilavasitə harada cəmlənməsinə şərait yaradır?

- məhsul satışına
əməyin təşkilinə
- istehsal prosesinə
əmək sərfinə
əmək haqqına

380 ASK müəssisə və təşkilatlarının inkişaf səviyyəsi artdıqca və istehsalın həcmi genişləndikcə onların nəyə tələbatı daha da artır?

- əmək ehtiyatına
əməyin təşkilinə
istehsalın intensivləşməsinə
- müxtəlif növ xidmətlərə
əmək haqqına

381 ETT nəyin dəyişməsinə və inkişafına təsir göstərir?

- istehsalın strukturunun dəyişməsinə
təsərrüfat formalarının dəyişməsinə
- əmək vasitələrinin dəyişməsinə
istehsalın texnologiyasının dəyişməsinə
maşın və mexanizmlərin dəyişməsinə

382 ETT nəyin dəyişməsinə və inkişafına təsir göstərir?

- istehsalın texnologiyasının dəyişməsinə
maşın və mexanizmlərin dəyişməsinə
təsərrüfat formalarının dəyişməsinə
istehsalın strukturunun dəyişməsinə
- əmək vasitələrinin dəyişməsinə

383 Aqrar sferada yeni texnologiyanın tətbiqində əsas qoyuluşlar hansı istiqamətə yönəldilir?

- əməyin təşkilinə
istehsalın idarə edilməsinə
istehsalın ixtisaslaşmasına
- innovasiyanın inkişafına

istehsalın intensivləşməsin

384 İstehsalın inkişafına tələb olunan xidmətin göstərilməsi məqsədi ilə qrup halında birləşərək fəaliyyət göstərən sahələr necə adlanır?

- infrastruktura
istehsal sahələr
yardımçı sahə
köməkçi sahə
sosial sahə

385 Aqrar sferada ETT-nin inkişafı nəyə əsaslanır?

- istehsalın inkişafına
regional xüsusiyyətlərə
- iqtisadi və bioloji qanunlara
ETT məxsus qanunlara
təbii iqlim şəraitinə

386 Aqrar sferada ETT-nin inkişafı nəyə şərait yaradır?

- ehtiyatlardan səmərəli istifadəyə
resurslardan səmərəsiz istifadəyə
enerji gücünün azalmasına
xərclərin artmasına
əmək məsrəflərinin çoxalmasına

387 Aqrar sferada ETT nədir?

- istehsalın intensiv inkişafı
istehsala vəsait qoyuluşu
əməyin stimullaşdırılması
köhnə texnologiyanın tətbiqi
- elm və texnikanın inkişafı

388 Aqrar sferada yeni texnologiyanın tətbiqində əsas qoyuluşlar hansı istiqamətə yönəldilir?

- istehsalın idarə edilməsinə
əməyin təşkilinə
istehsalın ixtisaslaşmasına
- innovasiyanın inkişafına
istehsalın intensivləşməsin

389 ASK-da infrastrukturu nədən ibarətdir?

- İstehsalın stimullaşdırılmasıdır
- İstehsal və sosial xarakterli xidmətdir
İstehsalın inkişaf etdirilməsidir
Məhsulun xərcinin azaldılmasıdır
Əməyin təşkilidir

390 ASK-nın normal fəaliyyət göstərməsində başlıca amil olan infrastrukturun mənası nədir?

- əmək birləşməsi
əməyin təşkili
- alt, aşağı quruluş
əsas quruluş
üst, yuxarı quruluş

391 Aqrar sferada ETT inkişafı insanlar arasında nəyin yaxşılaşmasına təsir edir?

- iqtisadi artımı
- istehsalın ixtisaslaşmasını
- əməyin təşkili formalarını
- qarşılıqlı münasibətlərin yaxşılaşmasını
- böhranlı vəziyyətin yaranmasını

392 Aqrar sferada daxili və xarici bazarlarda rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsalında investisiya nəyi təmin edir?

- yeni növ texnika və texnologiyanın tətbiqini
- istehsalın idarə edilməsini
- istehsalın təmərküzləşməsini
- köhnə texnologiyadan istifadəni
- lizinq xidmətindən istifadəni

393 Sahibkarlıq fəaliyyətinin başlıca məqsədi nədir? (

- strateji növ məhsulların istehsalını təmin etmək
- əhalini istehlak məhsulları ilə təmin etmək
- bunların heç biri
- istehsala kömək edən sahələri inkişaf etdirmək
- maksimum mənfəət əldə etmək

394 Aqrar sferada çay tikanından tam istifadə ölkəyə nə verə bilər?

- tullantı məhsulları
- torpağın münbitliyi üçün üzvi gübrə
- zəhərli maddələr
- yerli yanacaq üçün odun
- xəstəliklərin müalicəsi üçün yağ

395 Aqrar sferada fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektinin neçəsi kənd təsərrüfatı ilə məşğul olur?

- 3500-4000-ə qədər
- 9500-dən çoxu
- 2000-2500-ə qədər
- 2500-3000-ə qədər
- 4500-5000-ə qədər

396 Aqrar sferada iri sahibkarlığın üstünlükləri nədədir?

- texnoloji tərəqqi, iqtisadi artımda
- istehsalın intensivləşməsində
- ixtisaslaşmanın dərinləşməsində
- istehsalın təşkilində
- ətraf mühitin mühafizəsində

397 Aqrar sferada kiçik və orta sahibkarlıq hansı üstünlüklərə malikdir? (

- şəxsi marağın artırılmasına
- istehsalın kooperativləşməsinə
- iqtisadiyyatın lazımi çevikliyinə
- rəqabət mühitinin yaradılmasına
- istehsalın ixtisaslaşmasına

398 Aqrar sferada sahibkarlığın ikinci inkişaf mərhələsi hansı illəri əhatə edir?

- 1990-1993-cü illəri
- 2005-2008-ci illəri
- 2008-2010-cu illəri
- 1993-2002-ci illəri
- 2002-2005-ci illəri

399 Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra sahibkarlığın inkişaf mərhələsi hansı dövrü əhatə edir?

- 1990-1993-cü illəri
- 1940-1950-ci illəri
- 1950-1960-cı illəri
- 1960-1970-ci illəri
- 1970-1990-cı illəri

400 Torpaq islahatı haqqında qəbul olunmuş qanun hansı təsərrüfatçılıq formalarının yaradılmasını məqsəduyğun hesab etmişdir?

- dövlət k/t-ı müəssisələri səhmdar cəmiyyətləri
- bunların hamısı
- torpaq və əmlak üzərində xüsusi mülkiyyətə əsaslanan kəndli (fermer), şəxsi yardımçı təsərrüfatlar
- torpaq və əmlak üzərində xüsusi mülkiyyətə əsaslanan birgə təsərrüfatlar, kooperativlər, şərikli təsərrüfatlar
- səhmdar cəmiyyəti

401 Aqrar sferada suvarma üsullarının hansı məhsuldarlığın yüksəlməsinə bilavasitə təsir edir?

- dəmiyyə şəraitində istehsalın aparılması
- damcılarla impulsu suvarma
- selləmə suvarma
- şırımlar vasitəsilə suvarma
- impulsu suvarma

402 Aqrar sferada mövcud çatışmamazlıqların aradan qaldırılması üçün hansı tədbirin həyata keçirilməsi önəmlidir?

- istehsalın ixtisaslaşmasının
- aqrokimya xidməti mərkəzinin
- torpaqların meliorasiyasının
- torpağın yeni üsulla suvarılmasının
- ətraf mühitin mühafizəsinin

403 Dünyada hər il əridilən 500 milyon ton metalın neçə faizi korroziyaya uğrayaraq torpağa daxil olur və onu çirkləndirir?

- 45%-dən çox hissəsi
- 20 – 25%-ə qədər
- 10 – 15%-ə qədər
- 15 – 20%-ə qədər
- 40 – 45%-ə qədər

404 Xəstəlik və zərərvericilərlə mübarizədə aparılarkən istifadə edilən kimyəvi maddələr nəyin ucuzlaşmasına səbəb olur?

- əmək sərfinin
- məhsulların
- qiymətin
- həyat şəraitinin
- əmək haqqının

405 Respublikanın aqrar bölməsində yaradılan təsərrüfatçılıq formasından hansı üstünlük təşkil edir?

bunların heç biri
kolxoz təsərrüfatı
sovxoz təsərrüfatı
bunların hamısı

- kəndli (fermer) təsərrüfatı

406 Xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqlar bunlardan hansıdır?

bunların heç biri
vətəndaşların qanuni istifadəsindəki torpaqlar

- bunların hamısı
fərdi, kollektiv və kooperativ bağların altında olan torpaqlar
fərdi yaşayış evlərin həyatı sahələri

407 Torpaq üzərində mülkiyyətəvətorpaqdan istifadə edilməsi ilə əlaqədar olan münasibətlər necə adlanır?

kəndli (fermer) münasibəti

- aqrar münasibətlər
bunların hamısı
bunların heç biri
bələdiyyə münasibəti

408 Yüngül sənaye sahəsi və taxılçılıq sahəsi üzrə neçə faiz aqrar sfera tərəfindən təmin edilir?

50-60%

40-50%

1

bunların heç biri

- 85-90%

409 Aqrar sferada istehsal olunan ərzaq və digər kənd təsərrüfatı məhsulləri ölkənin istehlaka olan tələbatının necə hissəsini təşkil edir?

42125

heç birini

42036

42186

- 42097

410 Aqrar sferada torpaqdan istifadə əmsalının artmasında hansı üsul daha effektiv hesab olunur?

torpaqların külək eroziyası

yağış yağdırma yolu ilə suvarma

- qapalı drenaj sisteminə keçilməsi
selləmə suvarmanın təşkili
şırımlar vasitəsilə suvarma

411 Aqrar sferada külək, su eroziyasına uğramış torpaqlar ümumi torpaqların neçə faizini təşkil edir?

10 – 15 %-ə qədər

- 80 – 85 %-ə qədər
- 25 – 30 %-ə qədərini
- 40 – 45 %-ə qədər
- 90 – 100 %-ə qədər

412 Torpaqlardan istifadənin intensivləşməsinin artması nəticəsində torpaq əmələgəlmə prosesi pozulur, digər tərəfdən nə azalır?

kimyalaşma

- münbitlik səviyyəsi
heç nə azalmır
qorunma
suvarma

413 Azərbaycanda suvarma əkinçiliyi ölkədə istehsal olunan bitkiçilik məhsullarının neçə faizini verir?

- 65 – 70 %-ə qədərini
- 80,0 %-ə qədərini
- 50,0 %-ə qədərini
- 55 – 60 %-ə qədərini
- 60 – 65 %-ə qədərini

414 Aqrar sferada torpağın çirklənməsinə səbəb olan hansı maddə daha çox toksikoloji xassəyə malikdir?

- torpağın irriqasiyası
- civə
- azot gübrəsi
- fosfor gübrəsi
- torpağın meliorasiyası

415 Torpaqların erroziyaya uğramasında hansı erroziyanın xüsusi çəkisi böyükdür?

- su və külək
- yalnız suvarma
- əməyin təşkili
- mexanikləşmə
- yalnız külək

416 ASK sistemində elmi-texniki tərəqqinin inkişafı k/t-nın nəyə təsirini gücləndirir?

- ətraf mühitə
- satış sahələrinə
- emal sahələrinə
- əmək təşkilinə
- qiymətlərə

417 Xəstəlik və zərərvericilərə qarşı işlədilən kimyəvi maddələr nəyin tərkibinə ciddi təsir göstərir?

- yemin
- torpaq və suyun
- keyfiyyətin
- məhsulların
- toxumun

418 Aqrar sahədə işlədilən kimyəvi dərman və birləşmələr nəyin yaxşılaşmasına səbəb olur?

- həyat şəraitinin
- suvarma rejiminin
- texnoloji prosesin
- əmək təşkilinin
- məhsulun keyfiyyətinin

419 Torpaq və suvarma zamanı texnoloji rejimə əməl edilməməsi nəyin azalmasına səbəb olur?

- əmək haqqının
- maya dəyərini
- rentabelliğin
- istehsalın

qiymətin

420 Kəndli (fermer) dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- bunların heç biri
- yardımcı təsərrüfatlar nəzərdə tutulur
- kolxoz və sovxozlar nəzərdə tutulur
- k/t-ı məhsulu istehsal edən xüsusi k/t-ı müəssisəsi nəzərdə tutulur
- bunların hamısı

421 Torpaq islahatı haqqında qəbul olunmuş qanun hansı təsərrüfatçılıq formalarının yaradılmasını məqsədəuyğun hesab etmişdir?

- bunların hamısı
- səhmdar cəmiyyəti
- torpaq və əmlak üzərində xüsusi mülkiyyətə əsaslanan birgə təsərrüfatlar, kooperativlər, şərikli təsərrüfatlar
- torpaq və əmlak üzərində xüsusi mülkiyyətə əsaslanan kəndli (fermer), şəxsi yardımçı təsərrüfatlar
- dövlət k/t-ı müəssisələri səhmdar cəmiyyətləri

422 Dövlət mülkiyyətində olan torpaqlara bunlardan hansılar aiddir?

- bunların hamısı
- mal-qara düşərgələrinin torpaqları
- yay və qış otlaqlarının torpaqları
- dövlət hakimiyyət orqanlarının yerləşdiyi torpaqlar
- su fondu torpaqlar

423 İstehsal dövrü dedikdə nə başa düşülür?

- bunların heç biri
- istehlak olunan məhsul
- iş müddəti nəzərə almaqla məhsul istehsalı prosesində olduğu müddət
- istehsal olunan məhsul
- bunların hamısı

424 Bazarın əmələgəlməsi nə ilə bağlıdır?

- bunların hamısı ilə
- k/t-ı ilə
- infrastrukturla
- ictimai əmək bölgüsünün əmələgəlməsi
- bunların heç biri ilə

425 Aqrar sfera nələri müəyyənləşdirir?

- bunların hamısı
- inkişaf istiqamətini
- xalq təsərrüfatı sahələrinin fəaliyyətini
- əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsini
- bunların heç biri

426 Ümumdünya Ərzaq Təhlükəsizliyi Sammiti hansı şəhərdə keçirilib?

- hələ keçiriləcək
- Sumqayıtda
- Bakıda
- Romada
- heç bir şəhərdə olmayıb

427 Kənd təsərrüfatı istehsalının xarakterik cəhətlərindən biri bunlardan hansılardır?

- bunların hamısı
- irriqasiya
- meliorasiya
- mövsümi xarakter daşması
- bunların heç biri

428 Aqrar sferanın inkişafı bunlardan hansının yüksəldilməsinə malikdir?

- sənaye sahələrinin fəaliyyətinin yüksəldilməsi
- daxili bazarın yerli məhsullarla zənginləşməsi
- ölkə əhalisinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə
- bunların hamısı
- əhalinin məşğulluğunun artırılması

429 Kənd təsərrüfatı məişəli məhsullara tələbat artdıqca onların nə ilə məşğul olan sahələr şəbəkəsi artır?

- bunların hamısı
- istehsalı
- tədarükü
- daşınması
- emalı

430 Aqrar sferada suvarma üsullarının hansı məhsuldarlığın yüksəlməsinə bilavasitə təsir edir?

- damcılarla impulsu suvarma
- selləmə suvarma
- şırımlar vasitəsilə suvarma
- impulsu suvarma
- dəmiyyə şəraitində istehsalın aparılması

431 Aqrar sferada torpaqdan istifadə əmsalının azalmasına təsir edən amil hansıdır?

- drenaj işinin aparılmaması
- açıq drenlər
- qrunt sularının səviyyəsinin qalxması
- torpaqların duzlardan təmizlənməməsi
- örtülü drenlər

432 Suvarılan sahələr əkinçiliyin bütün məhsullarının nə qədərini verir?

- 1/4 hissəsini
- 1/3 hissəsini
- yalnız 20%-ə qədərini
- 2/3 hissəsini
- 1/2 hissəsini

433 Dünyada suvarılan torpaqlar əkin sahəsini neçə faizini təşkil edir?

- 25,0 %-ə qədərini
- 17,0 %-dən çoxunu
- 13,5 %-ə qədərini
- 10 – 15 %-ə qədərini
- 25,0 – 30,0 % qədərini

434 Aqrar sferada eroziya prosesi nə deməkdir?

- torpağın meliorasiyası zamanı pozulması

- torpaqların şorakətləşməsi
- torpaqların şoranlaşması
- torpağın münbitliyinin artması
- torpağın üst qatının küləyin, suyun təsiri ilə dağılması

435 Aqrar sferada mövcud çatışmamazlıqların aradan qaldırılması üçün hansı tədbirin həyata keçirilməsi önəmlidir?

- torpaqların meliorasiyasının
- aqrokimya xidməti mərkəzinin istehsalın ixtisaslaşmasının
- torpağın yeni üsulla suvarılmasının
- ətraf mühitin mühafizəsinin

436 Aqrar sahədə içməli suda, ərzaq məhsullarında nitratların konsentrasiyası normadan artıq olduqda nə üçün təhlükəlidir?

- heyvanat aləmi üçün
- torpağın çirklənməsi üçün
- ətraf mühit üçün
- meşə massivləri üçün
- insanların sağlamlığı üçün

437 Aqrar sferada torpağın müxtəlif maddələrlə çirklənməsi nəyin çirklənməsinə bilavasitə təsir edir?

- üzüm plantasiyalarının
- meşələrin
- meyvə bağlarının
- suyun, atmosferin
- çay plantasiyalarının

438 Aqrar sferada torpağın fiziki, kimyəvi çirklənməsi nəyə səbəb olur?

- torpağın su keçirmə qabiliyyətinin azalmasına
- torpaqda özünü təmizləmənin getməsinə
- istehsalın təmərküzləşməsinə
- keyfiyyətin pisləşməsinə
- məhsuldarlığın aşağı düşməsinə

439 Aqrar sferada torpağın xassəsi nə vaxt dəyişir?

- eroziya zamanı
- məhsul istehsalı prosesində
- torpaqdan istifadə zamanı
- fiziki, kimyəvi paralanma zamanı
- şoranlaşma zamanı

440 Dünyada hər il əridilən 500 milyon ton metalın neçə faizi korroziyaya uğrayaraq torpağa daxil olur və onu çirkləndirir?

- 10 – 15%-ə qədər
- 45%-dən çox hissəsi
- 40 – 45%-ə qədər
- 20 – 25%-ə qədər
- 15 – 20%-ə qədər

441 Aqrar sferada torpağın çirklənməsi nədir?

- torpağın səthinin müxtəlif maddələrlə örtülməsi

zəhərli maddələrdən istifadə
mineral gübrələrin verilməsi
torpağa kimyəvi maddələrin daxil olması
torpaqda qazıntı işlərinin aparılması

442 Aqrar sferada ətraf mühitin mühafizəsi nədir?

- resurslardan istifadəyə yönəldilmiş tədbirlər
ekoloji təhlükə
ətraf mühitin çirklənməsi
təbii resurslardan istifadə
torpağın çirklənməsi

443 Torpaqlardan istifadənin səmərəliliyi yüksəldikcə hansı proses güclənir?

- şoranlaşma
erroziya
gübrələnmə
mexanikləşmə
suvarma

444 Elmi-texniki tərəqqinin sürətlənməsi k/t-1 ilə nəyin arasındakı əlaqəni dərinləşdirir?

- saxlama ilə
tədarüklə
təbiətlə
emal müəssisəsi
satışla

445 Xəstəlik və zərərvericilərlə mübarizədə aparılarkən istifadə edilən kimyəvi maddələr nəyin ucuzlaşmasına səbəb olur?

- qiymətin
həyat şəraitinin
əmək haqqının
əmək sərfinin
məhsulların

446 Xəstəlik və zərərvericilərlə mübarizə zamanı işlədilən kimyəvi maddələr nəyin artmasına şərait yaradır?

- əmək sərfinin
istehsalın
əmək haqqının
istehsal xərcinin
mexanikləşmənin

447 Ekoloji tarazlığın pozulmasına aşağıdakılardan hansı daha ciddi təsir göstərir?

- rabitə
suvarma texnologiyası
mexanikləşmə
əmək təşkili
nəqliyyat

448 Respublikanın aqrar bölməsində yaradılan təsərrüfatçılıq formasından hansı üstünlük təşkil edir?

bunların heç biri
sovxoz təsərrüfatı
kolxoz təsərrüfatı

- kəndli (fermer) təsərrüfatı bunların hamısı

449 Xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqlar bunlardan hansıdır?

bunların heç biri
vətəndaşların qanuni istifadəsindəki torpaqlar
fərdi yaşayış evlərin həyatı sahələri
fərdi, kollektiv və kooperativ bağların altında olan torpaqlar

- bunların hamısı

450 İş müddəti dedikdə nə başa düşülür?

bunların heç biri
işdən getmə vaxtı
işə gəlmə vaxtı

- məhsul istehsalı prosesinin əmək fəaliyyətinin təsiri altında olduğu vaxt bunların hamısı

451 Aqrar sfera cəmiyyətin inkişafı üçün neçə əhəmiyyətə malikdir?

bunların heç biri
kiçik bir əhəmiyyətə
heç bir əhəmiyyətə malik deyil

- əvəzolunmaz bunların hamısı

452 Torpaq üzərində mülkiyyətəvətorpaqdan istifadə edilməsi ilə əlaqədar olan münasibətlər necə adlanır?

kəndli (fermer) münasibəti
bunların hamısı
bunların heç biri
bələdiyyə münasibəti

- aqrar münasibətlər

453 Torpağın bioloji potensialı dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- bunların hamısı
torpağın suvarma və melorasiyası
illik günəşli günlərin sayı
torpağın fiziki və kimyavi quruluşu
bunların heç biri

454 Yüngül sənaye sahəsi və taxılçılıq sahəsi üzrə neçə faiz aqrar sfera tərəfindən təmin edilir?

- bunların heç biri
85-90%
40-50%
50-60%
100%

455 Aqrar sferada istehsal olunan ərzaq və digər kənd təsərrüfatı məhsulləri ölkənin istehlaka olan tələbatının necə hissəsini təşkil edir?

- heç birini
1/7
1/5
3/4
1/2

456 Aqrar sferada şoranlaşmanın neçə dərəcəsi fəaliyyət göstərir?

- 7-dən çox dərəcəsi
- 4 dərəcəsi
- 3 dərəcəsi
- 2 dərəcəsi
- 6 dərəcəsi

457 Aqrar sferada torpaqdan istifadə əmsalının artmasında hansı üsul daha effektiv hesab olunur?

- torpaqların külək eroziyası
- şırımlar vasitəsilə suvarma
- selləmə suvarmanın təşkili
- qapalı drenaj sisteminə keçilməsi
- yağış yağdırma yolu ilə suvarma

458 Azərbaycanda əkin sahələrinin neçə faizi suvarma şəbəkələri ilə təmin edilib?

- 10,0 %-dən az hissəsi
- 68,0 %-dən çox hissəsi
- 35 – 40 %-ə qədəri
- 30 – 35 %-ə qədəri
- 50 – 55 %-ə qədəri

459 Torpaqların neçə faizə qədəri şiddətli eroziyaya məruz qalıb?

- 15,0 %-dən çox hissəsi
- 11,0 – 11,6 %-ə qədəri
- 7,5 – 8,0 %-ə qədəri
- 5,0 – 7,0 %-ə qədəri
- 13,0 – 14,0 %-ə qədəri

460 Azərbaycan Respublikası ərazisinin neçə faizə qədəri eroziyaya məruz qalıb?

- 36,0 %-dən çox hissəsi
- 20,0 %-ə qədəri
- 14,5 %-dən çox hissəsi
- 10,7 – 11,6 %-ə qədəri
- 20,5 – 30,0 %-ə qədəri

461 Aqrar sferada torpağın eroziyası neçə tipə bölünür?

- 8 tipə
- 5 tipə
- 4 tipə
- 2 tipə
- 3 tipə

462 Aqrar sferada başqa amillərin məhsuldarlığa təsiri neçə faiz arasında dəyişə bilər?

- 30 – 31 % arasında
- 10 – 15 % arasında
- 40 %-dən az
- 35 %-dən çox
- 15 – 18 % arasında

463 Hesablamalara əsasən aqrar sferada məhsuldarlığa təsir edən amilləri 100% qəbul etsək mineral gübrələrdən istifadə məhsuldarlığın yüksəlməsinə neçə faiz təsir edir?

- 35 – faizdən çox
- 20 – 25 faiz
- 40 – 41 faiz
- 25 – 30 faiz
- 50 %-dən az

464 Aqrar sferada çirklənmənin öz-özünə təmizlənmə hansı sahədə gedir?

- suda
- torpaqda
- atmosferdə
- meşədə
- istehsal prosesində

465 Aqrar sferada torpağın çirklənməsinin neçə növü mövcuddur?

- 2 – 3 növü
- 7 növü
- 1 – 2 növü
- 4 növü
- 9 növü

466 Aqrar sferada ətraf mühitə ziyan dəyməməsi üçün hansı tədbirlər həyata keçirilməlidir?

- meşə massivlərinin məhv edilməsi
- meliorasiya işinin aparılması
- torpaqlara mineral gübrə verilməsi
- ekoloji tarazlığın pozulması
- torpağın şoranlaşması

467 Aqrar sferada külək, su eroziyasına uğramış torpaqlar ümumi torpaqların neçə faizini təşkil edir?

- 25 – 30 %-ə qədərini
- 90 – 100 %-ə qədəri
- 10 – 15 %-ə qədəri
- 80 – 85 %-ə qədəri
- 40 – 45 %-ə qədəri

468 Torpaqların iqtisadi münbitliyinin yüksəldilməsi nəyə şərait yaradır?

- zərərliliyin yüksəlməsinə
- mexanikləşməyə
- suvarmaya
- istehsalın artmasına
- gəllirlərin azalmasına

469 Torpaqlardan istifadənin intensivləşməsinin artması nəticəsində torpaq əmələgəlmə prosesi pozulur, digər tərəfdən nə azalır?

- kimyalaşma
- suvarma
- qorunma
- münbitlik səviyyəsi
- heç nə azalmır

470 Kənd təsərrüfatının xarakterik xüsusiyyətləri bunlardan hansıdır?

- bunların heç biri
- istehsal dövrü ilə iş müddətinin uyğun gəlməsi

iş müddəti
istehsal dövrü
bunların hamısı

471 Ölkənin milli iqtisadiyyatının ən mühüm tərkib hissəsi nədir?

- bunların heç biri
- sənayedir
- elmi-texniki tərəqqi
- aqrar sferadır
- bunların hamısı

472 Aqrar sferada ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalına təsir edən amillər hansıdır?

- bunların hamısı
- xidmət sahələrinin yaxşılaşdırılması
- bazar, iqtisadi və təşkilatı amillər
- təbii, texnoloji amillər
- təsərrüfatlararası əlaqələrin yaxşılaşdırılması

473 Azərbaycanın aqrar bölməsində səhrələşmə prosesini yaradan amillər hansıdır?

- bunların hamısı
- bataqlaşma, torpağın çirklənməsi
- şorakətləşmə, yamaclarda səthi və yarıq eroziyası
- təkrar şoranlaşma
- irriqasiya eroziyası

474 Azərbaycan Respublikasının aqrar bölməsində səhrələşmə dərəcələri hansıdır?

- bunların hamısı
- yüksək dərəcədə səhrələşmə
- orta dərəcədə səhrələşmə
- zəif səhrələşmə
- çox yüksək dərəcədə səhrələşmə

475 Aqrar sferada impulsu damcılarla suvarmanın əsas üstünlükləri nədədir?

- bunların hamısı
- ətraf mühitin mühafizəsinin təmin olunması
- qrunt sularının səviyyəsinin dəyişməməsi
- bitkilərin tələbata uyğun su ilə təmin edilməsi
- ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalı

476 Aqrar sahədə son illərdə suvarmanın inkişaf tempinin aşağı düşməsinin səbəbləri nədir?

- bunların hamısı
- əlverişli torpaqların qıtlığı
- su resurslarının qıtlığı
- yeni layihələrin qiymətinin yüksək olması
- şoranlaşma, şorakətləşmə

477 Azərbaycanda suvarma əkinçiliyi ölkədə istehsal olunan bitkiçilik məhsullarının neçə faizini verir?

- 80,0 %-ə qədərini
- 60 – 65 %-ə qədərini
- 55 – 60 %-ə qədərini
- 50,0 %-ə qədərini
- 65 – 70 %-ə qədərini

478 Torpaqlarda gedən eroziya prosesinin neçə faizini orta eroziya təşkil edir?

- 30,0 %-dən çox hissəsini
- 15,5 – 16,5 %-ə qədərini
- 10,5 – 10,7 %-ə qədərini
- 5,5 – 6,1 %-ə qədərini
- 20 – 25 %-ə qədərini

479 Respublikada gedən eroziya prosesin neçə faizi zəif hesab olunur

- 25 – 30 %-ə qədəri
- 5,0 – 10,0 %-ə qədəri
- 4,0 – 4,5 %-ə qədəri
- 2,5 – 3,5 %-ə qədəri
- 14,0 %-dən çox hissəsi

480 Aqrar sferada havaların əlverişli keçməsi məhsuldarlığa neçə faiz təsir edir?

- 30,0 %-dən çox
- 6 – 10 %-ə qədər
- 14 – 15 %-ə qədər
- 5 – 6 %-ə qədər
- 20 – 25 %-ə qədər

481 Aqrar sferada torpağın çirklənməsinə səbəb olan hansı maddə daha çox toksikoloji xassəyə malikdi

- torpağın irriqasiyası
- fosfor gübrəsi
- azot gübrəsi
- civə
- torpağın meliorasiyası

482 Aqrar sferada torpağın çirklənməsi növləri hansılardır

- bunların hamısı
- kimyəvi, bioloji çirklənmə
- fiziki çirklənmə
- mexaniki çirklənmə
- sanitariya çirklənməsi

483 Aqrar sferada ətraf mühitin mühafizəsi istiqamətində hansı tədbirlərin həyata keçirilməsi vacibdir?

- bunların hamısı
- qrunt sularının səviyyəsinin qalxmaması
- heyvanat aləminin dağılmaması
- meşələrin qırılmaması
- ətraf mühitə ziyan dəyməməsi

484 Ətraf mühitin mühafizəsi aqrar sferaya nə verə bilər

- ekoloji tarazlığın pozulması
- istehsala məsrəflərin artması
- ümumi məhsulun artırılması
- ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalı
- torpağın, suyun çirklənməsi

485 Aqrar bazarın qorunmasını özündə əks etdirən dövlətin aqrar siyasəti neçə əsas mərhələni birləşdirir?

- 3
- 2
- 1
- 4

486 Azərbaycan torpaqlarının münbitliyinin yüksəldilməsi və onlardan istifadənin yaxşılaşdırılması proqramına müvafiq olaraq:

- əmtənin istehsalçıların tələbinin ödənilməsi üçün müasir texnika və avadanlıqlar bazarı formalaşdırmalıdır
- bunların hamısı
- yerli torpaq-iqlim şəraitinə uyğunlaşan elmi əsaslarla, ekoloji cəhətdən təhlükəsiz əkinçilik sisteminin hazırlanması və tətbiqi təmin edilməlidir
- torpağın münbitliyinin qorunmasını və yüksəldilməsini təmin edən həcdə eroziyaya qarşı, aqrokimya, meşəqoruyucu hidromeliorativ tədbirlər yerinə yetirilməlidir
- mineral gübrələrin, əhəng materiallarının, bitkilərin mühafizə vasitələrinin bərpa olunması və həmcinin artması təmin edilməlidir

487 Aqrar sfera üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyaların nə qədər təşkil etmişdir?

- 60,5 – 90,0 milyon manat
- 6,5 – 10,5 milyon manat
- 243,3 milyon manat
- 40,7 – 58,3 milyon manat
- 150 – 200 milyon manat

488 Ölkə iqtisadiyyatı üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiya neçə milyon manat təşkil etmişdir?

- 15,5 milyard manatdan çox
- 7,1 – 7,5 milyard manatdan çox
- 5,7 – 6,0 milyon manat
- 0,9 – 3,0 milyon manat
- 10,5 – 15,1 milyard manat

489 Aqrar sferada investisiya qoyuluşunun mənası nədir?

- kapital yönümlü vəsait
- sərmayə qoyuluşu
- istehsala çəkilən xərc
- əmək haqqı xərcləri
- maliyyələşdirmə

490 Aqrar bazarın dövlət tərəfindən dolayı və ya qeyri-müstəqil tənzimlənməsi hansı vasitələrlə həyata keçirilir?

- məhsul istehsal xərclərinin aşağı salınması tədbirləri; aqrar sferada struktur siyasət
- bunların hamısı
- əmtəlik məhsulun satışından daxil olan vəsaitin artırılması
- aqrar sferanın məhsullarının dövlət tədarükü; aqrar sferada istehsalın rentabelliyyəsinin yüksəldilməsinə yönəldilən tədbirlər
- əmtə istehsalçılarının qiymət subsidiyaları; ölkədə xarici ticarətin tənzimlənməsi ilə əlaqədar tədbirlər

491 Dövlətin aqrar siyasətinin aqrar bazarın formalaşmasına təsiri hansı amillərlə şərtlənir?

mülkiyyətin çoxnövlülüyünə və müxtəlif təsərrüfat formalarına keçməsi; istehsalın sahə quruluşunun dəyişdirilməsi hesabına iqtisadiyyatda bəzi məhsulların qıtlığının aradan qaldırılması; sərbəst iqtisadi zonaların yaradılması və s.

kredit-pul sisteminin sağlamlaşdırılması və inflyasiyanın artımının qarşısının alınması; istehsalın sahə quruluşunun dəyişdirilməsi hesabına iqtisadiyyatda bəzi məhsulların qıtlığının aradan qaldırılması və s.

bazar institutlarının yaradılması; əhəlinin geniş təbəqələrinin psixoloji cəhətdən hazırlanması

- aqrar bazar iştirakçılarının təbii fəlakət və digər əvvəlcədən proqnozlaşdırıla bilməyən təsirlərdən etibarlı sığortalanması; daxili əmtəə istehsalçılarının iqtisadi maraqlarının səmərəli və etibarlı şəkildə müdafiə olunması; istehlakçıların vəziyyətinin stabil saxlanması
- istehsalın sahə quruluşunun dəyişdirilməsi hesabına iqtisadiyyatda bəzi məhsulların qıtlığının aradan qaldırılması

492 Bazar münasibətlərinin inkişaf etdirilməsində birinci qrup amillərə nə aid edilir?

sərbəst iqtisadi zonaların yaradılması

- istehsalın iqtisadi metodlarla idarə edilməsinə keçirilməsi; sahibkarlıq fəaliyyətinin gücləndirilməsi; sərbəst şəkildə istehsal əlaqələrinin yaradılması və s. mülkiyyətin çoxnövlülüyünə və müxtəlif təsərrüfat formalarına keçməsi; kredit-pul sisteminin sağlamlaşdırılması və inflyasiyanın artımının qarşısının alınması
- istehsalın sahə quruluşunun dəyişdirilməsi hesabına iqtisadiyyatda bəzi məhsulların qıtlığının aradan qaldırılması kredit-pul sisteminin sağlamlaşdırılması və inflyasiyanın artımının qarşısının alınması; istehsalın sahə quruluşunun dəyişdirilməsi hesabına iqtisadiyyatda bəzi məhsulların qıtlığının aradan qaldırılması və s.

493 Aqrar sfera üzrə əsas kapitalla yönəldilmiş investisiyaların bütövlükdə ölkə iqtisadiyyatı investisiyasında xüsusi çəkisi neçə faiz təşkil etmişdir?

- 3,2 % çox
- 0,5 – 0,7 % qədər
- 1,5 – 1,7 %-ə qədər
- 0,9 – 2,5 %-ə qədər
- 7,8 – 10,0 %-ə qədər

494 Aqrar sferada investisiya qoyuluşu hansı amillərə müvafiq olaraq təkmilləşdirilir?

- bunların hamısı
- bunların heç biri
- texnoloji struktura
- sahə strukturuna
- təkrar istehsal strukturuna

495 Ölkədə ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə yeyinti məhsullarının istehsalı daxili mənbələr hesabına həyata keçirilməsi; əsas növ ərzaq və xalq istehlakı məhsulları istehsal edilən sahələrin intensiv inkişafı təmin edilməsi; əmtəə istehsalçılarının gəlirlərini geniş təkrar istehsalın təmin olunması səviyyəsinə çatdırılması üçün dövlət tərəfindən köməklik göstərilməsi nəyə aid edilir?

- aqrar bazarın dövlət tənzimlənməsinin başlıca vəzifələrinə
- aqrar bazarın funksiyalarına
- torpaqların münbitliyinin yüksəldilməsi və onlardan istifadənin yaxşılaşdırılmasına
- aqrar bazarın dövlət tənzimlənməsinin aspektlərinə
- məşədən, onun sərvətlərindən səmərəli istifadəsinə

496 Bazar münasibətləri şəraitində bazar hansı funksiyaları yerinə yetirir?

istehsalın yüksək səmərəliliyinin təmin edilməsi funksiyası

tənzimləmə funksiyası

- bunların hamısı
- istehsalla istehlakın əlaqələndirilməsi funksiyası
- istehsalçılarla istehlakçıların iqtisadi mənafehlərinin əlaqələndirilməsi funksiyası

497 Bazarın hansı əlamətləri və meyarları var?

- bunların hamısı
- istehsalçılar arasında rəqabətin mövcud olması
- iqtisadi subyektlər arasında ekvivalent mübadilə əsasında təsərrüfat əlaqələrinin yaranması
- istehsalın differensiallaşdırılması hesabına istehsal quruluşunun təkmilləşdirilməsi
- təsərrüfat subyektləri, istehsalçılar ilə istehlakçılar arasında iqtisadi əlaqələrin olması

498 Əsas kapitala yönəldilmiş xarici investisiyaların aqrar sahə üzrə istifadə edilmiş investisiyalarda xüsusi çəkisi neçə faiz təşkil edir?

- 78,5 – 24,8 %
- 18,5 % səviyyəsində
- 67,9 – 66,7 %
- 38,5 – 39,0 %
- 38,5 – 45,6 %

499 Aqrar sferada investisiya siyasəti hansı prinsiplər əsasında həyata keçirilir?

- bunların heç biri
- dövlət investisiyalarının məqsədi yerləşdirilməsi
- xarici investisiyaların stimullaşdırılması
- bunların hamısı
- investisiya prosesinin mərkəzləşdirilməsi

500 Aqrar sferada investisiyaların əsas üstünlükləri nədədir?

- bunların heç biri
- pul vəsaiti, kreditlər, səhmlər, qiymətli kağızlar
- daşınan və daşınmaz əmlak
- intellektual sərvətlər və başqa sərvətlər
- bunların hamısı

501 Aqrar sferada investisiyanın əsas istiqamətlərinə rəğmən necə hissəyə ayrılır?

- 8-10-dan çox hissəyə
- 6 hissəyə
- 5 hissəyə
- 3 hissəyə
- 3 – 4-dən çox hissəyə

502 Yeni iqtisadi münasibətlər şəraitində respublikamızda meydana çıxan ən mühüm problem nədir?

- bunların hamısı
- təklif
- tələb
- əhalinin məşğulluğunun səmərəli şəkildə təşkili
- bunların heç biri

503 İdeal əmək bazarı nə ilə formalaşır?

- bunların heç biri ilə
- əməyin təklifi ilə
- rəqabətin olmaması ilə
- ölkədə mövcud olan xalis rəqabətin olması ilə
- bunların hamısı ilə

504 İslahatların aparılması nəticəsində nələr baş vermişdir?

- bunların heç biri
- k/t-nın inkişafı dondurulmuş
- k/t-ı geriləmiş
- iqtisadiyyatın aqrar bölməsi tamamilə özəlləşdirilmiş
- bunların hamısı

505 ASK-da intensivləşmənin iqtisadi mahiyyəti nədən ibarətdir?

Kapitalın strukturunun təkmilləşdirilməsindən
İstehsalın strukturunun dəyişilməsindən
Məhsul istehsalının artırılmasından

- Kapitalın eyni torpaq sahəsində cəmlənməsindən
Kapitalın torpaqlar arasında bölüşdürülməsindən

506 ASK-da intensivləşmənin iqtisadi səmərəliliyi öz əksini nədə tapır?

Satılan məhsulun çoxalmasında
Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsində
Əmək şərtinin artmasında

- Məhsul istehsalının çoxalmasında
İstehsal xərcinin artmasında

507 Əsas fondlarla istehsal xərci arasında nisbət müxtəlif olan təsərrüfatlarda fonda görə intensivlik səviyyəsi necə hesablanır?

Əkin yerinin çoxalması ilə
Əkin yerinin quruluşu ilə
Təsərrüfatın fondlarının dəyəri ilə

- Əsas fondların torpaq vahidinə nisbəti ilə
Əsas fondların quruluşu ilə

508 ASK-da intensivləşmə müqayisə nəticəsində müəyyənləşdirilən hansı göstəricidir?

dinamik
mütləq
dəyişən

- nisbi
keyfiyyət

509 ASK-da intensivləşmə əmək və vəsaitin hansı torpaq sahəsində cəmləşməsinə və onlardan səmərəli istifadəni nəzərdə tutur?

- məqsədəuyğun hesab olunan sahədə
çoxillik əkmələrdə
əkin yerində
cəmi torpaqlarda
kənd təsərrüfatına yararlı sahədə

510 Məhsul istehsalının artırılmasına torpaqların genişləndirilməsi və obyektlərin artırılması hesabına nail olunması inkişafın hansı istiqamətidir?

məqsədəuyğun
istehsalın təmərküzləşməsi
istehsalın ixtisaslaşması

- ekstensiv
intensiv

511 ASK-da elmi-texniki tərəqqinin sürətlənməsi və onun nailiyyətlərinin tətbiqi nəyin inkişafına səbəb olur?

ixtisaslaşmanın
ekstensiv inkişafın
əmək haqqının

- intensivləşmənin
iqtisadi münasibətlərin

512 Aqrar sferada istehsalın intensivləşdirilməsinin səmərəliliyinin müəyyən edilməsində hansı göstəricidən istifadə olunur?

- istehsalın rentabellik səviyyəsi
- ümumi məhsulun yararlı sahəyə nisbəti
- ümumi gəlirin yararlı sahəyə nisbəti
- bunların hamısı
- xalis gəlirin yararlı sahəyə nisbəti

513 Aqrar sferada əmək sərfi göstəricisi istehsalın intensivləşdirilməsini hansı cəhətdən xarakterizə edir?

- istehsalın təmərküzləşməsini
- istehsalın ixtisaslaşmasını
- istehsalın texnologiyasını
- istehsalın mexanikləşmə və avtomatlaşdırma səviyyəsini
- istehsalın yerləşdirilməsini

514 Aqrar sferada istehsalın intensivlik səviyyəsinin müəyyən edilməsində hansı göstəricinin vahid torpaq sahəsinə düşən məbləği əsas götürülür?

- inteqrasiya göstəricisi
- ümumi məhsulun dəyəri
- əmək sərfi göstəricisi
- cari istehsal xərcləri
- xalis gəlirin dəyəri

515 Aqrar sferada geniş təkrar istehsalın hansı formasına üstünlük verilir?

- kompleks mexanikləşdirməyə
- ekstensiv inkişafa
- istehsalın ixtisaslaşmasına
- intensiv inkişafa
- istehsalın təmərküzləşməsinə

516 Ərazi məşğulluq proqramının III hissəsinə bunlardan hansı aiddir?

- bunların hamısı
- yeni işə hazırlanması
- kadrların peşə hazırlığı
- əmək bazarının hesablanması
- iqtisadi inkişafın istiqaməti

517 Ərazi məşğulluq proqramında neçə bölmə müəyyən edilib?

- 6
- 7
- 5
- 3
- 4

518 Dövlət siyasətinin əsas istiqamətləri bunlardan hansılardır?

- bunların heç biri
- əmək fəaliyyətinin və məşğulluq növünün seçilməsində vətəndaşların öz iradəsini sərbəst idarə etməsinə şərait yaradılması
- vətəndaşların qanun çərçivəsində həyata keçirilən əmək və sahibkarlıq təşəbbüsünün müdafiə edilməsi
- bunların hamısı
- işsizlərin sosial müdafiəsinin təmin edilməsi

519 Müvəqqəti məşğulluq nədir?

- bunların hamısı
- iş qüvvəsi tələb edən iş yeri
- işəötürənlərin boş olan iş yeri
- vətəndaşların müəyyən müddət ərzində ictimai səmərəli fəaliyyəti bunların heç biri

520 Əmək bazarının formalaşması hansı prinsiplərə əsaslanır?

- əmək miqراسiyasının sərbəstləşməsi
- işçi qüvvəsinin tələbat azadlığı
- işçi qüvvəsinin təklif azadlığı
- bunların hamısı
- əmək ödənişlərinin sərbəstləşməsi

521 İqtisadi böhran nə ilə nəticələnir?

- bunların heç biri
- əmək bazarında vəziyyət gərginləşir
- işsizliyin yaranması ilə
- bunların hamısı
- mal qıtlığı yaranır

522 Təbii əmək bazarı nədir?

- bunların hamısı
- alqı-satqı məntəqəsi
- kolxoz bazarı
- xalis rəqabətin olmadığı bir bazar
- bunların heç biri

523 Əmək bazarını nəzəri cəhətdən neçə yerə bölmək olar?

- 100 yerə
- 10 yerə
- 3 yerə
- 5 yerə
- 2 yerə

524 Emal sənayesi aqrar sahənin inkişafında mühüm rol oynayır və daha nələrə xidmət edir?

- bunların heç birinə
- mənəviyyata
- maddiyata
- maddi-texniki təchizatın formalaşmasına
- bunların hamısına

525 Aqrar istehsalda iqtisadi subyektlərin tədiyyə qabiliyyətinin aşağı düşməsi nələrə çətinləşdirir?

- bunların heç biri
- əkinçiliyin öyrənilməsi
- k/t-ı istehsalının öyrənilməsi
- yeni texnologiyaların və elmi-texniki nailiyyətlərin öyrənilməsini
- heyvandarlığın öyrənilməsi

526 Kənd təsərrüfatı cəmiyyətin həyatında sosial-iqtisadi səciyyə daşımaqla daha hansı əhəmiyyətə malikdir?

- bunların hamısına
- sosial əhəmiyyətə
- heç bir əhəmiyyətə malik deyil
- siyasi və strateji əhəmiyyətə malikdir
- iqtisadi əhəmiyyətə

527 Ayrı-ayrı konkret sahələrdə intensivlik səviyyəsi müəyyən edilərkən hansı təyinatlı müqayisədən istifadə olunur?

- nisbi
- dəyişən
- ümumi
- xüsusi
- sabit

528 Təsərrüfatlarda intensivlik səviyyəsi müəyyən edilərkən hansı təyinatlı müqayisədən istifadə olunur?

- sabit
- nisbi
- mütləq
- ümumi
- dəyişən

529 ASK sistemində torpaqdan, istehsal resurslarından, texnologiyadan, əsaslı vəsait qoyuluşundan intensivləşmənin nəyi asılıdır?

- dəyişilməsi
- təşkili qaydası
- dinamikası
- səviyyəsi
- hərəkət forması

530 ASK-da geniş təkrar istehsala hansı yollarla nail olunur?

- əməyin təşkili
- maddi maraq
- torpaqların genişlənməsi
- intensiv və ekstensiv inkişaf
- əhali artımı

531 Müasir dövrdə ASK-nın inkişafının başlıca istiqaməti nədən ibarətdir?

- ekstensiv inkişaf
- işçilərin çoxaldılması
- torpaqların artırılması
- intensiv inkişaf
- texniki təmirin gücləndirilməsi

532 Aqrar sferada heyvandarlıq sahələrinin intensivlik səviyyəsinin müəyyən edilməsində hansı göstəricilər əsas götürülür?

- mütərəqqi texnologiyanın tətbiqi
- naxırın quruluşunun yaxşılaşdırılması
- bunların hamısı
- cins yaxşılaşdırılması
- heyvanların yem, binalarla təmin edilməsi

533 Aqrar sferada sahələr üzrə intensivləşmə səviyyəsi müəyyən edilərkən hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

bitkilərin növ tərkibi, torpağın meliorasiyası
mineral və üzvü gübrələrdən istifadə
enerji ilə təmin olunma

- bunların hamısı
mütərəqqi texnologiyanın tətbiqi

534 Ərazi məşğulluq proqramının II hissəsinə bunlardan hansı aid edilir?

bunların hamısı
kadrların peşə hazırlığı
əmək bazarının hesablanması

- məşğulluq və işsizliyin tənzimlənməsində əmək bazarının rolu
sərbəst işlərin və qeyri-məşğul əhəlinin yeni işə hazırlanması

535 Ərazi işçi qruplarının vəzifələrinə bunlardan hansı daxil edilir?

bunların heç biri

- bunların hamısı
vacib məlumatlar və informasiyalarla təmin edilmə
hazırlıq mərhələsində formaların doldurulması
ƏMP-nin iqtisadiyyatın inkişaf göstəriciləri ilə uyğunlaşdırılması

536 Əmək bazarı nədir?

- iş qüvvəsinə olan tələb və təklifin məcmusu
bunların hamısı
əmək fəaliyyətinə ilk dəfə başlamaq
işə götürənlərin boş olan iş yeri
əmək qabiliyyətli şəxslərin müstəqil sürətdə işlə təmini

537 ASK sistemində müxtəlif təsərrüfatçılıq formalarının inkişafı nələrə tələb edir?

bunların heç biri
yeni tipli işçilərin təkrar istehsalını

- bunların hamısı
peşəkar kadr hazırlığını
onların peşə tərkibinin kökündən dəyişməsinə

538 Əmək bazarının əsas tərkib hissəsi olan infrastruktur nələrə tənzimləyir?

- bunların hamısını
peşə hazırlığını
işçi qüvvəsinin tələb və təklif arasında tarazlığı
peşə yönümlü
işə düzəlməni

539 Bu k/t-ı məhsullarının hansı emal mərhələsindən keçir?

çay
pambıq
tütün
taxıl

- bunların hamısı

540 Heyvandarlığın intensiv inkişafı üçün nəyə nail olunmalıdır?

- Bunların hamısına nail olunmalıdır
İstehsalın və əməyin təşkili yaxşılaşmalıdır
Yalnız cins tərkib yaxşılaşmalıdır

Yalnız maddi-texniki baza möhkəmlənməlidir
Yalnız yemçilik inkişaf etdirilməlidir

541 ASK-da intensiv inkişaf şəraitində istehsal üsullarının dəyişdirilməsini, texnika və texnologiyanın yaxşılaşmasını nə tələb edir?

- əmək və vəsait qoyuluşu
satış üsulları
əməyin təşkili
istehsalın strukturu
təchizat formaları

542 ASK-da istehsalın intensiv inkişafı nəyə əsaslanır?

- əmək haqqının artırılmasına
kədr hazırlığına
- əmək və vəsaitin vahid məqsədə cəmləşməsi
istehsal xərcinin azalmasına
əmək sərfinin aşağı salınmasına

543 Aqrar sferada intensivləşmənin əsas istiqamətini nə təşkil edir?

- torpaqların meliorasiyası
bunların heç biri
elmi əsaslarla idarə etmə
- bunların hamısı
aqrar sahənin sənayeləşməsi

544 Aqrar sferada istehsalın intensivlik səviyyəsinin müəyyən edilməsində hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- əmək haqqının səviyyəsi
- əsas fondlar, cari istehsal xərcləri
ümumi məhsulun dəyəri
gəlirlərin səviyyəsi
xərclərin aşağı salınması

545 Aqrar sferada intensiv inkişaf nə deməkdir?

- istehsalın keyfiyyətcə təkmilləşdirilməsi
istehsalın kooperasiyalaşması
istehsalın yerləşdirilməsi
istehsalın təmərküzləşməsi
istehsalın yenidən qurulması

546 Ərazi məşğulluq proqramının I bölməsinə bunlardan hansı aid edilir?

- bunların heç biri
bunların hamısı
əmək bazarının hesablanması
məşğulluq və işsizliyin tənzimlənməsində əmək bazarının rolu
- iqtisadi və sosial demoqrafik inkişafın əsas istiqaməti

547 Ərazi məşğulluq proqramı iqtisadiyyatın hansı sahələri üzrə işlənib hazırlanır?

inzibati rayonlar
müəssisələr
təşkilatlar
şəhərlər

- bunların hamısı

548 Vakansiya nədir?

bunların heç biri

- işə götürənlərin boş olan və iş qüvvəsi tələb edən iş yeri əmək qabiliyyətli şəxslərin müstəqil surətdə özünü işlə təmin edilməsi sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyac bunların hamısı

549 Əmək bazarının inkişafı üçün nə ilə yaxından məşğul olunmalıdır?

peşə dəyişmə prosesinin tənzimlənməsi

- bunların hamısı məşğulluq sahəsinin inkişaf mexanizminin formalaşması məşğulluğun peşə-ixtisas strukturunun proqnozlaşdırılması əmək ehtiyatlarının hazırlığı

550 Əmək bazarının əsas tərkib hissəsi nədir?

bazardır

- infrastrukturdur bunların hamısıdır kooperativlərdir kəndli (fermer) təsərrüfatlardır

551 Əmək bazarında yaranmış gərginliyin azaldılmasında nə mühüm yer tutur?

işsizliyin aradan qaldırılması

- işçilərin yeni peşə və ixtisaslara yiyələnmələri bunların hamısı bunların heç biri işsizliyin yumşaldılması

552 Aqrar sferanın istehsal-iqtisadi səmərəliliyi vasitəsi ilə məhsul istehsalının səmərəliliyinə nə baxımından qiymət verilir?

müqavilə münasibəti

əmək münasibəti ilə

vergi mexanizmi

- istehsal-texnoloji və iqtisadi mexanizm maliyyə-kredit mexanizmi

553 Aqrar sferada xalis gəlir nədir?

- ümumi məhsulla istehsal xərcinin fərqi dir son məhsulun əmtəlik hissəsidir ümumi xərcin artan hissəsidir ümumi məhsulun satılan hissəsidir rentabellik səviyyəsidir

554 Aqrar sferada mənfəət nədir?

- xalis gəlirin reallaşan hissəsi ümumi məhsulun dəyəri təsərrüfat hesablı gəlir pul gəliri ümumi gəlir

555 Aqrar bölmədə istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi üçün nəyə nail olunmalıdır?

- dövlət müəssisələrinin
- yalnız icarə müəssisələrinin
- yalnız kollektiv müəssisələrin
- bütün müəssisələrin səmərəliliyinə istehsal kooperativlərinin

556 Aqrar sferada müəssisənin maliyyə möhkəmliyini təmin edən göstərici hansıdır?

- ümumi gəlirin həcmi
- xalis gəlirin səviyyəsi
- xalis məhsulun həcmi
- istehsala məsrəflərin səviyyəsi
- ümumi məhsulun həcmi

557 Aqrar sferada iqtisadi səmərəliliyin kriteriyası nədir?

- geniş təkrar istehsalı təmin edən gəlirlərin səviyyəsi
- əsas istehsal fondları
- müəssisənin ödəməqabiliyyətçiliyi
- müəssisənin
- məhsulların maya dəyəri

558 Aqrar sferada səmərəlilik hansı göstərici vasitəsilə özünü biruzə verir?

- əldə edilən gəlirin artması ilə
- alınan nəticə və onu törədən səbəbin nisbəti ilə
- fondlarla təminatın yaxşılaşdırılması ilə
- əmtəlik məhsulun səviyyəsi ilə
- istehsala xərclərin azalması ilə

559 Aqrar sferada səmərə nəyi əks etdirir?

- gəlirlərin artmasını
- hər hansı tədbirin nəticəsini
- məhsul istehsalının artımını
- rentabelliğin yüksəlməsini
- əmtəlik məhsulun artımını

560 Aqrar sferada sosial səmərəlilik hansı yolla müəyyən edilir?

- ixtisas dərəcələrinin artırılması ilə
- bunların hamısı ilə
- istehlak fondu ilə
- mədəni sosial obyektləri ilə
- işçilərin ixtisas dərəcəsi ilə

561 Aqrar sferada istehsal-texnoloji səmərəlilik konkret məhsul istehsalında nəyi əks etdirir?

- lizinq xidmətindən istifadəni
- məhsuldar qüvvələrdən istifadəni
- istehsal prosesini
- məhsul istehsalını
- xidmətlərdən istifadəni

562 Aqrar sferada xalis məhsulun azalmasına nə səbəb ola bilər?

resurslardan səmərəli istifadə

- maddi-texniki bazanın zəif olması
maddi-texniki bazanın güclənməsi
emal müəssisələrinin səmərəli fəaliyyəti
istehsalın ekstensiv inkişafa söykənməsi

563 Aqrar sferada xalis məhsul nədir?

- emalın dəyəri çıxıldıqdan sonra qalan hissə
amortizasiya ayırmaları və xammal dəyəri çıxıldıqdan sonra qalan hissə
zəruri məhsulun cəmi
xammal və materialların dəyəri
sənaye mənşəli məhsulların dəyəri

564 Aqrar sferada son məhsulu nə təşkil edir?

- ərzaq məhsullarının dəyəri
ərzaq məhsulları və istehlak şeylərinin dəyəri
heyvandarlıq məhsullarının dəyəri
bitkiçilik məhsullarının dəyəri
yalnız istehlak mallarının dəyəri

565 Aqrar sferanın fəaliyyətinə qiymət verərkən nə əsas götürülməlidir?

- satılan məhsulun dəyəri
ümumi məhsulun dəyəri
aralıq məhsulun dəyəri
emala gedən məhsulların dəyəri
ümumi məhsuldan aralıq məhsul çıxıldıqdan sonra qalan hissə

566 Aqrar sferada aralıq məhsul nədir?

- əmək haqqının səviyyəsi
məhsulların maya dəyəri
ümumi məhsulun bir hissəsi
istehsal olunan xalis məhsul
əmək məhsuldarlığı

567 Aqrar sferada ümumi məhsul nədir?

- bitkiçilik məhsullarının dəyəri
sahələr üzrə ümumi məhsulun dəyəri
xidmət sahələrindən əldə edilən gəlir
emal müəssisələri məhsullarının dəyəri
heyvandarlıq məhsullarının cəmi

568 Aqrar sferada əsas istehsal fondlarından istifadənin iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri nədən ibarətdir?

- fondun dinamik artımı
fondun istifadənin normalaşdırılması
fondun strukturu
fondun formalaşma mənbəyi
fondverimi və fondtutumu

569 Aqrar sferada ümumi məhsulun dəyəri müəyyən edilərkən hansı qiymət əsas götürülür?

- tarif qiymətləri
müqayisəli qiyməti
pərakəndə qiyməti

topdansatış qiyməti
nisbi qiyməti

570 Aqrar sferada iqtisadi səmərəliliyin səviyyəsinə qiymət verilərkən ona hansı miqyasda baxılır?

- bunları əhatə etmir
- bunların hamısı
- xalq təsərrüfatı
- sahələr
- təsərrüfat formaları, bölmələr

571 Aqrar sferada xalis məhsul istehsalının mənbəyi nədir?

- məhsul itkisi
- satılan məhsul
- xam məhsul istehsalı
- emal olunan məhsul
- məhsulun keyfiyyəti

572 Məhsulun keyfiyyəti nə ilə müəyyən olunur?

- əmtəəlik səviyyəsi ilə
- istehlak norması ilə
- məhsul istehsalının artımı ilə
- məhsulun istehsal xərcləri ilə
- əmtəəlik məhsulun çoxalması ilə

573 Aqrar sferada səmərəlilik nədir?

- istehsal xərcinin azalması
- alınan nəticə ilə onu törədən səbəbin nisbəti
- əldə edilən gəlirin çoxalması
- rentabelliliyin dinamikası
- fondlarla təminatın yaxşılaşması

574 Aqrar sferada səmərəliliyi əks etdirən ümumiləşdirilmiş göstərici nədir?

- məhsuldarlıq
- əmək məhsuldarlığı
- əmək haqqı
- istehsal xərci
- mexanikləşmə

575 Aqrar sferada geniş təkrar istehsalın inkişafının, əhalinin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılmasının başlıca şərti, ehtiyat mənbəyi və maliyyə imkanlarının mövcud olmasını nə əks etdirir?

- istehsalın çoxalması
- ictimai səmərəlilik
- iqtisadi münasibət
- mənfəətin azalması
- pul gəlirinin artması

576 Aqrar sferada son məhsulun artımı, keyfiyyətin yüksəlməsi, itkilərin azalması nəyin çoxalmasına səbəb olur?

- əmək sərfinin
- xalis məhsulun
- maya dəyərinin
- itkilərin

işçi qüvvəsinin

577 Aqrar sferada texnoloji səmərəliliyi xarakterizə edən göstəricilər hansıdır?

- torpaqların meliorasiyası
- bitkilərin məhsuldarlığı
- maya dəyərinin yüksəlməsi
- məhsul vahidində əmək sərfinin artması
- torpaqların eroziyası

578 Aqrar sferada sosial səmərəliliyin kriteriyası hansı formada özünü göstərir?

- işçilərin normativ həyat səviyyəsi ilə istehlak fondunun həcmi ilə
- 1 nəfərin cari tələbatı ilə
- 1 nəfərə düşən pullu xidmətlə
- əmək haqqının səviyyəsi ilə

579 Aqrar sferada səmərəliliyin hansı formaları fəaliyyət göstərir?

- yalnız istehsal-iqtisadi
- yalnız təşkilati
- yalnız texnoloji
- texnoloji, istehsal-iqtisadi, sosial
- yalnız sosial

580 Aqrar sferada səmərəliliyin yüksəldilməsi üçün kim maraqlıdır?

- özəl qurumlar
- səhmdar cəmiyyətləri
- kənd təsərrüfatı müəssisələri
- bütövlükdə cəmiyyət
- dövlət təsərrüfatları

581 Aqrar sferada istehsal-iqtisadi səmərəlilik nəyin əsasında müəyyənləşir?

- vəsait sərfi müqabilində
- əldə edilən nəticə ilə
- əldə edilən ümumi məhsulla
- əldə edilən ümumi gəlirlə
- əmək sərfi müqabilində

582 Aqrar sferada istehsal-texnoloji səmərəlilik nəyi özündə əks etdirir?

- resurslardan istifadəni
- məsrəflərdən istifadəni
- əmək haqqından istifadəni
- xidmətlərdən istifadəni
- əmək ehtiyatlarından istifadəni

583 Aqrar sahədə hansı məhsul bu mərhələnin dördündə (istehsal, tədarük, emal, istehlak) də itkiyə məruz qalır?

- kartof
- çörək
- üzüm
- meyvə
- tərəvəz

584 Aqrar sferada son məhsula nələr daxildir?

- məsrəflərin artma ehtimalı
- emaldan alınan ərzaq məhsulları
- əkinçilikdən alınan məhsullar
- əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi
- heyvandarlıqdan alınan məhsullar

585 Aralıq məhsul kimi istifadə olunan qüvvəli yem nəyin son məhsuludur?

- emal müəssisələrinin
- kənd təsərrüfatının
- məşə təsərrüfatının
- balıqçılıq təsərrüfatının
- qarışıq yem zavodunun

586 Aqrar sferada yağ istehsalında aralıq məhsul hansıdır?

- çay tikanın tullantısı
- kənd təsərrüfatından alınan yem və dən
- inəklərə verilən şirəli yem
- tərəvəzdən alınan tullantı
- heyvanlara verilən qaba yem

587 Aqrar sferada dövriyyə vəsaitindən istifadənin iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəricisi nədir?

- vəsaitin normalaşdırılmasıdır
- vəsaitin dövriyyə müddətidir
- vəsaitin həcmidir
- vəsaitin strukturudur
- vəsaitin artım dinamikasıdır

588 Aqrar sferada iqtisadi səmərəliliyi əks etdirən ümumiləşdirilmiş göstərici nədir?

- əmək məhsuldarlığı
- məhsuldarlıq
- mexanikləşmə
- istehsal xərci
- əmək haqqı

589 Aqrar sferada istehsal-texnoloji səmərəlilik nədən istifadənin səmərəliliyini əks etdirir?

- torpaq fondundan
- istehsal resursundan
- əmək sərfindən
- əmək haqqından
- əmək ehtiyatından

590 Aqrar sferada aralıq məhsul nəyi əks etdirir?

- ümumi məhsulun zay olan hissəsini
- ümumi məhsulun emal olunan hissəsini
- ümumi məhsulun satılan hissəsini
- ümumi məhsulun istehlaka sərf olunan hissəsini
- ümumi məhsulun tədarük olunan hissəsini

591 Aqrar sferada səmərəliliyin hansı forması müəyyən edilir?

yalnız təşkilati

- sosial, istehsal-iqtisadi, texniki-texnoloji yalnız istehsal-iqtisadi yalnız sosial yalnız texniki-texnoloji

592 Bazar münasibətlərinin formalaşdığı şəraitdə aqrar sferada məhsul istehsalının artımı ilə yanaşı nəyin yüksəldilməsi başlıca vəzifə kimi qarşıda durur?

- əmək sərfinin iqtisadi səmərəliliyin məhsuldarlığın keyfiyyətin maya dəyərinin

593 Aqrar sferada əmtəəlik məhsul nəyə deyilir?

- emal olunan məhsula istehsal olunan məhsula satılan məhsula tədarük olunan məhsula saxlanılan məhsula

594 Aqrar sferada istehsalın iqtisadi səmərəliliyi hansı göstərici ilə ölçülür?

- mənfəət bunların hamısı maya dəyəri ümumi məhsul ümumi gəlir

595 Aqrar sferada istehsal-texnoloji səmərəliliyin müəyyən edilməsində hansı göstərici götürülür?

- ümumi məhsulun 1 ha sahəyə düşən hissəsi bunların hamısı heyvandarlığın məhsuldarlığı istehsalın enerji tutumu 1 nəfər işçiyə düşən hissəsi

596 Aqrar sahədə sosial səmərəliliyi xarakterizə edən göstəricilər hansıdır?

- 1 nəfərə düşən pullu xidmət bunların hamısı ümumi real gəlirin səviyyəsi əmək haqqının səviyyəsi əhalinin təkrar istehsal göstəricisi

597 Aqrar sferada istehsalın iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilər hansıdır?

- müəssisənin maliyyə möhkəmliyi bunların hamısı istehsalın rentabelliği yararlı sahəyə görə ümumi gəlir, mənfəət 100 manat istehsal xərcinə düşən ümumi gəlir

598 Aqrar sferada səmərəliliyə hansı baxımdan qiymət verilir?

- şəxsi mənafe baxımından bunların hamısı iqtisadiyyat baxımından

müəssisə marağı baxımından
kollektivin mənafehi baxımından

599 Aqrar sferada itkilərin qarşısını necə almaq olar?

- material xərclərini azaltmaq
- bunların hamısı
vəsait sərfinin aşağı salınması
keyfiyyətin yüksəldilməsi
əmək sərfinə nəzarət

600 Aqrar sferada xalis məhsulun azalmasına hansı amil təsir edir?

- məhsulların emalı zamanı
- bunların hamısı
məhsulların toplanması zamanı
məhsulların daşınması zamanı
məhsulların saxlanması zamanı

601 Aqrar sferada xalis məhsulun yaradılmasının yeganə mənbəyi hansı sahədir?

- balıqçılıq təsərrüfatı
- kənd təsərrüfatı
donuzçuluq təsərrüfatı
nəqliyyat təsərrüfatı
meşə təsərrüfatı

602 Aqrar sferada son məhsulun dəyərinə nələr daxildir?

- xidmətin və əsas fondların dəyəri
kənd təsərrüfatında yaradılan xalis məhsul
emaldan alınan xalis məhsul
mübadilə sahələrinin xalis məhsulu
- bunların hamısı

603 Aqrar sferada kərə yağın alınmasında aralıq məhsul kimi istifadə olunan süd hansı sahənin son məhsuludur?

- arıçılığın
donuzçuluğun
- heyvandarlığın
bitkiçiliyin
qoyunçuluğun

604 Aqrar sferada alınan yem və dən nəyin son məhsulu hesab olunur?

- heyvandarlığın
- bitkiçiliyin
yemçiliyin
üzümçülüyün
xidmət sahələrinin

605 Aqrar sferada idarəetmə funksiyası məqsədə nail olmaq üçün idarəetmə obyektinin nəyidir?

- genişləndirilməsidir
- fəaliyyətidir
təşkilidir
stimullaşdırılmasıdır
məhdudlaşdırılmasıdır

606 Aqrar sferada iqtisadi münasibətlərin tənzimlənməsi, istehsal-iqtisadi əlaqələr kim tərəfindən idarə olunur?

- tam sərbəst xidmət sahələri
Bələdiyyələr
Nazirlik
İcra hakimiyyəti

607 Aqrar sferada idarəetmə nədir və onun əsas funksiyası nədən ibarətdir?

- əmək ehtiyatlarını hərəkətə gətirir
işçilərin hərəkətini təmin edər və istiqamətləndirir
əməyin stimullaşdırılmasını təmin edir
istehsalın ixtisaslaşmasına səbəb olur
istehsalı səmərəli təşkil edir

608 İqtisadi idarəetmə metodunun özünə məxsus nəyi vardır?

- mexanikləşmə üsulu
iqtisadi mexanizmi
münasibətləri
təşkili üsulu
maraqlandırma qaydası

609 Aqrar sferada inzibati idarəetmə metodunun iqtisadi idarəetmə metodu ilə əvəzlənməsinə nə şərait yaratmışdır?

- müstəqilliyin təmin olunması
mənfəətin artım sürəti
maddi maraq
pul gəlirlərinin artması
istehsalın ixtisaslaşması

610 Aqrar sferaya daxil olan sahələrinin idarə edilməsi kim tərəfindən həyata keçirilir?

- icra hakimiyyəti tərəfindən
bələdiyyələr tərəfindən
aqrar sahə tərəfindən
müəssisələr tərəfindən
nazirlik tərəfindən

611 Aqrar sahədə regionların, ərazilərin idarə edilməsi nə deməkdir?

- ictimai istehsalın idarə olunmasıdır
bələdiyyələrin idarə olunmasıdır
sosial idarəetmə sistemidir
elmi-texniki tərəqqinin idarə olunmasıdır
əməyin idarə olunmasıdır

612 Aqrar sferanın idarə edilməsi fənninin predmeti nədir?

- əmək münasibətləridir
sosial münasibətdir
iqtisadi əlaqədir
aqrar sahədə istehsaldır
elmi-texniki tərəqqidir

613 İqtisadi idarəetmə metodları kollektivə, onun ayrı-ayrı üzvlərinə mövcud iqtisadi vasitələrin köməyi ilə nə etməkdir?

- istehsalın təşkilidir
- fəaliyyəti əlaqələndirmək
- yardım etmək
- kömək göstərmək
- təsiretmə sistemidir

614 İqtisadi idarəetmə metodu nəyin idarə obyektinin fəaliyyətinə təsir vasitəsi ilə həyata keçirilir?

- əməyin təşkilinin
- mexanikləşmənin
- iqtisadi amillərin
- istehsalın texnologiyasının
- istehsala xidmətin

615 Aqrar sferada idarəetmə mərhələlərinin formalaşmasına nə təsir göstərir?

- təmərküzləşmə
- istehsal amilləri
- ixtisaslaşma
- inteqrasiya
- kooperasiya

616 Aqrar sahənin idarə edilməsinin təşkili üçün nəyi nəzərə almaq vacibdir?

- istehsalın intensivləşməsi
- istehsal xüsusiyyətləri
- iqtisadi əlaqələr
- əməyin təşkili qaydaları
- istehsal prosesinin mexanikləşdirilməsi

617 İdarəetmə amillərinə daxildir:

- bunların heç biri
- mövcud idarəetmə mexanizmi
- təbii-iqlim şəraiti
- xarici-iqtisadi əlaqələr
- bunların hamısı

618 Elementlərin təşkilati quruluşunun obyektiv amillərinə aiddir:

- iqtisadi
- bunların hamısı
- idarəetmə amilləri
- təşkilati-texniki amillər
- sosial-iqtisadi

619 Ümumi dərkətmə üsullarına aiddir:

- bunların hamısı
- analiz-sintez və induksiya-deduksiya
- analiz, sintez
- induksiya, deduksiya
- müşahidə, eksperiment

620 Elmi idarəetmənin əsas xüsusiyyətlərinə aiddir?

iqtisadi qanunlardan istifadə

- hamısı aiddir
- idarəetmə obyektinin modelləşdirilməsi
idarəetmə subyektinin modelləşdirilməsi
hadisələrin kəmiyyətə ölçülməsi

621 İstehsalın idarə edilməsinin metodoloji əsasları hansılardır?

idarəetmə funksiyaları, quruluşu

- idarəetmənin mahiyyəti, məzmunu, qanunauyğunluqları, prinsipləri
- heç biri
idarəetmə prosesi, onun xassələri, dinamik inkişafı, məqsədi
idarəetmə mexanizmləri, üsulları

622 İdarəetmə elminin metodoloji əsası nəyin əsasında yaradılır?

analiz əsasında yaradılan iqtisadi nəzəriyyə

induksiya və deduksiya

təhlil

müşahidə

- analiz və sintez

623 İdarəetmə münasibətləri təşkilati əlaqələrin sayına görə necə olur?

qarışıq, xətti

funksional, qarışıq, xətti

- hamısı

sadə və mürəkkəb

sadə, mürəkkəb, funksional

624 İdarəetmə münasibətləri hansı yarımqrupa bölünür?

sahəvi

- regional

regionlararası

sahələrarası

ərazi

625 İdarə edən sistemin başlıca elementi hansıdır?

idarəetmənin məqsədləri

idarəetmə səviyyəsi

heç biri

- idarəetmənin təşkilati quruluşu

idarəetmənin nəticələri

626 Müasir şəraitdə istehsalın idarə edilməsi nə ilə daha çox bağlı olur?

bunların heç biri

- adamların idarə edilməsi

avadanlıqlardan səmərəli istifadə edilməsi

istehsal şəraitin daha da yaxşılaşdırılması

bunların hamısı

627 İdarəetmə nəzəriyyəsində canlı aləm neçə komponentə ayrılır?

6

- 3

5

4
2

628 Texniki sistemlərin idarə edilməsini kim əşyaların idarə edilməsi adlandırmışdır?

- F.Engels
- F.Kene
- D.Rikardo
- A.Smit
- K.Marks

629 Aqrar sferada idarəetmə quruluşunun texniki-təşkilati prinsipi hansıdır?

- idarəetmənin mərhələli olması
- bir-birinə qarşılıqlı təsiri
- son nəticəyə nail olması
- idarəetmənin bir-biri ilə bağlılığı
- təşkilati və iqtisadi vahidlik

630 Aqrar sferada idarəetməni təsnifləşdirən əsas amil hansıdır?

- idarəetmənin inzibati metodu
- idarəetmə funksiyası
- canlı təbiətdə və cəmiyyətdə idarəetmə
- idarəetmənin iqtisadi metodu
- istehsalın idarə edilməsi

631 Daxili və xarici əlaqələr yaratmaq yolu ilə idarəetmə sisteminin hissələri arasında uyğunluğun yaradılması hansı funksiya ilə yerinə yetirilir?

- inzibati
- əlaqələndirmə
- iqtisadi
- təşkilati
- sosial

632 Aqrar sferada idarəetmə sistemi hansı funksiyası ilə ixtisaslaşma, proporsionallıq, paralellik, ahəngdarlıq həyata keçirilir?

- texnoloji
- təşkil etmə
- iqtisadi
- texniki
- sosial

633 Aqrar sferada idarəetmə prosesi məqsəd qoyuluşu ilə başlayır və məqsədin yerinə yetirilməsinin nəyi ilə başa çatır?

- istehsalın nəticəsi ilə
- uçuotu və təhlili ilə
- gəlirlərin alınması ilə
- məhsul satışı ilə
- məhsulun emalı ilə

634 Kənd təsərrüfatı müəssisələrində istehsalın həcmının kəskin artması nəticəsində idarəetmə funksiyasında yerinə yetirən nəyin dəyişməsi baş verir?

- heç nə dəyişmir
- işlərin həcmi və sistemi dəyişir

funksiyalar dəyişir
funksiyalar yeniləşir
funksiyalar təzələnir

635 İdarəetmə quruluşunun təşkilati-texniki prinsiplərinə aiddir:

- təşkilati və iqtisadi vahidlik
- quruluş uyğunluğu
- məqsədyönlü fəaliyyət
- bunların heç biri
- bunların hamısı

636 Hazırda yararlı torpaqlarımızın neçə faizi kənd təsərrüfatı fermerləri və başqa özəl qurumların əlindədir?

- .7
- 1
- 98%-dən çoxu
- 50%-ə qədəri
- 20-30%

637 İstehsalın idarəedilməsində istifadə olunan iqtisadi-riyazi üsullar hansılardır?

- bunların heç biri
- bunların hamısı
- dinamik proqramlaşdırma
- xətti
- kütləvi xidmət nəzəriyyəsi

638 İstehsalın idarə edilməsi nəzəriyyəsinin məzmunu nə ilə müəyyənləşir?

- idarəetmə qərarları ilə
- hamısı ilə
- onun obyektii ilə
- onun subyektləri ilə
- idarəetmənin məqsədi ilə

639 İstehsalın idarə edilməsi neçə bölmədən ibarətdir?

- 3
- 6
- 2
- 5
- 4

640 İdarəetmə elminin mahiyyəti nədən ibarətdir? (tam cavabı seçin)

- idarəetmədə insanların məqsədyönlü fəaliyyət qanunlarının, qanunauyğunluqlarının aşkar edilməsindən, prinsip, funksiya, forma və üsulların, metodların, qaydaların müəyyənləşdirilməsindən ibarətdir
- qanunauyğunluqların aşkar edilməsi, prinsip, funksiya, forma və üsulların, müəyyənləşdirilməsi
- idarəetmədə insanların məqsədyönlü fəaliyyət qanunlarının, qanunauyğunluqlarının aşkar edilməsindən, prinsip, funksiya, forma və üsulların müəyyənləşdirilməsindən ibarətdir
- insanların məqsədyönlü davranışının müəyyən edilməsi
- heç biri

641 İştirakçıların sayına görə idarəetmə münasibətləri necə bölünür?

- qruplararası
- heç birinə
- hamısı
- sistemlararası

şəxsi

642 İdarəetmə elmi hamsı elmlərə aiddir?

- dəqiq
- iqtisadi
- iqtisadi-təşkilati
- humanitar
- sosial-fəlsəfi

643 Sosial-iqtisadi sistemlər neçə sistemdən ibarətdir?

- 4
- 5
- 6
- 2
- 3

644 Elementləri təhlil edərkən nəyi nəzərə almaq lazımdır?

- daxili mühit və ətraf mühit
- ətraf mühitin təsirini
- daxili amili
- hamısını
- elementlərin quruluşunu

645 Mürəkkəb və dinamik inkişaf edən sosial-iqtisadi sistemlərə aiddir?

- regionlar
- hamısı
- kəndli təsərrüfatları
- sahibkarlığın formaları
- dövlət təsərrüfatları

646 İdarəetmə obyektı olmaqla istehsal -

- sosial-siyasi sistemdir
- sosial-iqtisadi sistemdir
- siyasi-iqtisadi sistemdir
- yalnız iqtisadi sistemdir
- sosial sistemdir

647 İstehsal şəraitində idarəetmənin qlobal məqsədi nədir?

- bunların hamısı
- hərtərəfli inkişaf etmiş şəxsiyyətin formalaşması
- istehsalın maddi-texniki bazasının yaradılması
- istehsalın maddi-texniki bazasının yaradılması və hərtərəfli inkişaf etmiş şəxsiyyətin formalaşması
- bütün sahələr üzrə inkişafın əldə olunması

648 İstehsalın idarə edilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- bunların heç biri
- istehsal sahəsində xidmətlərin göstərilməsinin təmin edilməsidir
- insanların maddi tələbatını ödəyən insan fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi, istiqamətləndirilməsi başa düşülür
- insanların maddi və mənəvi tələbatını ödəmək üçün məhsul istehsalı edən və xidmət sahələrində çalışan insanların fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi və istiqamətləndirilməsi başa düşülür
- insanların maddi, mənəvi, əxlaqi tələbatlarını ödəmək üçün məhsul istehsal edən və xidmət sahələrində çalışan insanların fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi və istiqamətləndirilməsi başa düşülür

649 İdarəetmə nəzəriyyəsinə görə canlı aləm hansı komponentlərə ayrılır?

heç bir komponentə ayrılmır
cansız təbiət və insan cəmiyyəti
cansız və canlı təbiət

- canlı, cansız təbiət və insan cəmiyyəti
canlı təbiət və insan cəmiyyəti

650 Aqrar sferada hər bir orqanın məqsədyönlü fəaliyyəti nədir?

məsuliyyətdən yayınma
hüquqlarının müəyyən edilməsi
idarəetmədə konkret vəzifə

- vəzifəli şəxsin məsuliyyəti
hüquqlarının olmaması

651 Aqrar sferada idarəetmə obyektinə nələr aid edilir?

funksiyalar, resurslar
verilən göstərişlər, mütəxəssislər, kollektiv
idarəedici qərarlar, əmrlər

- bunların hamısı
təşkilati struktur, texnoloji əməliyyatlar

652 Aqrar sferada idarəetmə prosesini ümumi şəkildə təsnifləşdirməyə imkan verən amil nədir?

sosial sistemlərdə idarəetmə
canlı təbiətdə idarəetmə
texniki sistemlərdə idarəetmə

- cansız təbiətdə idarəetmə sistemi
bioloji sistemlərdə idarəetmə

653 Aqrar sferada sahibkarlıq formalarının idarə edilməsi qaydaları necə müəyyən edilir?

inzibati qaydada
göstəriş əsasında
təşkilati qaydada
normativ yollarla

- sərbəst qaydada

654 Aqrar sferada istehsalın miqyasının dəyişməsi idarəetmə funksiyasının məzmununa necə təsir göstərir?

ciddi şəkildə dəyişir
genişlənir
məhdudlaşır

- dəyişmir
yeniədən qurulur

655 İstehsal amilləri nəyə təsir göstərir?

bunların heç biri
həcminə və əmək tutumuna, işçilərin sayına
idarəetmə funksiyalarının tərkibinə

- bunların hamısı
idarəetmə mərhələlərinin formalaşmasına

656 Sosial-iqtisadi və sosial-siyasi amillərə daxildir:

dövlət quruluşu və inzibati bölgü

istehsal vasitələri üzərində mülkiyyət
rəhbərlik prinsipi və metodları

- bunların hamısı
regionların milli və tarixi inkişafı

657 İstehsal fəaliyyəti prosesində idarəetmə münasibətləri necə xarakter daşıyır?

- ictimai
siyasi
təşkilati
iqtisadi
fərdi

658 Sosioloji üsullara aiddir:

bunların heç biri
müsaibə
anketləşdirmə

- bunların hamısı
sorgu

659 İstehsalın idarə olunmasının təşkilati formasına aiddir:

heç biri
idarəetmə prosesləri, onların inkişafı, məqsədi
idarəetmənin mahiyyəti, məzmunu, qanunları, prinsipləri

- burada idarəetmə funksiyaları, quruluşu, ərazi və sahəvi idarəetmənin uzlaşdırılması
idarəetmə mexanizmi, üsulları

660 İstehsalın idarə edilməsi fənni -

heç biri
istehsalın daha səmərəli təşkili qaydalarını hazırlayır
istehsalda insanlara səmərəli iş qaydalarının öyrədilməsini təmin edir

- istehsalçı insanlara təsir üsullarının kompleks tətbiqi yollarını və istiqamətlərini hazırlayır
hamısı

661 Yarım sistemlər nəyin nəticəsində yaranır?

sadə və iri sistemlərin kompozisiyası
iri və mürəkkəb sistemlərin kompozisiyası
sadə sistemlərin dekompozisiyası

- iri və mürəkkəb sistemlərin dekompozisiyası
sadə və mürəkkəb sistemlərin kompozisiyası

662 Elementlər hansı funksiyaları yerinə yetirə bilər?

özünütənzim və icraedici
özünütənzimləmə
sərəncamverici

- sərəncamverici və icraedici
icraedici

663 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində sosial-iqtisadi sistemlər nəyə əsaslanır?

təsərrüfatçılıq formalarına
müxtəlif təsərrüfatçılıq formalarına və sosial-iqtisadi münasibətlərə
müxtəlif mülkiyyət formalarına

- müxtəlif mülkiyyət və təsərrüfatçılıq formalarına

sosial-iqtisadi münasibətlərə

664 Real həyatda idarəetməni zərurətə çevirən amillər?

- maddiləşmiş və canlı əməyin kəskin asılılığı
- əmək bölgüsünün ixtisaslaşması, təmərküzləşməsi
- bunların heç biri
- bunların hamısı
- əmək bölgüsü

665 Aqrar sferada idarəetmə subyektinə kimlər daxildir?

- bunların heç biri
- ailə təsərrüfatı
- fərdi sahibkarlar
- ev təsərrüfatı
- bütün rəhbər işçilər

666 Aqrar sferada istehsalın idarə edilməsinin öyrənilməsində hansı yanaşma üsullarından istifadə olunur?

- modelləşdirmə
- sistemli yanaşma
- bunların hamısı
- konkret tarixi yanaşma
- kompleks və aspekti yanaşma

667 Aqrar sferada təsərrüfatın istehsal fəaliyyətini istiqamətləndirən, nizamlayan amil nədir?

- planlaşdırma
- iqtisadi sistem
- təşkilati-texniki sistem
- vergi sistemi
- iqtisadi təhlil

668 Sahibkarlıq fəaliyyəti şəraitində aqrar sferada idarəetmənin hansı formasından istifadə olunur?

- inzibati amirlik
- normativ
- iqtisadi
- təşkilati
- müqayisə

669 Aqrar sferada idarəetmənin hansı üsullarından həm ayrılıqda və həm də idarəetmənin başqa üsullarını həyata keçirməkdə istifadə oluna bilər?

- sosial
- siyasi
- texnoloji
- təşkilati
- inzibati

670 Aqrar sferada idarəetmə funksiyalarına nə aiddir?

- bunların heç biri
- tədarük, satış, saxlanma
- bunların hamısı
- xammal istehsal edən sahələr
- emal müəssisələr

671 Aqrar sferada idarəetmə funksiyaları təzahür və mahiyyət etibarilə necə olur?

- eyni
- oxşar əlaqələri çox yaxın müxtəlif əlaqəli

672 Hansı mexanizm vasitəsilə cəmiyyətdə pul fondları yaradılır?

- maliyyə qiymət torpaq hüquq istehsal

673 Hansı proseslərdə iqtisadi stimullaşdırmadan geniş istifadə olunur?

- məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsində heç birində texniki tərəqqidə istehsal xərcinin azaldılmasında
- hamısında

674 Əhalinin əsas hissəsinin gəlirlərinin başlıca mənbəyini nə təşkil edir?

- xarici investisiya vergilər
- əmək haqqı bank kreditləri sosial yardımlar

675 İqtisadi idarəetmə vasitəsilərindən hansılar yalnızdır?

- faiz, vergi qiymətli kağızlar rent, kredit
- heç biri mənfəət, pul

676 Respublikamızın qarşısına qoyduğu əsas strateji məqsəd nədir?

- açıq qapı siyasətinə keçmək xarici ölkələrdən borc almaq vergiləri artırmaq
- iqtisadi müstəqilliyə nail olmaq daxili bazarda xarici məhsulların payını artırmaq

677 Makro səviyyədə idarəetməyə hansılar daxildir?

- pul tədaviyünün sabitliyini saxlamaq inflyasiyaya yol verməmək
- hamısı daxildir cəmiyyətin gəlirlərini formalaşdırmaq sosial ədaləti təmin etmək

678 İqtisadi sistemin idarə olunmasının tipləri aşağıdakılardır:

daxili - xarici

- kortəbii - şüurlu
məhdud - qeyri-məhdud
uzun - qısa
açıq - qapalı

679 İdarəetmənin subyektləri hansılardır?

- heç biri
müxtəlif fondlar
banklar, sahibkarlar və menecerlər
dövlət və onun orqanları
- hamısı

680 Kənd təsərrüfatında sahibkarlıq fəaliyyətinin genişlənməsini gündəmə gətirən və 1998-2001-ci illəri əhatə edən mərhələ hansıdır?

- 2
- 3
- 1
- 4
- 5

681 Əlaqələndirmə funksiyası vasitəsilə nə öyrənilir?

- inzibati metodla istehsalın idarə edilməsi
idarəetmədə yeni üsulların tətbiqi
- daxili və xarici əlaqə yaratmaq yolu ilə idarəetmə sisteminin tənzimlənməsi
istehsalçı ilə istehlakçı arasında münasibət
xammal istehsalı və emal müəssisələri arasında əlaqələr

682 Aqrar sahədə istehsal resursları nədir?

- məhsulun və xidmətlərin müəyyən edilməsi
- torpaq, su, əmək ehtiyatları, əsas fondların məcmuudur
müxtəlif təsərrüfatçılıq formaları
istehsala məsrəflərin strukturu
torpağın iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsi

683 Respublikamızın aqrar iqtisadiyyatının hansı sistemdə idarəetmə sistemini təkmilləşdirmək məqsəduyğundur?

- kolxoz
- aqrobiznes
maşınqayırma
sənaye biznesi
sovxoz

684 İqtisadi böhrandan çıxmaq üçün ilk növbədə hansı sistemdə qayda-qanun yaradılmalıdır?

- sənaye
- maliyyə
istehsal
istehlak
kənd təsərrüfatı

685 Nə vasitəsilə daxili bazar müdafiə olunur, dövlətin valyuta ehtiyatları artırılır?

- əmək müqaviləsi
renta

pul fondları

- gömrük vergisi
- faizlə

686 Konkretlik prinsipinə hansılar daxildir?

daxili amilləri nəzərə almamaq
effektivliyə nail olmaq
optimallığa nail olmaq

- heç biri
- aşağı mənfəəti əldə etmək

687 İqtisadi idarəetmənin əsas funksiyaları hansılardır?

obyektiv-subyektiv
meqoiqtisadiyyat səviyyəsində
mezoiktisadiyyat səviyyəsində

- makroiqtisadiyyat və mikroiktisadiyyat səviyyəsində
fizika-kimya

688 İqtisadi sistemin idarə olunmasının neçə tipi mövcuddur?

- 2
- 1
- 5
- 4
- 3

689 Taxıl ehtiyatının hansı hissəsi yerli istehsal hesabına ödənilməkdədir?

40-57%

1

10-12%

- 80-85%

70-73%

690 İdarəetmədə təşkilat funksiyası nədir?

idarəetmədə funksiyaların bölgüsü
elmi-texniki tərəqqinin tətbiqi
istehsal fəaliyyətinin tənzimlənməsi

- əmək fəaliyyəti elementləri arasında nisbət və onların təsir qaydasının nizamlanması
idarəetmə obyektlə subyekt arasında münasibət

691 İsveç kooperativində istehsalçı öz məhsulunun kimə və hansı qiymətə realizə edir?

ala bilməz, qadağandır
almamalıdır, sirr olmalıdır
ala bilməz, gizli qalmalıdır

- ala bilər, tam aşkarlıqdır
- ala bilər, çox nadir hallarda

692 Aqrar iqtisadiyyatın inkişafında özəl qurumlarının təşkili və idarəedilməsi məsələsində hansı ölkənin təcrübəsi diqqətə layiqdir?

Yaponiya
Mozambik
Türkiyə

- İsveç

Polşa

693 Pul tədavülü onun hərəkət qanununa uyğun olduqda, pul qiymətdən düşmədikdə, normadan artıq pul buraxılmadıqda nə baş verir?

- maliyyə böhranı
- iqtisadi böhran
- inflasiya
- heç biri
- iqtisadiyyatın iflic olması

694 Qiymətlər vasitəsilə forma (az daxili olmasından) hansı yalınıdır?

- müəssisənin istehsal xərci və mənfəəti
- ticarət təşkilatının mənfəəti
- gəlirdən dövlət büdcəsinə tədiyyələr
- heç biri
- idarə orqanların gəlirləri

695 Aşağıdakılardan hansı tələbata daxil deyil?

- sosial
- kollektiv
- şəxsi
- hamısı daxildir
- maddi

696 Pul tədavülü, qanun tələbləri nəzərə almadan tədavülə fasiləsiz pul buraxılması nəyə səbəb olur?

- kənd təsərrüfatının inkişafına
- vəziyyətin yaxşılaşmasına
- iqtisadi inkişafa
- infilyasiyaya
- istehsalın artımına

697 Mikrosəviyyədə idarəetməyə hansılar daxildir?

- heç biri
- yüksək mənfəət götürmək
- amilərinin səmərəli bölgüsü ilə gəlirliliyi artırmaq
- hamısı
- istehsalın optimal strukturunu yaratmaq

698 İqtisadi idarəetmə hansı növ iqtisadi qanunların tələblərinə uyğun olaraq həyata keçirilməlidir?

- subyektiv
- əxlaqi
- maddi
- obyektiv
- prespektiv

699 İdarəetmə funksiyalarını həyata keçirmək üzrə yaranan münasibətlərdir

- iqtisadi münasibətlər
- yeyinti sənayesi
- kənd təsərrüfatı
- idarəetmə münasibətləri
- maşınqayırma

700 Əhalini ərzaq təminatı ölkənin hansı siyasətinin başlıca istiqamətlərindən biridir?

- heç biri
- sosial-siyasi
- iqtisadi-sosial
- hüquqi
- sosial